

Bu Sayıda

Bu sayımız bir kere daha yükselen toplumsal muhalefeti konu alıyor.

Hemen her gün ağırlığını daha da hissettiren ekonomik kriz koşullarında, hukuksuzluk, baskı ve gözaltılar hız kesmeden devam ediyor. Öğrenciler, emekliler, kadınlar, emekçiler hakları ve yaşamları için dört bir yanda mücadeleyi yükseltiyor.

Ülkemizin imkanlarıyla okuyan mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak yaşanan her felaketten payımızı almaya bizler de devam ediyoruz.

TMMOB olarak her zaman meslek sorunlarımızın aynı zamanda ülkemizin ve halkımızın gelecek meselesi olduğuna inandık. 70 yıldır mühendis, mimar ve şehir plancılarının haklarını halkın çıkarlarıyla birlikte savunuyoruz. Bilimi ve tekniği, sermayenin değil halkın yararına kullanma ilkesinden asla vazgeçmedik. Bu sebeple gerçekleştirdiğimiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Yerel Kurultaylarımız, özellikle bu sayımızda karşınıza çıkacak.

Çünkü biliyor ve inanıyoruz ki mesleğimize ve meslek alanlarımıza sahip çıkmak aynı zamanda geleceğimize, doğamıza, çevremize, tarihimize, ülkemize sahip çıkmak demektir.

Bazen bir zeytin ağacı için omuz omuza olacağız, bazen derelerimiz, ormanlarımız için... Yaşamlarımız için, eşit, özgür, adil ve demokratik yarınlar için hep beraber mücadeleye devam edeceğiz.

Bu sayımızda, siyasi iktidarın toplumu hedef alan saldırıları karşısında verdiğimiz mücadeleye, doğal kaynaklarımızı, demokrasiyi, hukuk devletini ve halkın ortak çıkarını korumak için yaptığımız açıklama, eylem ve etkinliklere yer veriyoruz.

İyi okumalar...

birtlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BİRLİK HABERLERİ BÖLÜMÜ

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR • YAYGIN SÜRELİ YAYIN
1.000 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1 Yenışehir 06650 ANKARA
Tel: (312) 418 12 75 Faks: (312) 417 48 24
www.tmmob.org.tr tmmob@tmmob.org.tr
facebook.com/tmmob1954
twitter.com/TMMOB1954

TMMOB ADINA SAHİBİ ve SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Emin KORAMAZ

YAYIN KURULU

Dersim Gül, Baki Remzi Suiçmez, Nadir Avşaroğlu, İsmail Küçük, Ayşe Işık Ezer, Mahmut Kiper

BASKI

Ankamat Matbaacılık Sanayi
İvedik OSB, 1344. Sok. 06378 Yenimahalle/
ANKARA

Sertifika No: 46700

BASKI TARİHİ
TEMMUZ 2025

İÇİNDEKİLER

1 Mayıs 2025 Alanlarda Coşkuyla Kutlandı.....	2
Eğitim İş, TMMOB'yi Ziyaret Etti.....	6
TMMOB Geleceğin Teknolojileri ve Teknoloji Politikaları Sempozyumu Gerçekleştirildi.....	7
Geleceğin Teknolojileri ve Teknoloji Politikaları Sempozyumu Sonuç Bildirgesi..	9
Soma Faciası 11. Yılında... Bu Felaketler Son Bulsun!.....	11
TMMOB ve Oda Denetleme Kurulları Ortak Toplantısı Gerçekleştirildi...13	
Emeğimiz, Mesleğimiz ve Ülkemiz İçin Mücadele Edeceğiz!.....	14
TMMOB 48. Dönem I. Danışma Kurulu Ankara'da Toplandı.....	16
Gezi Direnişi 12. Yılında! Umudu ve Direnişi Savunuyoruz!.....	21
Rant Politikalarına Karşı Doğayı ve Yaşamı Savunuyoruz!.....	21
15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişini Selamlıyoruz!.....	23
DİSK-KESK-TMMOB-TTB: Torba Yasa Değil, Torba Talan! Yaşamı Hedef Alan Bu Yasa Derhal Geri Çekilmelidir!.....	23
ABD Elini Ortadoğu'dan Çek! İran'a Yönelik Saldırıları Şiddetle Kınıyoruz!.....	25
Çevre, Maden, Mera, Yeka ve Enerji Piyasası Kanunlarında Değişiklik Öngören Torba Kanun Hakkında TMMOB Görüşü.....	26
TMMOB Hatay İKK: Şehir Plancılarımızın Yanındayız!.....	32
TMMOB Adıyaman İKK: Yerinde Dönüşümde Destek Miktarları Arttırılmalı ve Destek Süreleri Uzatılmalıdır.....	32
TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Yerel Kurultayları Devam Ediyor.....	34
TMMOB Bursa İKK "Suyun Geleceği" Su Paneli Gerçekleştirildi.....	37
TMMOB İzmir İKK: Bu Düzen Bizi Susturamaz!.....	38
TMMOB Bursa İKK: Haklarına, Doğana, Çevrene Sahip Çık!.....	39
TMMOB Van İKK: Ranta ve Talana Karşı Kentimizi Savunuyoruz.....	40
TMMOB Bursa İKK: Doğal Mirasımızı Tehlikede: Maden Kanunu Teklifine Hayır!.....	40
TMMOB Samsun İKK: Meclis'te Aceleyle Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!.....	41
TMMOB Kocaeli İKK: Torba Yasa Değil, Torba Talan! Yaşamı Hedef Alan Bu Yasa Derhal Geri Çekilmelidir!.....	43
TMMOB Muğla İKK: Meclis'te Aceleyle Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!.....	44
TMMOB Siirt İKK: Teklifin Çevre Hukukunda Getirdiği Geriye Gidiş, Türkiye'nin Taraf Olduğu Uluslararası Çevre Koruma İlkeleriyle de Bağdaşmamaktadır.....	47
TMMOB Bursa İKK: İhanet Yasasına Hayır.....	48
TMMOB Aydın İKK: Meclis'te Acele ile Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!.....	49
TMMOB Mardin İKK: Meclis'te Acele ile Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!.....	52
TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu "Torba Yasa"ya Karşı TBMM Önündeydi: Yaşam Alanlarımızı Savunuyoruz.....	54
TMMOB Adana İKK: Doğayı ve Yaşamı Hedef Alan Bu Yasa Derhal Geri Çekilmelidir!.....	54
TMMOB Balıkesir İKK: Doğa Meta Değildir! Mera, Zeytinlik ve Orman Tüm Canlıların Yaşam Alanıdır.....	55
TMMOB Mersin İKK: Meclis'te Aceleyle Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!.....	57
TMMOB Şanlıurfa İKK: Zeytinime Dokunma!.....	59

1 MAYIS 2025 ALANLARDA COŞKUyla KUTLANDI

1 Mayıs Birlik, Mücadele, Dayanışma Günü tüm Türkiye’de coşkuyla kutlandı. On binler, meydanları umutla, kararlılıkla ve dayanışmayla doldurdu! İnsan onuruna yaraşır bir yaşam, barış, özgürlük ve gerçek bir demokrasi için tek yürek, tek ses oldular. Türkiye’nin dört bir yanında coşkuyla düzenlenen 1 Mayıs kutlamalarında, TMMOB pankartı ardında kenetlenen binlerce mühendis, mimar ve şehir plancısı omuz omuza yürüdü. Emegin gücüyle, alın terinin onuruyla meydanlarda tarih yazdılar!

İstanbul’da DİSK, KESK, TMMOB ve TTB öncülüğünde 1 Mayıs, “Emek, barış, demokrasi, adalet için biz kazanacağız” şırasıyla Kadıköy Rıhtım Meydanı’nda kutlandı.

Ankara’da AKM önünde bir araya gelen kitle Tandoğan Meydanı’na 1 Mayıs marşlarıyla yürüdü. On binlerce yurttaş, “İnsanca yaşam ve adalet istiyoruz” dedi.

1 Mayıs İzmir’de de büyük coşkuyla kutlandı. Cumhuriyet Meydanı’nda toplananlar antidemokratik uygulamalara, ekonomik düzene, güvencesiz, sendikası çalışmaya, taşeronlaşmaya, özelleştirmelere karşı taleplerini dile getirdi.

Antalya, Adana, Adıyaman, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Eskişehir, Malatya, Manisa, Mardin, Siirt, Van ve birçok ildeki kutlamalarda on binlerce TMMOB üyesi TMMOB pankartı arkasında yürüdü.

1 MAYIS 2025 MANİFESTOSU

Biz bu ülkenin tüm değerlerini ve güzelliklerini üretenleriz.

Biz işçiler, kamu emekçileri, mühendisler, mimarlar, şehir plancıları, hekimler, emekliler, gençler, kadınlar...

Bugün ülkenin dört bir yanında 1 Mayıs meydanlarında buluştuk.

İl il, ilçe ilçe, mahalle mahalle, sokak sokak 1 Mayıs meydanlarına aktık.

Kendini bu ülkenin sahibi sananlara, halktan büyük bir güç olmadığını bir kez daha gösterdik.

Biz tüm renklerimiz ve farklılıklarımızla Türkiye’yiz.

Ve bugün 1 Mayıs meydanlarında başka bir yaşamın, başka bir Türkiye’nin müjdesini vermek için bir aradayız.

Bugün 1 Mayıs alanlarında bir kez daha tanık oluyoruz ki ülkemizde yepyeni bir güneş doğuyor, mutlu bir hayat filizleniyor.

1 Mayıs alanlarından bir kez daha ilan ediyoruz ki: Zorbaların değil işçilerin, emekçilerin, halkın egemen olduğu bir ülke mümkün!

Ürettiğimiz değeri adaletli bölüştüğümüz, asgari ücrete ve asgari yaşamaya mahkûm kalmadığımız bir hayat mümkün!

Demokratik haklarımızı kullanabildiğimiz; sendikali olabildiğimiz, grevlerin yasaklanmadığı; itiraz edenin, hakkını savunanın kapısına gece yarısı kimsenin dayanmadığı bir ülke mümkün!

Çalışırken ölmediğimiz, sağlığımızı kaybetmediğimiz, tükenmediğimiz, tacize-şiddete-ayrımcılığa uğramadığımız, 8 saat insanca çalışıp, 8 saat insanca dinlenip, 8 saat insanca yaşadığımız bir hayat mümkün!

Onlarca yıl çalıştıktan sonra emekli olabildiğimiz, emeklilik hakkımızın gasp edilmediği, emekli olunca çalışmak zorunda kalmadığımız, emeklisini insanca yaşatan bir ülke mümkün!

Sokaklarda, işyerinde şiddetin, tacizin olmadığı; kadınların güvencesiz ve esnek çalışmaya mahkûm edilmediği, ayrımcılığa uğramadığı bir hayat mümkün! Ülke kaynaklarının sermaye için, rantçılar için, savaş için, siyasi rakipleri tasfiye etmek için değil, bizi, 86 milyonu insanca yaşatmak için kullanıldığı bir ülke mümkün!

Kimsenin ikinci sınıf vatandaş olmadığı; dilimize, inancımıza, kimliğimize, kökenimize bakılmadan hepimizin tüm renklerimizle eşit yurttaşlar olduğumuz; bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine yaşadığımız bir hayat mümkün!

Çocuklarımızın okula aç gitmediği; öğretmenlerin bir gecede sürgün edilmediği; diplomaların tek kişinin emriyle iptal edilmediği bir ülke mümkün!

Yıllarca çalışıp, okullar bitirip, en zor sınavları geçip “mülakat” adı verilen tek adama sadakat sınavına maruz kalmadığımız; çalışma hakkımız başta olmak üzere kazanılmış haklarımızın korunduğu bir hayat mümkün!

Gazetecilerin, sendikacıların, sanatçıların, akademisyenlerin, belediye başkanlarının, muhalif siyasetçilerin, gençlerin hapse atılmadığı, özgür bir Türkiye mümkün!

Büyük bölümü deprem bölgesindeki bir ülkede, felaketi çaresizce beklemediğimiz, rantı değil doğayı ve yaşamı korumayı hedefleyen bir ülke mümkün!

Tek bir kişinin değil, kayyumcuların değil, halkın söz ve karar sahibi olduğu bir düzen mümkün; gerçek bir demokrasi mümkün!

Bugün Türkiye'nin dört bir yanındaki yüzlerce 1 Mayıs alanından aynı anda hep beraber ilan ediyoruz:

Emeğin, demokrasinin, adaletin, barışın, eşitliğin, laikliğin, özgürlüğün ve kardeşliğin egemen olduğu bir düzeni kuracağız.

Yeter ki birlik olalım, yeter ki mücadele edelim. Yeter ki tek başına olmadığımızı bilelim, kurtuluş için hep beraber olalım.

Yeter ki hep beraber yürüyenlerin gür sesini duyuralım, birlik mücadelelerinin gücünü göstereyim!

2025 yılında 1 Mayıs meydanlarında milyonlar kendisinin, çocuklarının ve ülkenin geleceği için söz veriyor:

Yarından tezi yok, bu meydandan ayrılır ayrılmaz nerede çalışıyorsak, nerede yaşıyorsak, nerede mücadele ediyorsak orada örgütleneceğiz.

Gücümüzün birliğimizden geldiğini bilecek ve örgütlü olacağız.

Örgütlenerek kazanacağız, birleşe birleşe kazanacağız, halkın birlik mücadelesi kazanacak, mutlaka ama mutlaka BİZ KAZANACAĞIZ!..

Biz kazandığımızda, demokrasi kazanacak, adalet kazanacak, barış kazanacak, kardeşlik kazanacak, emek kazanacak, bu ülke, bu halk kazanacak!

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!

YAŞASIN 1 MAYIS!

ADANA

ADIYAMAN

ANKARA

ANTALYA

ARTVİN HOPA

AYDIN

BARTIN

BATMAN

BİNGÖL

BODRUM

BOLU

BURDUR

BURSA

ÇANAKKALE

DENİZLİ

DİYARBAKIR

ESKİŞEHİR

GAZİANTEP

İSKENDERUN

İSTANBUL

İZMİR

KIRKLARELİ

MALATYA

MARDİN

MERSİN

MUĞLA

SAMSUN

TEKİRDAĞ

VAN

ZONGULDAK

EĞİTİM İŞ, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Eğitim İş Genel Başkanı Kadem Özbay, Genel Mali Sekreteri Doğan Dağdelen, Genel Örgütlenme Sekreteri Bülent Metin, Genel Eğitim Sekreteri Veli Fırat Şimşek, Eğitim Danışmanı Murat Kaynak 8 Mayıs 2025 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Yürütme Kurulu üyeleri Hülya Küçükaras ve Hüsnü Meydan'la bir araya gelerek gündemdeki gelişmeler üzerine görüş alışverişinde bulundular.

TMMOB GELECEĞİN TEKNOLOJİLERİ VE TEKNOLOJİ POLİTİKALARI SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB adına Bilgisayar Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası'nın yürütücülüğünde düzenlenen "Geleceğin Teknolojileri ve Teknoloji Politikaları Sempozyumu"nun ilki 9-10 Mayıs 2025 tarihlerinde Ankara'da MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşının okunması sonrası Sempozyum açılış konuşmalarıyla başladı. Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş, Bilgisayar Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cem Nuri Aldaş ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz birer konuşma yaptılar.

Sempozyumda ilk gün; Dr. Arif KOŞAR, Yapay Zekâ ve İşin Geleceği üzerine, Mehmet BOZKIRLIOĞLU'nun kolaylaştırıcılığında gerçekleştirilen panelde Doç. Dr. Erol ŞAHİN, Özden SİCİM ve Dr. Hakan GİRGİN "Nesnelerin İnterneti, Otonom Araçlar ve Sanayi" ana başlığında; "Yapay Zekâ, Robotlar ve Felsefe" başlığında Dr. Özgür TABUROĞLU sunumlarını gerçekleştirdiler. İlk günün sonunda Daha İyi Bir Gelecek İçin Teknoloji Politikaları Forumu Prof. Dr. Mehmet Teoman PAMUKÇU moderatörlüğünde gerçekleştirildi.

Sempozyumun ikinci gününde; "Uydu ve Uzay Teknolojilerindeki Gelişmeler" başlığında Doç. Dr. Halil Ersin SÖKEN, Dr. Mehmet Ali AK; "Akıllı Kentler, Sağlık ve Afet Uygulamaları" başlığında, Cem Nuri ALDAŞ moderatörlüğünde Prof. Dr. Ebru SEZER, Can DAĞDELEN ve Doç. Dr. Caner GÜNEY; "Geleceğin Teknolojilerinde Malzeme Bilimi ve Mühendisliğin Rolü" başlığında Prof. Dr. Cemil Hakan GÜR; "Biyomedikal ve Tıbbi Teknolojiler" başlığında Prof. Dr. Funda BAŞARAN moderatörlüğünde Prof. Dr. Çağhan KIZIL ve Dr. Onur KOÇAK sunumlar yaptılar. Sunumlar sonrası Sonuç Bildirgesi okunarak Sempozyum son buldu.

Sempozyumun açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz şöyle konuştu:

Değerli Oda Başkanlarım, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,

TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına sizleri dostlukla selamlıyorum.

Birliğimiz adına, Bilgisayar Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası'nın yürütücülüğünde gerçekleştirilen "Geleceğin Teknolojileri ve Teknoloji Politikaları" sempozyumumuza hepinizi hoş geldiniz.

Teknolojinin gelişimi, değişimi, geleceği ve teknoloji politikaları üzerine görüşlerin paylaşılacağı bu sempozyumda aranızda olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.

Değerli Konuklar,

Teknoloji, tarih boyunca insanlığın en büyük itici güçlerinden biri oldu. Günümüzde ise insanlık tarihinin en hızlı teknolojik dönüşümlerine tanıklık ediyoruz.

Yapay zekâ, kuantum hesaplama, gen düzenleme, otonom sistemler, sürdürülebilir malzeme ve geri dönüşüm teknolojileri, yalnızca endüstriyel üretimi değil, toplumsal yaşamın tüm alanlarını da yeniden şekillendiriyor.

İletişimden haberleşmeye, ulaşımdan lojistiğe, sanayiye, enerjiye, tarımsal üretime, kent planlamasına kadar pek çok alan, yeni teknolojik gelişmelerle sürekli olarak yeniden yapılandırılıyor.

Ancak bu gelişmeler, küresel ölçekte eşitsiz bir şekilde ilerliyor. Dünya ekonomisinin %80'inden fazlasını kontrol eden G7 ülkeleri, teknoloji ve patent üretiminde de başı çekiyor.

Şunu hepimiz biliyoruz ki, yaşanan her teknolojik gelişme, o teknolojiyi üretilip kullanabilen ülkelerle, teknolojik bağımlılığı olan ülkeler arasındaki sömürü ve bağımlılık ilişkisini daha da perçinliyor.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler, teknoloji tüketicisi konumundan kurtulamıyor. Gelişmiş ülkelerin teknoloji hegemonyası, bu ülkelerin sanayilerini de geriletıyor, dışa bağımlılığını da artırıyor.

Daha da vahimi teknoloji sömürüyü daha da derinleştiren, doğayı talan eden bir araç haline gelmiş durumda.

Otomasyon ve yapay zekâ, bir yandan verimliliği artırırken diğer yandan işsizliği de körüklüyor.

Mavi yakalıdan beyaz yakalıya, biz mühendis ve mimarlara kadar tüm emekçiler, mesleklerinin, emeklerinin ve deneyimlerinin "değersizleştiği" bir dönemden geçiyor.

Bütün bunların yanı sıra yapay zekânın kötücül kullanımı yoluyla yapılan manipölasyonlar, veri mahremiyetinin ihlali gibi sorunlar, teknolojinin etik boyutunun da tartışılması gereğini öne çıkarıyor.

Yine hepinizin bildiği gibi bir ülkenin kalkınma yolculuğunda teknoloji politikaları, adeta bir pusula görevi görür.

Tarih bize gösteriyor ki, sanayi devriminden günümüzün dijital devrimine kadar tüm büyük ekonomik sıçramalar, teknolojik atılımları merkeze alan stratejik kalkınma planları sayesinde gerçekleşmiştir. Güney Kore ve Çin örnekleri teknoloji politikalarının ülkeleri nasıl dönüştürdüğünün en canlı örnekleridir.

Ülkemizde ise teknoloji politikaları, maalesef uzun vadeli bir kalkınma vizyonundan yoksun şekilde, günlük siyasi çıkarılara göre şekillendirilmektedir.

İki gün sürecek olan sempozyumumuzun bütün bu konularda bir yaklaşım bütünlüğü geliştireceğini umuyorum.

Sevgili Katılımcılar,

Mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bizler toplumun sorun ve ihtiyaçlarına, bilimsel yöntemi, tekniği ve doğal kaynakları kullanarak ve doğaya müdahale ederek çözümler sunan meslekleri icra ediyoruz.

Bu doğrudan ilişki nedeniyle, binlerce yıllık medeniyet birikimimizin ortak ürünü olan bilginin, tekniğin ve teknolojinin toplumsal niteliğinin göz önünde bulundurularak doğa ve halkın ortak çıkarı için kullanılması gerektiğini her fırsatta dile getiriyoruz.

Bunu her şeyden önce meslek alanlarımızın en önemli sorumluluğu olarak görüyoruz.

Bilgi ve teknolojinin belirli kesimlere ait bir ayrıcalıklı olmaktan çıkartılmasının, kamusal bir nitelik kazandırılmasının aynı zamanda bilgi ve teknolojinin sınırlarından kurtarılacak özgürleştirilmesi anlamına geldiğini de biliyoruz.

Bildiğiniz gibi, özgür bilim, yeni teknolojik gelişmelerin ve bilimsel buluşların en önemli şartıdır.

Modern bilim nasıl ki ortaçağın skolastik düşüncesinin dar kalıplarının yıkılmasıyla geliştirse, günümüzün teknolojisi de sermayenin kâr odaklı kalıplarından kurtulduğunda yepyeni bir boyut kazanacaktır.

Bilimin savaş ve yıkım için değil, barış içinde bir arada yaşam için kullanıldığı; yeni icatların bir avuç çok uluslu şirketin kasalarını doldurmak için değil, insanlığın genel refahını artırmak için kullanıldığı; teknolojik gelişmelerin çalışmaktan tükenerek değil, özgürce üretmekle yaşayabileceğimiz bir yaşam için kullanıldığı bir dünya olanaklıdır.

Ancak ne yazık ki olmuyor.

Zira rant çevrelerinin ve onların güdümündeki siyasi iktidarların önceliği ne yazık ki halk değil rant.

Gönül isterdi ki, ülkemizin bilim, teknoloji, sanayi ve mühendislik alt yapısının güçlendirilmesi, Ar-Ge ve Ür-Ge faaliyetlerinin, inovasyonun ve teknoloji yoğun üretimin desteklenmesi ülkemizin asli ekonomik önceliği olsaydı.

Üzülerek belirtmek gerekir ki, ülkemizde 1980'li yıllardan itibaren kesintisiz olarak uygulanan rant temelli politikalar nedeniyle üretimi, yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi ve insanı ikincilleştiren bir ekonomik yapı oluşturuldu.

Ülke ekonomisi arazi rantı üzerine temellendirildi. İnşaat, finans ve gayrimenkul sektörleri de bu temelin odağına yerleştirildi.

Sanayi bölgelerinde binlerce kişinin istihdam edileceği tesisler yerine, kent merkezlerinde binlerce dairelik konut projeleri daha çekici hale getirildi.

Gerekli fizibilite çalışmaları yapılmadan, toplumsal gereksinimler ve öncelikler gözetilmeden uygulamaya sokulan ödeme ve gelir garantili KOİ projeleriyle ülke kaynakları bir avuç yandaş müteahhit şirkete aktarıldı.

Ülke topraklarının tamamının, tarım alanları, ormanlar, yaylalar, meralar, milli parklar ayrımı gözetmeksizin arsa olarak değerlendirildiği rant ekonomisinin egemen olduğu bir süreç yaşadı ve yaşamaya devam ediyoruz.

Değerli Konuklar,

Çok iyi biliyoruz ki aklın ve bilimin izinden gitmekten vazgeçersek sonumuz yoktur, önümüz karanlıktır.

Bugün tüm ülke halkı olarak bu politika ve tercihlerin yıkıcı etkilerini gündelik hayatımızın her anında iliklerimize kadar hissediyoruz.

Dışarıdan gelen sıcak para ile şişen bu rant ekonomisi bazı yıllarda suni bir ekonomik büyüme yaratsa da bu büyüme kalıcı toplumsal refah ve kalıcı bir istihdam yaratamamıştır.

Hayat pahalılığı, işsizlik, düşük ücretler, iş güvencesi, yokluk, yoksulluk gelecek endişesi ve hukuk dışı uygulamalar tüm toplumsal kesimlerin ortak sorunu haline gelmiş, tepkiler birikmiş ve patlama noktasına gelmiştir.

Öyle bir noktaya geldik ki ülke olarak büyük bir çöküş yaşıyoruz.

Ekonomisi tamamen çöktürülmüş, hukukun siyasallaştığı, parlamentonun etkisizleştirildiği, anayasa ve yasaların anlamsızlaştırıldığı, tek adamın buyruğuyla yönetilen, aklın ve bilimin yerini hurafelerin, liyakatin yerini parti ve din devleti anlayışının aldığı bir ülke tablosuyla karşı karşıyayız.

Yaşadığımız çoklu krizler ortamında haftalardır sokakları dolduran milyonlarca yurttaşımızın birikmiş öfke ve tepkilerinin en temel sebebi de bu gerçekliklerdir.

19 Mart'ta İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu ve beraberinde 106 kişinin hukuksuz bir biçimde gözaltına alınması sonrası başlayan protesto dalgası birleşik bir sese dönüşmüş ve en önemlisi AKP'nin 23 yılda inşa ettiği korku duvarı geniş halk kesimlerinin isyanıyla yıkılmış durumdadır.

Uzunca bir süredir siyasi iktidarın oluşturduğu suni gündemlerle, gerici-milliyetçi politikalarla teslim almaya çalışılan toplumsal muhalefet, en can alıcı yerden, seçmen iradesine, demokratik haklarına ve geleceğine sahip çıkmak için alanları doldurmuştur.

Bu toplumsal dalga ülkemizin içinden geçtiği zorlu koşulları ortaya koymakla sınırlı kalmamış, halkımızın ve onun içinde özellikle gençlerin öncülüğünde gelişen direniş ve yükselen mücadele eşit, özgür ve adil gelecek umudumuzu daha da büyötmüştür.

Buradan siyasi iktidara bir kez daha sesleniyorum. Hiç kimsenin insanların demokratik iradesi üzerinde ipotek koymaya hakkı yoktur.

Ülkeyi yönetenleri, ülkenin en acil sorunları olan işsizlik, açlık, güvencesiz bir gelecek, her geçen gün artan borç yükü ile bu ülkenin gerçek sorunlarıyla yüzleşmeye, anayasaya, hukuka ve halk iradesine saygı duymaya çağırıyorum.

Hukuksuzluğu, baskıyı ve zulmü sömürge iktidarlarının güvencesi olarak görenler bilmelidir ki, halktan büyük bir güç yoktur.

Ülkelerin gelişmesinde teknoloji ne kadar önemliyse, teknolojinin gelişmesinde de mesleklerimiz o kadar önemlidir.

Antik çağlardan günümüze, piramitlerin inşasından yapay zekaya kadar her büyük atılımın arkasında mühendislik dehası yatmaktadır.

Hatta mesleklerimiz, toplumsal gelişmenin tam da odağında durmaktadır.

Çünkü bizler, bilimi teknolojiye dönüştüren unsur olmanın yanında, yarattığımız teknolojiyi toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için kullananlar aynı zamanda.

Bu nedenle, birlikte kazanacağımız ya da birlikte kaybedeceğimiz ortak geleceğimizin nasıl olması gerektiğini konuşmamız, tartışmamız ve planlamamız hepimiz için tarihi bir sorumluluktur.

Sorunlarımızı tespit ederken, çözümünü de hep birlikte, dayanışmayla ve ortak akılla bulabileceğimizi de biliyoruz.

Yine biliyoruz ki, bu ülkenin geleceği, onun için hiç durmadan aklın, bilimin ve tekniğin ışığında fedakârca çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarına ihtiyaç duyuyor.

Sözlerime son verirken, Bilgisayar Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası'nın değerli yöneticileri olmak üzere bu önemli etkinliğe emek veren tüm odalarımıza, meslektaşlarımıza ve değerli bilgilerini bizimle paylaşacak bilim insanlarımıza bir kez daha teşekkür ediyorum.

2 gün sürecek sempozyumumuzun bilimi ve tekniği referans alan, üreten, sanayileşen ve hakça bölüşen bir ülke mücadelemize ışık tutmasını umut ediyor, TMMOB Yönetim kurulu adına sevgi ve selamlarımı sunuyorum."

GELECEĞİN TEKNOLOJİLERİ VE TEKNOLOJİ POLİTİKALARI SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB adına Bilgisayar Mühendisleri Odası (BMO) ve Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) yürütücülüğünde 9-10 Mayıs 2025 günlerinde Ankara'da gerçekleştirilen "Geleceğin Teknolojileri ve Teknoloji Politikaları" sempozyumunda; Yapay Zekâ, Nesnelerin İnterneti, Otonom Araçlar, Robotlar, Teknoloji Politikaları, Uzak Teknolojileri, Uzak Madencilik, Akıllı Kentler, Sağlık ve Afet Uygulamaları, Malzeme Bilimi ve Mühendisliğin Rolü, Biyomedikal ve Tıbbi Teknolojiler konuları başta olmak üzere çok önemli konular tartışmaya açılmıştır.

Yurtiçinden ve yurtdışından her biri alanında uzman olan katılımcılar; geleceğin teknolojilerine dair çeşitli projeksiyonlar yapmış, güncel teknoloji politikalarını tartışmış ve teknolojik gelişmelere yön veren gelişmeler hakkında konuşmuştur.

Sempozyumda çerçeve sunuşlar, paneller, forumlar ve çağrılı konuşmacıların tebliğleri olmak üzere farklı

formatlar yer almıştır. Arif Koşar ve Özgür Taburoğlu, yaptıkları uzun konuşmalar ile Yapay Zekânın tarihsel gelişimini, geleceğini ve felsefesini ortaya koymuştur. Cemil Hakan Gür yaptığı sunuşta, malzeme biliminin tarihsel gelişimini, teknolojinin geleceğinde malzemenin önemini açıkça ortaya koymuştur. Sempozyuma yurtdışından online katılan Hakan Girgin ve Çağhan Kızıl; kendi çalışma alanlarından güncel konularda sunuşlarını yapmıştır. Mehmet Teoman Pamukçu'nun teknoloji politikaları hakkında yaptığı çerçeve sunuş üzerinden, salondaki izleyicilerin katılımı ile Forum yapılmıştır.

EMO ve BMO üyeleri dışında farklı odalardan da çok sayıda katılımcının takip ettiği iki günlük etkinlikte; teknolojinin etik sorumluluğunu taşıyan kamu temsilcileri olan mühendislerin, üyesi oldukları Odalarının kamusal bakış açısından yanıtlar üreterek

teknoloji politikalarını tartıştıkları bir ortam oluşmuştur. TMMOB'un toplumcu mühendislik anlayışı ile, yeni teknolojileri insanlığın hizmetine nasıl sunulacağına dair sorulara ortak yanıtlar aranmıştır.

Teknoloji politikalarının en önemli yanının, onun genel toplum yararına kullanılması gerektiğine vurgular yapılmıştır. Teknoloji ve toplum ilişkisinde, Marx'ın teknoloji kavramsallaştırmasının önemine dikkat çekilmiş, teknolojinin salt araç ve ürünlerden ibaret olmadığı, insandan ve toplumdan da bağımsız olmadığına işaret edilmiştir.

Ülkemizin kalkınma yolculuğunun pusulasının teknoloji olduğu hatırlatılarak, Sempozyumda bu açıdan bir yaklaşım bütünlüğü geliştirilmeye çalışılmıştır.

Yapay Zekâ'nın yaygınlaşmasının üç temel sonucu; işlerin ortadan kalkması, yeni işlerin yaratılması ve mevcut işlerin görev ve bileşiminde değişim yaşanması olmuştur.

Yeni teknolojiler, neoliberal dönüşümün tahribatını derinleştirmekteyse de; düşen ücretler, emeğin denetimi, iş yoğunlaşması ve genel güvencesizlik eğilimleri kaçınılmaz bir son değildir. Dijital teknoloji şirketlerinin vaat ettiği özgürlük ortamına rağmen, her bir şirket faaliyet gösterdiği alanda tekelleşmektedir.

Giderek daha fazla uygulama alanı bulan ve gündelik hayatı kolaylaştırarak dönüştüren nesnelerin interneti (Internet of Thing) (IoT) topladığı büyük veri ile zafiyetleri giderek artmaktadır.

Doğanın ekosistemin ve evrenin korunması için Yapay Zekâ ve Robotik uygulamaların desteklenmesi ve yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu tarz projelerde biyoloji başta olmak üzere temel bilimlerin rolü çok önemlidir.

Yapay Zekâ destekli robotik projeler ve araştırmaların sanayiye ulaşması için, kâr amacı gütmeyen araştırma merkezlerinin çoğalması ve buralarda bilim insanlarının özgürce çalışma koşullarının yaratılması gerekmektedir. Endüstriye yönelik olmayan, insanların da kullanımına yönelik robot projeleri ile insanların robot kullanımına alıştırılmasının, çağın gerekliliğidir.

Genellikle akıllı sistemlerle karıştırılan Yapay Zekâ kullanımının yaygınlaşmasına verilen ölçsüz tepkiler, Yapay Zekâ'nın Bilgisayar Bilimi ile ilişkisinin unutulmuş olmasından kaynaklanmaktadır. Temel metinlerin ve özellikle de Alan Turing'in eserlerinin tekrar okunması bu açıdan oldukça faydalı olacaktır.

Son 20-25 yılın teknoloji politikalarındaki yaşanan değişimle beraber, devletin rolü giderek daha fazla artmış ve yatırım tercihlerinde kamu alımları belirleyici olmuştur. Destek ve danışmanlıkların iyi tasarlanması ve iyi uygulanması için daha katılımcı ve şeffaf süreçlerin inşa edilmesi gerekmektedir.

Uzay teknolojilerinde küçük uydu yapımının öne çıktığı görülmekte ve bir zamanlar eğitim amacıyla yapılmaya başlanan küçük uydular, artık gezegen araştırmalarında da kullanılmaya başlanmıştır. Derin Uzay araştırmalarında ve Gezegen Keşif teknolojilerinde, çok uzun yıllara yayılan büyük ölçekli dev yatırımların yerini, maliyet avantajı nedeniyle düşük bütçeli küçük uygulamalar almaktadır. Yapımı giderek yaygınlaşan küçük uyduların misyonlarını tamamladıktan sonra uzay çöpüne dönüşmelerine karşı çeşitli önlemler alınması gerekmektedir.

Türkiye'de henüz bir fırlatma yeri olmaması, ülkemiz için bir dezavantaj gibi görünse de; Türkiye, kendine ait bir fırlatma yeri yapmakla uğraşmak yerine Türkiye'nin fırlatma süreçlerinde ortaya çıkan sorunları çözmeye yönelik araştırma ve geliştirmeler yapmalıdır.

Bilimsel gelişme ve ilerlemelerin olması için, şu an mümkün olmadığı açık olsa da, farklı platformlardan yapılabilecek fırlatma operasyonları için araştırmalar yapılmasının desteklenmesi gerekmektedir.

Uzayın keşfi için, keşif heyecanının insanlara bulaştıracak faaliyetler yaygınlaştırılmalıdır.

Sağlık verileri biriktirildiğinde, çoksistemli kayıtlar alınacağı için Yapay Zekâ sağlık açısından çok önemli bir uygulama alanıdır. Sağlık teknolojilerinin yurtdışından getirilmesi ve Türkiye'nin sağlık verilerinin dijitalleşmesinde yaşadığı sorunlar; toplanan verilerin, Yapay Zekâ ile kullanılmasını zorlaştırmaktadır. Sağlık teknolojilerinin ülke içinde üretilmesi için çaba harcanması ve Yapay Zekâ uygulamalarının kullanılabileceği şekilde verilerin toplanması talep edilmelidir.

Şehirlere "akıllı" demekle, şehirlerin akıllı olmadığı gibi, riskli binaların dönüşümünde ucuz çözümler aramak sorunları çözmemektedir. Yapı stokumuzun kullanımında işin merkezinde her zaman insan bulunmaktadır. Afetlerden sonra yapılan kriz yönetimlerinde; yeni teknolojiler en etkin şekilde kullanılacak ve en güncel veriler toplanacaktır. Bu nedenle kriz yönetimini kolaylaştıracak ve tüm kamuoyunu ilgilendiren verilerin hızla kamusal alanda paylaşılması için gerekli girişimler yapılmalıdır.

Teknoloji ilerledikçe yeni malzemeler ortaya çıkmaktadır. Ağır sanayiden çok ince nano ürünlere geçişin teknolojinin ilerlemesindeki rolü göz ardı edilmemelidir. Yeni ürünler, hızla gündelik hayatımıza girmekte ve ticarileşmektedir. Bu nedenle daha verimli, etkili ve sürdürülebilir malzemeler seçilerek, yeni teknolojilerin herkes için ulaşılabilir olması gerekmektedir.

Yakın zamanda ortaya çıkan ve yeni yeni uygulama alanı bulan CRISPR adlı gen düzenleme teknolojileri, biyoloji ve mühendislik alanlarının birlikte ortak çalışmalarıyla

gelişmektedir. Bu tarz çığır açıcı genetik uygulamaların ve teknolojilerin, denetleme ve düzenlemeye ihtiyacı vardır.

Sağlıkta Yapay Zekâ uygulamalarının biyomedikal mühendisliği alanında, çok önemli değişiklikler getirmesi nedeniyle, disiplinlerarası ortak çalışmaların lisans eğitimlerinden başlayarak yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu alanda farklı disiplinlerin yapacağı işbirliklerinin kolaylaştırılması için gerekli sorumlulukları odalar üstlenmelidir.

Sempozyumu TMMOB adına düzenleyen BMO ve EMO, teknolojinin etik sorumluluğunu taşıyan kamu temsilcileri olan mühendislerin örgütleri olarak, Türkiye'nin teknoloji politikalarının belirlenmesinde toplum yararının

hedeflenmesi için faaliyetlerini yürütmektedir. Bu perspektifin yaygınlaşması için hazırlanan sempozyum, Ankara'da bir araya gelen katılımcıların iki gün boyunca geleceğin teknolojilerini tartışmalarına önemli bir zemin oluşturmuştur. Sempozyum boyunca gündeme getirilen konuların odalarımızın üyeleri başta olmak üzere tüm yurttaşlarımızın, ilgili kurum ve kuruluşların ve bilim insanlarının daha etkin olarak katılacağı tartışmalarla derinleştirilerek, tüm toplum kesimlerini; Türkiye'nin demokratikleşmesinde, kamucu ve toplumcu bir eksende ülke çıkarlarını öne çıkaran ve toplum yararını gözetken bilim politikalarının oluşturulmasına davet etmektedir.

Sempozyum Düzenleme Kurulu

SOMA FACİASI 11. YILINDA... BU FELAKETLER SON BULSUN!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Soma Maden Felaketinin 11. yıldönümü dolayısıyla 13 Mayıs 2025 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Ülke tarihimizin en büyük madencilik felaketi olan Soma Faciasının üzerinden geçen on bir yılda kaybettiğimiz 301 madencimizi bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Emek sömürsünün derinleştiği; esnek, güvencesiz istihdamın yaygınlaştığı, emek örgütlerinin etkisizleştirildiği AKP iktidarı dönemi boyunca toplu işçi ölümleri tarihin en yüksek sayılarına ulaşmıştır. Yalnızca Soma Faciasının ardından geçen on bir yılda bile ülkemizde 15 bin 600 emekçi, madenlerde, inşaatlarda, tarımda, ormanda, sanayide, taşımacılıkta, tersanelerde, iş cinayetlerinde hayatlarını kaybetmiştir.

Aradan geçen on bir yıl sonunda gerçekler göstermiştir ki Soma Faciası, basit bir ihmal değil, madencilik bilgi ve birikiminin yok sayılmasının, teknik bilgi ve alt yapı yetersizliğinin, iş güvenliği anlayışının görmezden gelinmesinin sonucudur.

Maden şirketlerinin kârlarını artırabilmek için dayattığı çalışma koşullarının ve siyasi iktidarın emekçilerin hayatlarına değer vermeyen politikalarının bedeli Soma'da 301 madenci hayatlarıyla ödemiştir.

Soma Faciası yalnızca AKP iktidarının emek ve emekçi düşmanı politikalarının değil, aynı zamanda emeğe karşı sermayeyi, emekçilerin yaşamına karşı kar ve rantı koruyarak siyasi iktidara biat eden hukuk sisteminin de bir sonucudur.

Dava süreci boyunca yaşananlar ve mahkemenin verdiği kararlar, faciada kaybettiğimiz 301 madencinin acısı üzerine, adaletsizlik ve haksızlık duygusunun daha artmasına sebep olmuştur.

Kamu kurumlarının sorumluluğunu yok sayan, maden şirketin sahiplerinin suçunu hafifleten yargılama süreci sonunda sorumlulara adeta göstermelik cezalar verilmiştir. İktidar tarafından çıkarılan infaz indirimiyle davada 28 kamu görevlisinden 10'u beraat ederken, 18 kamu görevlisi ise 5 ay ila 6 ay 7 gün arasında hapis cezası almıştır.

Soma Faciasının sorumluları dışarıdayken, acılı ailelerin gönüllü avukatlığını üstlenen Can Atalay ve Selçuk Kozağaçlı'nın cezaevinde olması, hukukun içinde bulunduğu içler acısı durumun göstergesidir.

Üzerinden kaç yıl geçerse geçsin 301 madencinin ölümünü, AKP iktidarının ve kamu kurumlarının sorumluluğunu, madenci şirketin ağızslu sahiplerini ve faciaya sebep olan kişileri asla unutmayacağız.

Emegimi, alın terimiz ve insanca yaşayabileceğimiz bir ülke ve insani koşullarda çalışabileceğimiz iş koşulları için mücadele etmeye hep beraber devam edeceğiz.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ADANA

BALIKESİR

BURSA

İZMİR

KIRKLARELİ

KOCAELİ

MUĞLA

ADANA

TMMOB VE ODA DENETLEME KURULLARI ORTAK TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Denetleme Kurulu ile Oda Denetleme Kurulları ortak toplantısı, Oda Sayman üyelerinin de katılımı ile 16 Mayıs 2025 tarihinde, MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Ortak toplantı, TMMOB Denetleme Kurulu Üyelerinin kolaylaştırıcılığında başladı. TMMOB Mali Müşaviri Boran Turhan'ın sunumunun ardından toplantının soru- cevap ve forum bölümüne geçildi. Kapanış değerlendirmesinin ardından toplantı sona erdi.

Toplantıya TMMOB II. Başkanı Ekrem POYRAZ, TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Sefa Apaydın, TMMOB Denetleme Kurulu Üyeleri Macit Mutaş, Selim Tulumtaş, Tevfik Kızıncıkaya, TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu, Rüştü Savaş Uluçay (BMO), Törehan Yıldırım (BMO), Naciye Çakır (BMO), Tuğçe Şahbaz (ÇMO), Naci Basmacı (EMO), Mehmet Hepzarif (EMO), İbrahim Kayhan (FMO), Damla Sönmez (GıdaMO),

Reha Keskinoglu (GıdaMO), Murat Şanlı (GıdaMO), Eşef Özat (GıdaMO), Serkan Öğütlü (HKMO), Okan Özege (HKMO), Altuğ Aydın (HKMO), Hakan Akbaş (HKMO), Selin Demirel (İÇMO), Turan Ayçiçek (İÇMO), Ş. Erdal Yılmaz (İMO), Metin Korkmaz (İMO), Nurel Altun (İMO), Aykut Akdağ (İMO), Halil İbrahim Yiğit (JMO), Hatice Türkdönmez (JMO), Hasan Goksu Babayigit (JMO), Cennet Çelik (KMO), İbrahim Berber (KMO), Ahmet İlbaşı (MMO), Fikret Çakal (MMO), Aydın Güçkiran (MMO), Yücel Kaya (MeteorolojiMO), Ali Rıza Koç (MeteorolojiMO), Enver Şahin (PMO), Tuğrul Hocaoglu (PeyzajMO), N. Okşan Ergin (ZMO), TMMOB Muhasebe Görevlisi Yücel Bazo ve TMMOB Teknik Görevlisi Sezgin Çalışkan katıldı.

EMEĞİMİZ, MESLEĞİMİZ VE ÜLKEMİZ İÇİN MÜCADELE EDECEĞİZ!

TMMOB 48. Dönem I. Danışma Kurulu'nda, Türkiye'nin dört bir yanından gelen mühendis, mimar ve şehir plancıları; emeğin, bilimin ve kamusal sorumluluğun yok sayıldığı bu dönemde yaşadığı derin sorunlara dikkat çekmek ve haklarını savunmak için MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nden Madenci Anıtı önüne yürüyerek "Emeğimiz, Mesleğimiz ve Ülkemiz için Mücadele Edeceğiz!" başlıklı bir basın açıklaması yaptılar.

Açıklama öncesi TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz gündeme ilişkin kısa bir değerlendirme yaptı. Ardından TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hülya Küçükaras açıklamayı okudu.

Açıklama şöyle:

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Arkadaşlar,

Bugün burada, bundan tam 11 yıl önce Soma Faciasında yaşamlarını yitiren 301 madenci kardeşimizi, önünde bulunduğumuz madenci anıtında, bir kez daha özlemle anıyoruz. Önünde bulunduğumuz bu anıt, yalnızca kaybettiğimiz canların değil, aynı zamanda rant uğruna hiçe sayılan işçi sağlığının, denetimsizliğin ve piyasacı zihniyetin ve emeğin değersizleşmesinin acı bir anımsatıcısıdır.

Anıları önünde saygıyla eğiliyoruz.

Bizler bu ülkenin mühendisleri, mimarları ve şehir plancıları olarak emeğin, bilimin ve kamusal sorumluluğun yok sayıldığı bir dönemin tanıklarıyız. Ekonomik krizlerin süreklilik kazandığı, demokrasi ve hukuk mekanizmalarının işlemez hale geldiği, toplumsal yaşamın kutuplaştırdığı bir dönemdeyiz.

Her yeni günde ekonomik krizin derinleştiği, açlığın ve yoksulluğun bir istisna olmaktan çıkıp yaşamlarımızı sürdürmenin olağan koşulu haline getirildiği bir ülkede yaşamaktayız.

Bu koşullarda mesleklerimizin kamusal işlevi küçümsenmekte; bilimsel bilgi ve teknik akıl dışlanmakta; kentlerimiz, doğamız, emeğimiz ve mesleğimiz piyasaya teslim edilmektedir.

Genç meslektaşlarımız işsizlik ve güvencesizlikle boğuşmakta; kamu çalışanları liyakatsizliğin yükünü taşımakta, emekliler yoksulluğa mahkûm edilmektedir. Her birimizin ülkemizin geleceği için duyduğu kaygı her gün artmaktadır.

Gelecek endişemize bir de hukukun siyasallaştığı, parlamentonun etkisizleştirildiği, anayasa ve yasaların anlamsızlaştırıldığı, aklın ve bilimin yerini hurafelerin, liyakatin yerini parti ve din devleti anlayışının aldığı bir ülke tablosu eşlik etmektedir.

Tüm toplumsal kesimler gibi biz mühendis, mimar ve şehir plancıları da ülkemizin yaşadığı bu kriz koşullarından payımızı fazlasıyla almaktayız.

Üzülerek görüyoruz ki bir dönemin en gözde mesleklerinden olan mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı, artık diplomalı işsizliğin, yurtdışına zorunlu göç etmenin simgesi haline gelmiştir.

Ürettiğimiz bilgive teknik, ülkemizin kalkınması, halkımızın gönenci ve mutluluğu için vazgeçilmezdir. Demokratik, eşit ve adil bir düzende, mesleğimizin toplum için taşıdığı değer daha da anlam kazanmaktadır. Enerjinin, madenciliğin, iletişim ve altyapının planlanmasında olduğu gibi ülke sanayisinin, tarımın, ormanların, doğal ve kültürel varlıkların korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması da başat sorumluluğumuzdur.

Ancak bizler ne mesleklerimizi ne de mesleklerimizin kamusal sorumluluklarını yerine getirebilir durumdayız.

Kamuda ve özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama, denetleme işlerini yapan meslektaşlarımız ekonomik kriz koşullarından en çok etkilenen kesimler arasında yer almaktadır.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın çalışma koşulları, kriz derinleştikçe daha da zorlaşmaktadır. İşten çıkarılma tehdidini her zaman yanı başında hisseden ücretli çalışan meslektaşlarımız kriz koşullarında ilk gözden çıkarılacaklar listesinde bulunmaktadır.

İşsiz kalma, mühendis emeğinin değersizleşmesi ve nitelsiz işlerde istihdam edilme meslektaşlarımızın en önemli sorunu haline gelmiş durumdadır.

İş bulamayan meslektaşlarımız meslek dışı alanlarda çalışmaya mecbur kalmaktadır. Özellikle genç meslektaşlarımız, staj sorunu nedeniyle işe girişlerde ve deneyim edinme dönemlerinde, daha yolun başında çalışma hayatında büyük zorluk yaşamaktadır.

Ülkenin dört bir yanındaki emekliler gibi meslektaşlarımızda emeklilik yaşında açlığa ve yoksulluğa mahkûm edilmektedir.

Bizlerin; mühendis, mimar ve plancının talepleri aynı zamanda ülkemiz için bir gelecek meselesidir.

Bizler meslek sorunlarımızı, ülkemizin ve halkımızın ortak geleceği ve çıkarlarından ayırmadan, sahip olduğumuz toplumcu geleneğimizin izinde, ülkeyi yönetenlere bir kez daha sesleniyoruz:

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının önemli bir bölümü işsizdir. Kamusal yatırımlar artırılmalı, planlı istihdam sağlanmalı, mesleki yetkinlik esas alınmalıdır. Kamu hizmetlerinin piyasalaştırılmasına, tasfiyesine ve özelleştirme uygulamalarına son verilmelidir.

Özel sektörde çalışanlar düşük ücret, uzun mesailer ve güvencesizlikle karşı karşıyadır. İnsanca yaşamaya yetecek ücret, fazla mesai denetimi ve toplu sözleşme hakkı sağlanmalıdır.

Mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamında, alınan eğitim, verilen hizmet ve üstlenilen sorumlulukların niteliğine uygun ve insanca yaşanacak bir asgari ücret belirlenmeli ve bu konuda TMMOB yetkili kılınmalıdır.

İş ve istihdam alanındaki tahribat giderilmeli, üretimin ithal bağımlılığını azaltacak ve ulusal katma değer zincirini yüksek katma değer üzerinden kesintisiz sürdürmeyi sağlayacak kamu girişimleri yaratılmalıdır.

Kamu çalışanlarının teknik sorumlulukları tanınmalı; eşit işe eşit ücret, liyakat, ek gösterge, özel hizmet tazminatı

ve emeklilik haklarında iyileştirme yapılmalıdır. Meslek alanlarımızdaki tüm kamusal görevler meslek ilkeleriyle uyumlu biçimde yeniden tanımlanmalıdır. Kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı, istihdam artırılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.

Emekliler için en düşük emekli maaşı insanca yaşanacak bir düzeye çıkarılmalı; mühendis, mimar ve şehir plancıları emekli maaşı, TMMOB'nin belirlediği taban ücretin altında kalmamalıdır.

Niteliksiz eğitim politikaları, meslek alanlarımızın itibarsızlaştırılmasına yol açmaktadır. Bölüm kontenjanları ile eğitim içerik ve yöntemleri planlı biçimde belirlenmeli; meslek odalarının görüşleri dikkate alınmalıdır.

Üretim, sanayi, enerji ve altyapı yatırımları kamusal anlayışla, bağımsız ve çevre dostu biçimde ele alınmalıdır. Gerçek kalkınma ancak toplumsal yararlar mümkündür.

Bizler, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları:

Biliyoruz ki hep beraber, omuz omuz dayanışma içerisinde mücadele etmezsek yaşadığımız sorunlar daha da büyüyecek. Birlikte mücadele etmezsek ne ortak bir geleceğimiz ne de hak ettiğimiz eşit, özgür, adil bir ülkemiz olacak.

Bu sebeple meslektaşlarımızı ve tüm toplumsal kesimleri sorunlarımızı sahiplenmeye, il koordinasyon kurullarımızcadüzenlenecekolan yerel kurultaylarımıza ve ardından 18 Ekim'de Ankara'da merkezi olarak gerçekleştireceğimiz Güncel Sorunlarımız ve Çözüm Önerilerimiz Kurultayında sesimizi büyötmeye ve kurultayımıza katkıda bulunmaya çağırıyoruz.

TMMOB 48. DÖNEM DANIŞMA KURULU **17 Mayıs 2025 | Ankara**

TMMOB 48. DÖNEM I. DANIŞMA KURULU ANKARA'DA TOPLANDI

TMMOB 48. Dönem I. Danışma Kurulu Toplantısı, 17 Mayıs 2025 tarihinde "Bilgilendirme ve genel durum değerlendirmesi ve yürütülecek çalışmalar" gündemiyle Makina Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

300'e yakın Danışma Kurulu Üyesi'nin katılımıyla gerçekleştirilen TMMOB 48. Dönem I. Danışma Kurulu Toplantısı, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşması ile başladı. Ardından TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu, TMMOB'nin Genel Kurul toplantısı sonrası çalışmaları konusunda bilgilendirme sunumunu gerçekleştirdi.

TMMOB Çalışmaları Sunumu ardından danışma kurulu üyeleri söz alarak toplantıya katkı sağladı. Sırasıyla; Kaya Güvenç, Yunus Yener, Nusret Suna, Hüseyin Alan, Ali Ekber Çakar, Yaşar Üzümcü, Leman Ardoğan, Mehmet Soğancı, Cem Nuri Aldaş, Mahir Ulutaş, Semih Lütfi Temizkan, Ömer Dursunüstün, Mahsun Çiya Korkmaz, Baki Remzi Suiçmez, Salih Eğerci, Aydan Adanır, Hüseyin Hüsnü Kargın, Suat Selvi, Erol Özkan, Coşkun Çatalkaya, Tuncay Kaya, Ercan Adaşlık ve Ezgi Kılıç birer konuşma yaptılar.

Yapılan konuşmalarda Oda Başkanları, İKK sekreterleri, Oda birimlerine bağlı yöneticiler ve üyeleri, TMMOB Çalışma Programında alınan kararlar doğrultusunda Danışma Kurulu tarihine kadar yapılan çalışmaları değerlendirdi. Her geçen gün artan ekonomik krizle beraber, meslek alanlarımızın ve meslektaşlarımızın yaşadığı çoklu sorunlar konusunda tartışmalar yürütüldü. Meslek alanlarımızdaki özlük hakkı kayıpları, ücret politikaları, emekli meslektaşlarımızın durumu, meslek alanlarımızın tahribatı, işsizlik ve iş güvencesi gibi başat sorunlar vurgulandı.

Bu noktada yine Genel Kurulda kararlaştırılan merkezi olarak gerçekleşecek Güncel Sorunlarımız ve Çözüm Önerileri Kurultayı için Yerel Kurultaylardan başlayarak süren hazırlıklar ve yapılan tartışmalar

aktarıldı. Yapılan konuşmalarda Yerel Kurultaylardaki tartışmaların ve sorunların çözümüne dair en önemli adımın örgütlenme mücadelesi ve dayanışma pratiklerinin arttırılmasının bir kez daha altı çizildi.

Danışma Kurulu Toplantısına saat 12.30'da ara verilerek, MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nden başlayan bir yürüyüşle, Madenci Anıtı önünde "Emeğimiz, Mesleğimiz ve Ülkemiz için Mücadele Edeceğiz!" başlıklı kitlesel bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklama için tıklayınız!

Son olarak Başkan Koramaz Kurul toplantısını kapattı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşması şöyle:

**Sayın Başkanlarım,
Sayın Onur ve Denetleme Kurulları Üyeleri,
Birlik ve Odalarımızın Sayın Yöneticileri,
Değerli Meslektaşlarım,**

Başta unutulmaz başkanımız Teoman Öztürk olmak üzere Birliğimizin halktan, emekten yana yurtsever toplumcu çizgisini oluşturan ve Birliğimizi bugünlere taşıyan tüm değerlerimizin aramızda olduğunun bilinciyle, hepimizi Yönetim Kurulumuz adına sevgiyle, dostlukla selamlıyorum.

Sizlerle bu ülkenin aydınlık yarınları için yan yana yürümekten, aynı cesaret ve umudu büyütmekten büyük bir mutluluk ve onur duyuyorum.

Birliğimizin 48. çalışma döneminin ilk Danışma Kurulu toplantısına hepiniz hoş geldiniz.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi TMMOB Danışma Kurulumuz, gerek katılımcı sayısı, gerekse de katılımcılarının TMMOB ve bağlı Odalarındaki görev ve sorumlulukları itibarıyla TMMOB örgütlülüğünün ve çalışmalarının masaya yatırıldığı, geleceğe yönelik çalışmaların şekillendiği en önemli organlarımızdan birisidir. Birlikte karar alma, birlikte üretme ve birlikte yönetme anlayışımızın vücut bulmuş halidir.

Zaman zaman özel gündemli toplantılar yapsak da bugünkü toplantımızın gündemi, artık gelenekselleşen iki ana maddeden oluşuyor: İlki "TMMOB çalışmalarının

değerlendirilmesi”, ikincisi ise “Ülkemizde yaşanan sürecin değerlendirilmesi.”

İlk gündem maddemize ilişkin olarak göreve geldiğimiz yaklaşık 12 aya varan süre boyunca 48. Dönem Çalışma programımız çerçevesinde yapılan çalışmalar ve yürütülen etkinlikler hakkında Genel Sekreter Vekilimiz Özgür Topçu, sizlere özet ama doyurucu bir sunum yapacak.

Ben yalnızca şu kadarını söylemekle yetineceğim: Hepinizin bildiği üzere TMMOB olarak bizler, birlikte karar alma, birlikte üretme, birlikte yönetme temel ilkesini ve demokratik merkezîyetçi çalışma anlayışını esas alan bir örgütlenmeyiz.

Bu kolektif çalışma anlayışımız gereği her çalışma döneminde olduğu gibi 48. Dönem Çalışma Programımızı da Genel Kurul Sonuç Bildirgemizin ve Genel Kurul’da alınan kararların yol göstericiliğinde, Oda başkanlıklarımız ve İKK sekreterlerimizle yaptığımız ortak toplantılardan süzülen görüşlerle hep birlikte oluşturduk.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma hayatlarında karşılaştıkları sorunların çözümünden lisans eğitimi ve meslek içi eğitime, mesleki denetimden sanayi, tarım, enerji, iletişim, bilişim, madencilik, denizcilik, kentleşme, gıda, ormancılık, çevre politikalarına, Kürt sorunun demokratik çözümünden laiklik ve demokrasiye, işçi sağlığı ve iş güvenliğinden cinsiyet ayrımcılığına kadar uzanan bir yelpazede 32 mücadele başlığında çalışmalar yürütmeyi ve bu mücadele başlıklarına yönelik olarak 15 adet kongre, sempozyum, kurultay veya çalıştay düzeyinde TMMOB etkinliği düzenlemeyi önümüze hedef olarak koyduk.

Bir kısmı Odaların sekreteryasında bir kısmı ise TMMOB ve İKK’lar bünyesinde düzenlenen bu etkinliklerden bugüne değin TMMOB Dünya Gıda Günü Sempozyumu, TMMOB İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Çalıştayı, TMMOB Kadın Sempozyumu,

TMMOB Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi, TMMOB Doğal Kaynaklar Sempozyumu ile TMMOB Geleceğin Teknolojileri ve Teknoloji Politikaları Sempozyumunu gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Yakın zamanda gerçekleştireceğimiz önemli etkinliklerden bir diğeri de “TMMOB Mühendis Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı” olacak.

Bu kurultayımız, aynı başlıkla yapacağımız yerel kurultaylara katılan delegelerle toplanacak. İlki geçen hafta sonu Samsun’da yapılan yerel kurultaylarımızı en geç eylül ayı sonuna kadar tamamlamayı planlıyoruz.

Yerel kurultaylardaki tartışmalara altlık oluşturması düşüncesiyle şu ana dek yürütülen çalışmaların ışığında “Güncel Sorunlarımız ve Çözüm Önerilerimiz” başlıklı bir broşür hazırlayarak örgütümüzle de paylaştık.

Yerel kurultaylardan süzülen görüş ve önerileri de 18 Ekim 2025’te Ankara’da yapacağımız merkezi kurultayda karara bağlayacak ve paylaşımına açacağız.

TMMOB Yönetim Kurulu olarak örgütlü olduğumuz tüm illerde yapılmasını planladığımız bu kurultayları, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunlarının tespiti ve çözüm önerileri üretmenin yanı sıra üyelerimizin harekete geçirilmesi, Oda-üye ilişkilerinin güçlendirilmesi ve örgütsel yapımızın tahkim edilmesi açısından hayati önemde görüyoruz.

Bu konuda tüm örgüt yöneticilerimizi ellerinden gelen en üstün çabayı göstermeye, bu uğurda her zamankinden daha fazla çalışmaya davet ediyoruz.

TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri olarak yapılacak tüm yerel kurultaylara mutlaka katılım sağlayacağız.

İnanıyorum ki dönem sonunda gerçekleştireceğimiz merkezi kurultayda da TMMOB’nin gücünü dosta düşmana her zamankinden daha güçlü bir şekilde göstereceğiz.

Çalışma programımızda yer alan diğer etkinliklerimize yönelik çalışmalar ise planlanan takvimlerine uygun şekilde yürütülmekte olup etkinlik duyurularında belirttiğimiz tarih ve mekânlarda gerçekleştirilecektir.

Sevgili Arkadaşlar,

Hepimizin takdir edeceği üzere çalışma programları yaşama geçirildiği sürece anlamlıdır ve ancak o zaman bir değer kazanır.

Odalarımızın, şubelerimizin ve İKK’larımızın kendi gündemleri içerisinde de yoğun bir iş yükü altında olduğunu biliyorum.

Ancak Genel Kurul süreciyle birlikte oluşturduğumuz çalışma programının gereğinin yerine getirilmesi için tüm örgütsel gücümüzün seferber edilmesine ihtiyacımız var.

Genel Kurul kararlarını referans alarak hazırladığımız bu çalışma programını başarıyla yürütmek de hepimizin ortak sorumluluğudur.

Ben TMMOB Yönetim Kurulu başkanı olarak geçtiğimiz günlerde bu ortak sorumluluğu başarıyla taşıdığımıza ve önümüzdeki günlerde de Birliğimizin 70. yaşına yaraşır bir çalışma dönemi geçireceğimize yürekten inanıyorum.

İlgiden eyleme kadar TMMOB çalışmalarına katkıda bulunan her düzeydeki örgüt yöneticilerimize, örgütlü üyelerimize, TMMOB dostlarına, örgüt çalışanlarımıza, TMMOB'nin onurlu yürüyüşünü ve dik duruşunu sürdürenlere yürekten teşekkür ediyorum.

İyi ki varsınız, iyi ki bir aradayız.

Sevgili Arkadaşlar,

Buradan ikinci gündem maddesine geçerek, gerek dünya, gerek bölge, gerekse de ülkemiz açısından çok zor dönemler yaşıyoruz.

Trump'lı ABD'yle, yıllardır bölgede devam eden savaş ve yıkım şimdi yeni bir evreye geçti.

Afganistan, Filistin ve Lübnan'ın ardından Suriye'nin de kaderi emperyalist ülkelerin beslediği İslamcı çetelerin insafına terk edildi.

Bölge halkları, deyim yerindeyse ortaçağ karanlığına geri döndürülmüş durumda.

Saray iktidarı ve onun güdümündeki medya şakşakçıları, beklenildiği üzere Suriye'deki iktidar değişiminden mutlu görünüyorlar.

Ancak hepimiz çok iyi biliyoruz ki bölgede asıl kazananlar ABD-İngiltere-İsrail ve onların desteğindeki siyasal İslamcı çetelerdir.

Saray rejimi de mezhepçi siyasal İslamcılığıyla esasen emperyalizmin taşeronu konumundadır.

Suriye'den sonra ABD-İngiltere ve İsrail'in yeni hedefinin İran olacağı da hepimizin malumudur.

Bu hedef için bölgesel Kürt dinamiklerinin açık veya dolaylı taşeron olarak kullanılması da kurgu kapsamındadır.

Bizler, TMMOB olarak yıllardır emperyalizmin ve onların elinde büyüyen İslamcı faşist çetelerin saldırgan, yayılmacı, sömürgeci politikalarına karşı barışı, halkların kardeşliğini ve bir arada yaşamı savunduk.

Sadece yurttan değil, bölgemizde ve dünyada da barışı savunduğumuzu her ortamda dile getirdik.

Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da savaşa karşı barışı, faşizme karşı özgürlükleri, dinci gericiliğe karşı aklı ve bilimi savunmaya devam edeceğiz.

Değerli Arkadaşlar,

Yalnızca bölgede yükselen savaşın yıkımlarıyla değil, aynı zamanda ülkemizin de adım adım iflasına tanık oluyoruz.

TMMOB örgütlülüğü olarak 70 yıllık tarihimizin tamamı boyunca bilimi rehber alan, üreten, sanayileşen, kalkınan, tarımda kendi kendine yeten, ürettiklerini de hakça bölüşen, bağımsız ve demokratik bir ülke özlemiyle mücadele ettik; mücadele etmeye de devam ediyoruz.

Ancak ne yazık ki 1980'li yıllardan itibaren sistematik bir şekilde uygulanan ve 23 yıllık AKP iktidarı döneminde daha da ivmelenen neoliberal politika ve uygulamalarla ülkemiz bir sanayisizleşme ve tarımda dışa bağımlılık sürecine sokuldu.

Bu süreç, yalnızca kamuya ait sanayi kuruluşlarının, petrokimya tesislerinin, tarımsal işletmelerin özelleştirilmesi; sanayi ve tarıma yönelik iç desteklerin azaltılması; eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinin ticarileştirilmesiyle sınırlı kalmadı; kıyıların yağmalanmasından orman arazilerinin satışına, SİT alanlarının yapılaşmaya açılmasından meraların özelleştirilmesine, tarihi kentlerin sular altında bırakılmasından kentsel dokunun kaybedilmesine kadar geniş çerçevede yıkıcı sonuçlar yarattı.

Ülkenin dört bir tarafına yayılmış KİT'lerin tasfiyesi, bunların yöresel ölçekte beslediği özel sektöre ait küçük ve orta boy işletmelerin de tasfiyesini beraberinde getirdi.

Aktif-sigortalı çiftçi sayısı her geçen yıl geriledi.

Neredeyse 45 yılı bulan bu sanayisizleşme ve tarımda dışa bağımlılığın artırılması politikalarıyla ekonomi rantie kazançların özendirildiği bir sürece evrildi.

Ülkede sanayi yatırımları neredeyse tamamen dururken tüm zenginlik hizmet, finans ve gayrimenkul sektörlerine aktarıldı.

Bu durum, ithalatın artmasına, ücretlerin düşürülmesine, istihdamın daralmasına ve buna bağlı olarak mühendisliğin işlev ve iradesinin de en aza indirilmesine yol açtı.

Geldiğimiz noktada ülkemizin hali içler acısıdır.

Mafyatik, oligarşik bir rant ağı ülkeyi sarmış; halkın emeğinin, ülke kaynak ve birikimlerinin üzerine basa basa yükselmiş, yeni ve büyük bir sermaye kesimi de ortaya çıkmıştır.

Dışardan gelen sıcak parayla şişen bu rant ekonomisi, bazı yıllarda suni bir ekonomik büyüme yaratsa da bu büyüme kalıcı toplumsal refah ve kalıcı bir istihdam yaratamamıştır.

Başta gıda fiyatları olmak üzere hayat pahalılığı, işsizlik, düşük ücretler, güvencesiz iş, yokluk, yoksulluk, gelecek endişesi ve hukuk dışı uygulamalar, tüm toplumsal kesimlerin ortak sorunu olmuş, tepkiler birikmiş ve patlama noktasına gelmiştir.

Yaşadığımız çoklu krizler ortamında haftalardır sokakları dolduran milyonlarca yurttaşımızın birikmiş öfke ve tepkilerinin en temel nedeni de bu gerçekliklerdir.

Sevgili Arkadaşlar,

Yaklaşık 2 aydır, ülke tarihimizin en önemli toplumsal patlamalarından birine şahitlik ediyoruz.

18 Martta diploma iptali ardından 19 Mart sabahı İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu ve beraberinde 106 kişinin hukuksuz bir biçimde gözaltına alınması sonrası başlayan protesto dalgası, birleşik bir sese dönüşmüştür ve en önemlisi AKP'nin 23 yılda inşa ettiği korku duvarı, geniş halk kesimlerinin isyanıyla yıkılmış durumdadır.

Uzunca bir süredir siyasi iktidarın oluşturduğu suni gündemlerle, gerici-milliyetçi politikalarla teslim alınmaya çalışılan toplumsal muhalefet, en can alıcı yerden, seçmen iradesine, demokratik haklarına ve geleceğine sahip çıkmak için alanları doldurmuştur.

Bu toplumsal dalga, ülkemizin içinden geçtiği zorlu koşulları ortaya sermekle sınırlı kalmamış, halkımızın ve onun içinde özellikle gençlerin öncülüğünde gelişen direniş ve yükselen mücadele eşit, özgür ve adil gelecek umudumuzu daha da büyötmüştür.

Buradan siyasi iktidara bir kez daha sesleniyorum: Hiç kimsenin insanların demokratik iradesi üzerine ipotek koymaya hakkı yoktur.

Ülkeyi yönetenleri, ülkenin en acil sorunları olan işsizlik, açlık, güvencesiz gelecek, her geçen gün artan borç yüküyle, bu ülkenin gerçek sorunlarıyla yüzleşmeye; anayasaya, hukuka ve halk iradesine saygı duymaya çağırıyorum.

Bizler tüm baskı ve zor politikalarına karşın ülkemize, anayasal demokratik kazanımlarımıza, emeğimize, geleceğimize ne olursa olsun sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Ülkemizin eşit, özgür, barıştan yana ve demokratik yarınları için hep birlikte mücadele edeceğiz.

Hukuksuzluğu, baskıyı ve zulmü, sömürge iktidarlarının güvencesi olarak görenler bilmelidir ki halktan büyük bir güç yoktur. Mutlaka ama mutlaka kazanacağız!...

Sevgili Arkadaşlar,

Son olarak Devlet Bahçeli'nin partisinin meclis grup toplantısında yaptığı konuşma ve ardından Abdullah Öcalan'ın "Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı"yla başlayan ve geline aşamada PKK'nın bu çağrıya uyarak kendini feshetme ve silah bırakma kararı almasıyla süren gelişmeler hakkındaki görüşlerimizi de sizlerle paylaşmak isterim.

Geçmişten günümüze tüm çalışma programlarımızda ve bildirgelerimizde ısrarla altını çizdiğimiz üzere TMMOB barıştan yana bir örgüttür.

Kürt sorununun çözümünde de bir arada yaşam temelinde demokratik ve barışçıl çözümlerden yanayız.

Sorunun çözüm yolunun savaş, şiddet, ölümleri kutsama ve milliyetçilik sarmalından çıkarılıp eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik bir zeminde ele alınması gerektiğini her ortamda dile getiriyoruz.

Bu doğrultuda, süreci başlatanların kimlikleri, niyet ve çıkar beklentilerinden bağımsız olarak yaşanan son gelişmeleri de olumlu buluyoruz.

Bu süreçte "elimiz yüreğimizde barış için çabalıyoruz" diyerek koştururken yaşamını yitiren sevgili Sırrı Süreyya Önder'in şahsında Suruç'tan 10 Ekim Gar katliamına kadar barış için hayatlarını kaybeden tüm barış şehitlerini de saygıyla anıyorum.

Barış için can verenler, gelecek güzel günlerimize can olsunlar.

Ancak kuşku ve endişelerimiz de var. Bu nedenle süreci de yakından takip ediyoruz.

Onları da sizlerle paylaşmak isterim.

Takdir edersiniz ki gerçek anlamda demokratik bir ülke, demokratik bir toplum ve toplumsal barış, herkese eşit, adil hakların sağlandığı, düşüncüyü ifade etme ve örgütlenmenin özgür olduğu ortamlarda yaratılabilir.

Oysa ülke halkı olarak 100 yıllık Cumhuriyet tarihinin belki de en baskıcı dönemlerinden birini yaşıyoruz.

İktidar partisinin yirmi üç yılda adım adım inşa ettiği laiklik karşıtı, faşizan tek adam rejimi ve bu yirmi üç yıldır uygulanan rant ve talan politikalarının açtığı hasar, ülke ekonomisiyle sınırlı kalmadı.

Eğitimden sağlığa, kamu yönetiminden hukuk sistemine kadar her alanda derin krizler yaşıyoruz.

Meclisin etkisizleştirilmesi, güçler ayrılığının ortadan kaldırılması, yargı bağımsızlığının yok sayılması, hukukun üstünlüğü anlayışının bitirilmesi, ülkeyi yönetilemez hale getirdi.

Yönetemedikleri bu ülkeyi ellerinde tutmaya devam edebilmek için de her türlü zorbalığa başvuruyorlar.

Muhalef siyasetçileri, belediye başkanlarını hapsediyorlar, kayyumlar atıyorlar, basın organlarına ölçsüz cezalar veriyorlar, haber yapan gazetecileri içeri atıyorlar, grevleri yasaklıyorlar, yasal görevleri gereği Gezi Parkını sahiplenene TMMOB yöneticilerini tam 1117 gündür içeride tutuyorlar.

Bırakınız AHİM kararlarını, mevcut anayasa ve yasaların, hukukun evrensel ilkelerinin dahi yok sayıldığı, tümüyle Tek Adam'ın buyruklarıyla yönetilen bir ülke haline geldik.

Geldiğimiz noktada tek adam rejimi halkın desteğiyle değil, halka yönelik baskı ve zorbalıkla ayakta duruyor.

Tam da bu yüzden, bir elinde yumuşama, normalleşme, açılım, demokratik Anayasa gibi elma şekerleriyle rıza üretip iktidar süresini uzatmaya çalışırken, diğer elinde de siyasallaşmış yargı ve kayyum sopalarıyla toplumsal muhalefete ayar vermeye çalışıyor.

Buna benzer süreçleri, ülkece 2010 yılında ve 2017 yılında yapılan referandumlarla ve sonuçlarıyla deneyimledik.

Bu sebeple yeni anayasa tartışmaları dahil tüm gelişmeleri büyük bir ihtiyatla izliyoruz.

Adalet ve adil yargılanma koşullarının yok edildiği, emeğin sınırsız sömürüldüğü, halkımızın açlık ve yoksulluğa mahkûm edildiği bu rejimin devamını ve meşrulaşmasını sağlayacak her girişime uzak duruyoruz.

Bu sürecin, anayasa değişikliğiyle Erdoğan'ın yeniden seçilmesi gibi niyetlerin yanı sıra Suriye'de

yaşananlardan bağımsız olmadığı da bir gerçek.

Bu nedenle Suriye'de ve bölgemizde yaşanan gelişmeleri dikkatle ve kaygıyla takip ediyoruz.

Buradan bir kez daha ifade etmekte fayda var: Bu ülkedeki hiçbir yurttaşımızın hayatı ve ülkemiz halklarının kaderi, emperyalist merkezlerin ve onlara taşeronluk eden siyasi iktidarların iki dudağının arasına terk edilemez.

Sonuç olarak "Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı" çerçevesinde yürütülen girişim ve çalışmaları önemli ve anlamlı buluyoruz. Ancak bu doğrultuda yürütülecek çalışmalar, Türkiye'yi derin bir uçuruma sürükleyen emek düşmanı, halk düşmanı, doğa düşmanı, bilim ve aydınlanma düşmanı, hak ve özgürlükler düşmanı mevcut rejime karşı yürütülen mücadeleyi arka plana itip etkisiz kılmamalıdır.

Doğup büyüdüğümüz bu topraklarda eşit, özgür, laik, barıştan ve emekten yana bir ülke umudu burada yatmaktadır.

Sevgili Arkadaşlar,

24 Odamızın, 121 meslek disiplini ilgilendiren hemen her konuda gösterdiği bilimsel-teknik titizlik ve toplumsal duyarlılık, bizi alnı ak bir şekilde bugünlere getirmiştir.

Bu karakteristik özelliğimizi bu zorlu dönemde de sürdüreceğiz ve sömürücüye, zalime, gericiye, dinbaza boyun eğmeyeceğiz. Doğru bildiklerimizi söylemekten asla geri durmayacağız.

Demokrasiye, özgürlüklere, bağımsızlığa, laikliğe ve toplumculuğa olan bağlılığımızdan asla ödün vermeyeceğiz.

Üreten, sanayileşen, kalkınan hakça bölüşen bir ülke için tüm mesleki birikimimizi ve örgütsel gücümüzü seferber edeceğiz

Bu inanç ve kararlılıkla, hepimizi dostlukla kucaklıyorum.

Hepimize kolaylıklar diliyorum. Danışma Kurulumuzun başarılı geçmesini diliyorum.

GEZİ DİRENİŞİ 12. YILINDA! UMUDU VE DİRENİŞİ SAVUNUYORUZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Gezi Direnişinin 12. yıldönümü dolayısıyla 30 Mayıs 2025 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Ülkemizin en görkemli halk hareketlerinden biri olan Gezi Direnişi'nin üstünden tam 12 yıl geçti.

12 yıl önce, kentlerimizi, doğamızı, yaşam alanlarımızı korumak için milyonlarca yurttaşımız meydanlarda bir aradaydı. Gezi Direnişi, bir parkı savunmanın ötesinde; baskıya, rant politikalarına ve antidemokratik uygulamalara karşı umudun, direnişin bir simgesi oldu.

Yan yana gelmenin sevincinin, kalabalıkların gücünün, yaratıcılığın heyecanının, dayanışmanın güzelliğinin, bir arada yaşamının adı oldu.

İçinde taşıdığı olanca umut, sevinç ve acıyla yakın tarihimizin en coşkulu, en kitlesel, en yaratıcı toplumsal hareketi olan Gezi Direnişi'ni on ikinci yılını bir kez daha selamlıyoruz!

Biliyoruz ki Gezi, yalnızca tarihin bir dönemiyle sınırlı kalmış bir halk hareketi değildir. Bugün sokakları dolduran

binlerce gencin gelecek mücadelesinde, emekçilerin ekmek kavgasında, kadınların yaşam mücadelesinde, işçilerin direnişinde yeniden boy vermektedir.

Gezi Direnişi aynı zamanda gelecek mücadelemizdir.

Aradan geçen 12 yılda, siyasi iktidar Gezi'nin meşru taleplerini bastırmak için baskı, sindirme ve hukuksuzluk politikalarını daha da derinleştirdi. Adeta bir yargı sopası haline getirilen Gezi davası sanatçılardan gazetecilere uzanan bir cadı avına dönüşerek devam etmektedir.

Bugün hâlâ, uydurma delillerle, kurgulanmış bir iddianameyle Gezi davası adı altında Şehir Plancıları Odamızın İstanbul Şubesi'nin eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da aralarında bulunduğu arkadaşlarımız 3 yıldır, Osman Kavala ise 8 yıldır cezaevinde tutulmaktadır.

Bu hukuksuzluğu kabul etmiyoruz!

TMMOB ve bağlı odaların en temel amaçlarından biri, bilimi ve tekniği halkın yararına kullanarak kamusal alanları savunmaktır. Bu kapsamda, milyonlarca yurttaşın, toplumun ortak değeri olan Gezi Parkı betonlaşmasını diye, İstanbul kentinin merkezindeki en önemli deprem toplanma alanı yapılaşmaya açılmasını diye yürüttüğü mücadelenin sözcüsü olmak suç değildir.

TMMOB, arkadaşlarımızın yanında olmaya, doğru bildiklerini söylemeye, bilim ve tekniğin izinde kamu yararını savunmaya devam edecektir.

Ne olursa olsun bu karanlık gidecek, Gezi kalacak!

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

RANT POLİTİKALARINA KARŞI DOĞAYI VE YAŞAMI SAVUNUYORUZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 31 Mayıs - 5 Haziran Ekolojik Yıkımla Mücadele Haftası dolayısıyla 3 Haziran 2025 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

31 Mayıs - 5 Haziran: Ekolojik Yıkımla Mücadele Haftası
Rant Politikalarına Karşı Doğayı ve Yaşamı Savunuyoruz!

31 Mayıs – 5 Haziran tarihleri arasında, ekolojik yıkıma karşı mücadelenin önemi bir kez daha vurgulanmaktadır. Bu hafta, gezegenimizin karşı karşıya olduğu iklim sorunları, biyoçeşitlilik kaybı,

kirlilik ve doğal kaynakların tükenmesi gibi tehditlere dikkat çekmek, farkındalığı artırmak ve çözüm yollarını gündeme getirmek için özel bir zaman dilimidir.

Ekolojik yıkım, sadece doğayı değil, insan sağlığını, ekonomiyi ve toplumsal yaşamı derinden etkileyen küresel bir sorundur. Bu hafta, acil önlemler alınmadığı

takdirde, geri dönüşü olmayan kayıplarla karşı karşıya kalacağımızı hatırlamak için bir fırsattır.

Hepimiz yaşam alanlarımızın giderek yok olduğuna üzülerek tanıklık ediyoruz.

Kuraklık, çöp sorunu, nükleer kirlilik, endüstriyel kirlilik, gürültü kirliliği, su, hava ve toprak kirliliği, ormansızlaşma, tarım alanlarının küçültülmesi, çarpık, sağlıksız, ranta dayalı yapılaşma ve nihayetinde artan sorunlar tüm canlı yaşamın geleceğini tehdit etmektedir.

Tarım toprakları sanayiye, madencilığa, turizme, konut projelerine tahsis edilmiş; TOKİ aracılığıyla tarım arazileri kent rantına kurban edilmiş, tarım ve hayvancılık dışı bağımlı kılınmış, ülkemiz gıda güvencesi tehdit altına sokulmuştur.

En temel yaşam kaynağımız olan su dahi "ticari mal" ilan edilerek ülkemizin su yönetimi Dünya Bankası ve IMF gibi dış kurumların direktifleriyle şekillendirilmiş, ülke su kaynakları bölgesel denge unsuru olmaktan çıkarılarak, uluslararası pazarlık aracı haline getirilmiştir.

Bu yağma ve talan önündeki yasal engellerin ortadan kaldırılması için de imar, orman, çevre, toplu konut, mera, kültür ve tabiat varlıkları, SİT'ler, dönüşüm alanları, yapı denetim sistemi, enerji, maden, gıda, tarım, belediyeler, il özel idaresi, su kaynakları, kıyılar başta olmak üzere, rant esaslı binlerce yasal düzenleme yapılmıştır.

Yani ülkemizde yaşam alanlarımız, doğal çevre bilincsizlik ve ihmalkârlık, gibi nedenlerle tahrip olmamakta, tam tersine bilinçli bir saldırının hedefi olmaktadır.

Oysa gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak, hepimizin ortak sorumluluğudur.

TMMOB ve bağlı Odaları olarak bu sorumluluğu hakkıyla yerine getirebilmek için, sanayileşme, kalkınma ve üretim politikalarının insan hayatına ve doğal çevreye zarar vermeden planlanması ve uygulanabilmesi için, temsilcisi olduğumuz bilimsel ve teknik aklın, doğa ve insanlık yararına kullanılması için tüm örgütsel varlığımızla yoğun çaba harcıyoruz.

Hayatı ve ekolojik dengeyi görmezden gelen, halkın geleceğini tehdit eden tüm uygulamalara karşı yoğun bir mücadele sürdürüyoruz.

Birliğimiz gibi, doğal alanların korunması, çevre bilincinin artırılması ve sürdürülebilir politikaların geliştirilmesi için aralıksız çalışan örgütler, halkla birlikte hareket ederek, madencilik faaliyetleri, baraj projeleri, plansız yapılaşma ve bir rant projesi olan kanal İstanbul gibi tehditlere karşı direniş göstermekte, hukuki süreçleri takip etmekte ve kamuoyunu bilgilendirmektedir.

Çevre mücadelesi, gelecek mücadelesi olduğu kadar geçmişin de mücadelesidir.

Hopa'da derelerin ticarileşmesine karşı mücadelesi sırasında yaşamını yitiren Metin Lokumcu, bu mücadelenin en acı ve unutulmaz sembollerinden biridir. Yine geçtiğimiz günlerde davası görülen Artvin'in Cankurtaran bölgesinde mesire alanı projesi kapsamında yapılan ağaç kesimini engellemek için mücadele ederken üzerlerine ateş açılması sonucu hayatını kaybeden Reşit Kibar'ın mücadelesi hepimizin mücadelesidir. Bu mücadele temelde kapitalist sömürü anlayışına karşı mücadeledir.

Bu anlayış Cerrattepe'den Fatsa'ya, Kaz Dağlarından Akbelen'e kadar her yerde orman ve tarım alanlarımızı, tabiat zenginliklerimizi yok etmektedir. Bu anlayış, yaşamı sürdürülemez hale getirmektedir.

Bu hafta vesilesiyle, siyasi iktidara bir kez daha sesleniyoruz: Ülkemizi ipotek altına alan rant projelerinden vazgeçilmeli; piyasa için değil toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için çevreye duyarlı ve doğal kaynakları korumaya yönelik politikalar hayata geçirilmelidir.

Bizler açgözlü şirketlerin ormanlarımızı, tarlalarımızı, derelerimizi, köylerimizi, insanlarımızı yuttuğu, tükettiği bir ülke ve gelecek istemiyoruz!

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİNİ SELAMLİYORUZ!

Toplumsal mücadeleler tarihimizde ve işçi sınıfı hareketinin gelişiminde çok önemli bir yeri olan 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişi'nin 55. yıldönümü nedeniyle TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz bir basın açıklaması yaptı.

Bundan tam 55 yıl önce 15-16 Haziran 1970 tarihinde Kocaeli ve İstanbul'daki yüzbinlerce işçinin sendikal hak ve özgürlüklerine sahip çıkmak için gerçekleştirdikleri büyük yürüyüş, ülkemizdeki emek ve demokrasi mücadelesinin en görkemli direnişi olarak tarihe geçmiştir.

1970'li yıllardan bugüne miras kalan toplumsal mücadele geleneğimize ilham verip cesaret aşılayan bu görkemli direnişi ve o direnişin yaratıcısı olan ülkemizin işçi sınıfını selamlıyoruz!

15-16 Haziran Direnişi, çalışma yaşamını sermayenin çıkarları doğrultusunda şekillendirmek isteyen siyasal iktidara karşı işçi sınıfının çaresiz olmadığının en önemli göstergelerinden birisi olmuştur. Fabrikalardaki üretimi durdurarak yollara çıkan işçiler, yan yana geldiklerinde neleri başarabileceklerini dost-düşmana göstermişlerdir.

15-16 Haziran'da sokaklarda bir sel gibi akan işçileri barikatlarla durdurmak isteyip bunda başarılı olamayanlar, bu toplumsal uyanışı 12 Mart ve 12 Eylül

darbeleriyle boğmak istemiştir. Bu darbelerin öncelikli hedefi işçilerin örgütlenme özgürlüklerini ve sendikal yapılarını ortadan kaldırarak yükselen emek hareketini bastırmak olmuştur. Bugün sıklıkla karşılaştığımız grev yasakları ve baskı uygulamaları darbe zihniyetinin ve uygulamasının devamıdır.

Aradan geçen yıllar boyunca uygulanan neoliberal politikalarla emeğin hakları birer birer budanırken, örgütlü yapıları da etkisizleştirilmiştir. Emekçi sınıfları hedef alan bu saldırılar 23 yıllık AKP iktidarı döneminde had safhaya ulaşmıştır. Özelleştirme, taşeronlaştırma ve sendikasızlaştırma uygulamalarıyla iş güvencesi azalmış, esnek çalışma biçimleri yaygınlaşmış, kayıt dışı istihdam artmış ve çalışma koşulları ağırlaşmıştır.

55 yıl sonra, 15-16 Haziran direnişi bizlere, kaybettiklerimizin değerini ve örgütlü bir mücadelenin hava gibi su gibi gerekli olduğunu yeniden hatırlatmaktadır. Bugün siyasi iktidarı tüm grev yasaklarına rağmen, bizden alınan haklarımızı geri alabilmek, emekten yana bir gelecek kurabilmek, ancak ve ancak 15-16 Haziran ruhunu yeniden hatırlamak ve ayağa kaldırmakla mümkündür.

Bu ülkenin üretim gücünün, emek mücadelesinin parçası olarak mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bizler, emeğin taleplerine ve alın terimize sahip çıkmaya devam edeceğiz.

55 yıl önce sokaklara taşan umudu hiç soldurmadan büyüteceğiz.

Yaşasın 15-16 Haziran Direnişimiz,

Yaşasın Emek ve Örgütlenme Mücadelemiz!

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: TORBA YASA DEĞİL, TORBA TALAN! YAŞAMI HEDEF ALAN BU YASA DERHAL GERİ ÇEKİLMELİDİR!

DİSK, KESK, TMMOB, TTB 19 Haziran 2025 tarihinde "Torba Yasa Değil, Torba Talan! Yaşamı Hedef Alan Bu Yasa Derhal Geri Çekilmelidir!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

AKP iktidarı, bir kez daha sermayenin çıkarları uğruna doğayı, emeği, tarımı, köylüyü, halk sağlığını ve kamusal denetimi hedef alan bir yasa tasarısı ile karşımızda!

13 Haziran 2025'te Meclis'e sunulan ve 19 Haziran'da jet hızıyla komisyondan geçirilmek istenen "Bazı

Kanunlarde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", doğrudan doğruya bir talan ve gasp yasasıdır.

Adı "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" olan bu teklif aslında; tek bir torba ile Maden Kanunu'nu, Zeytincilik Kanunu'nu, Mera Kanunu'nu,

Orman ve Çevre kanunlarını, Elektrik ve Enerji Piyasası Düzenlemeleri'ni birer birer hükümsüz kılmayı ve tüm planlama yetkisini toplumun faydasından çok şirketlerin çıkarlarını gözetken merkezi otoriteye devretmeyi hedeflemektedir.

Hazırlık süreci kapalı kapılar ardında; halktan, meslek örgütlerinden, bilim insanlarından, doğrudan etkilenecek milyonlardan gizlenerek yürütülmüştür. Ne bir kamuoyu istişaresi yapılmış ne bir uzman görüşü alınmıştır. Meslek kuruluşlarının, sendikaların, bilim insanlarının dışlandığı bir yasa süreci, halkın değil sermayenin çıkarlarını korur. Bu keyfilik, Anayasa'nın eşitlik ve katılımcılık ilkeleriyle açıkça çelişmektedir. Bu da bize açıkça göstermektedir ki yasa, şirketler için, şirketlerle birlikte yazılmıştır.

Bu yasa teklifi doğaya, emeğe, halk sağlığına, meslek etiğine ve kamusal haklara yönelik kapsamlı bir saldırıdır. Çünkü;

Zeytinlikler maden şirketlerine,

Meralar enerji projelerine,

Ormanlar özel sermayeye,

Köylünün, emekçinin geçim kaynakları ise belirsizliğe açılmaktadır.

TORBA YASA NE GETİRİYOR, NEYİ GÖTÜRÜYOR?

ÇED Süreci Etkisizleşiyor

Projeler için gerekli olan çevresel etki değerlendirme (ÇED) süreci devre dışı bırakılıyor.

Kurumların görüş süresi kısaltılıyor, yanıt verilmezse "olumlu" sayılıyor.

Yöre halkının ve toplumun itiraz hakkı pratikte ortadan kaldırılıyor.

Zeytinlikler Madencilik Açılıyor

Taşınabilir kabul edilerek zeytinlik alanlarda maden ve enerji projeleri yapılabilir.

Danıştay'ın daha önce iptal ettiği yönetmelik değişikliği bu kez yasa ile geri getiriliyor.

3573 sayılı Zeytincilik Kanunu fiilen askıya alınıyor.

Meralar Enerji Projelerine Tahsis Ediliyor

RES, GES, HES ve JES projeleri için meralar kolayca tahsis edilebilecek.

Hayvancılığın belkemiği olan bu alanlar, kırsal yoksulluğu derinleştirecek şekilde tasfiye ediliyor.

Ormanlar ve Kamu Arazileri Sermayeye Açılıyor

Ormanlarda yatırımcılara uzun süreli, düşük bedelli kullanım hakkı veriliyor.

Ağaçlandırma, doğa koruma yükümlülükleri geriye itiliyor.

Akbelen gibi örnekler yasallaştırılmak isteniyor.

Acele Kamulaştırma Yaygınlaştırılıyor

2035 yılına kadar enerji projeleri için köylünün toprağı "acele" kamulaştırılacaktır.

Kamulaştırma artık kamu yararı için değil, özel şirketlerin önünü açmak için kullanılacaktır.

Kaçak Yatırımlara Af Getiriliyor

2024 öncesinde ruhsatsız yapılmış enerji ve maden tesisleri yasal hale getiriliyor.

Kaçak yapılaşma ödüllendiriliyor, hukuk devleti ilkesi zedeleniyor.

MAPEG'e Olağanüstü Yetkiler Tanınıyor

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG), diğer kamu kurumlarının yerine karar verecek yetkilere kavuşuyor.

Görüş alınmadığında "olumlu" sayılacak uygulamayla, doğrudan şirketlerin çıkarını koruyan bir süper kurum yaratılıyor.

Yeni Üst Kurul ile Kurumsal Vesayet Kuruluyor

Kurumlar izin vermezse, Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın başkanlık edeceği bir kurul, tek başına izin verebilecek.

Yerinden yönetim, halk iradesi ve bilimsel görüş yok sayılıyor.

Yasa Teklifine Ekli Koordinatlar: Kişiyi Özel Düzenleme

Teklifteki haritalar ve koordinatlar; Akbelen, Yatağan gibi somut bölgeleri hedef alıyor.

Bu yönüyle teklif, şirketlerin taleplerine özel olarak şekillendirilmiş "kişiyi özel yasa" niteliğindedir.

İklim Kriziyle Ters Düşen Uygulamalar

Yasa, fosil bağımlılığı süren enerji ve maden projelerini teşvik ederek iklim krizini derinleştiriyor.

Türkiye'nin taraf olduğu çevre sözleşmeleriyle çelişiyor.

BU YASA HEPİMİZİ İLGİLENDİRİYOR!

Bu yasa yalnızca doğayı değil; geçimlik tarımı, kırsal ekonomiyi, halk sağlığını, bilimsel özerkliği, kamu planlamasını ve toplumsal adaleti de tehdit etmektedir. **YAŞAMI SAVUNMAK İÇİN GEÇ KALMADIK!**

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak buradan uyarıyoruz:

Bu yasa geri çekilmelidir. Çünkü;

Doğa, meta değildir.

Mera, zeytinlik ve orman yaşam alanıdır.

Bilimsel kurumlar, meslek örgütleri ve halk karar süreçlerinin dışında bırakılamaz.

Kamusal kararlar; kamu yararına, ekolojik dengeye ve sosyal adalete dayanmalıdır.

Bizler doğayı, emeği, halk sağlığını ve yaşam alanlarımızı savunmaya devam edeceğiz.

Tüm kamuoyunu bu yıkım yasasına karşı birlikte ses çıkarmaya çağırıyoruz!

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)

Türk Tabipleri Birliği (TTB)

ABD ELİNİ ORTADOĞUDAN ÇEK! İRAN'A YÖNELİK SALDIRILARI ŞİDDETLE KINIYORUZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 22 Haziran 2025 tarihinde gündeme ilişkin "ABD Elini Ortadoğudan Çek! İran'a Yönelik Saldırıları Şiddetle Kınıyoruz!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

13 Haziran'dan bu yana soykırımcı İsrail'in süregelen saldırılarının ardından, bugün ABD de sürece doğrudan müdahil olmuş; İran'daki Fordo, Natanz ve İsfahan nükleer tesislerine hava saldırıları düzenlemiştir. Tüm uluslararası hukuk çiğnenerek gerçekleştirilen bu pervasız saldırganlığı en güçlü şekilde kınıyoruz.

Bölgede yaşananlar coğrafyamızın geleceğine dair kaygılarımızı daha da artırmaktadır. Bu saldırıların hemen ardından İsrail Başbakanı Netanyahu'nun ABD Başkanı Trump'a teşekkür etmesi ve saldırının İsrail ile "tam koordinasyon" içinde yürütüldüğünü açıklaması, tablonun vahametini gözler önüne sermektedir. Netanyahu'nun bu eylemi "tarihi değiştirecek" bir

"eşsiz başarı" olarak nitelendirmesi, güç yoluyla barış yanılmasının ne denli pervasızca dillendirildiğini göstermektedir. Milyonlarca masum insanın yaşam hakkını elinden alacak, başta Ortadoğu olmak üzere tüm bölge coğrafyasını yerle bir edecek bu adımlar, hiçbir şekilde kabul edilemez.

Bizler, mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları, insanlığın ortak değerlerini birlikte yaşam temelinde bir araya getirerek insan hayatını geliştirme ve doğayı koruma sorumluluğuyla hareket ederiz. Temel amacımız insanlığın bitmeyen isteklerini, dünyamızın kısıtlı kaynaklarını gözeterek karşılamak; tüm halkların bolluk ve gönenc içinde yaşamasını mümkün kılmaktır.

Aklın ve bilimin ışığı bizleri her koşulda insan ve doğa yararını gözetten bir anlayışı savunmaya, barışın ve adaletin sesini yükseltmeye çağırmaktadır.

Bu doğrultudaki temel duruşumuz nettir: Ülkemizin emperyalizmin ve Siyonizmin operasyon üssü haline getirilmesine ve Batı'nın göçmen deposu yapılmasına asla razı olmayacağız!

Türkiye BOP'un ateş çemberi içine girmemeli; başta Kürecik ve İncirlik olmak üzere tüm ABD ve NATO üsleri kapatılmalı; İsrail'le ticari ilişkiler kesilmelidir!

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÇEVRE, MADEN, MERA, YEKA VE ENERJİ PİYASASI KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK ÖNGÖREN TORBA KANUN HAKKINDA TMMOB GÖRÜŞÜ

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" (Esas No: 2/7335) Hakkında TMMOB Görüşü 23 Haziran 2025 tarihinde yayımlandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" (Esas No: 2/7335), yenilenebilir enerji yatırımlarında iklim hedeflerine ulaşma ve enerji yatırımlarını kolaylaştırma iddiasıyla hazırlanmıştır.

Teklif, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun yanı sıra, 2872 sayılı Çevre Kanunu, özel kanun niteliğindeki 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun, 4342 sayılı Mera Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Turizmi Teşvik Kanunu ile 3194 sayılı İmar Kanunu, 5403 sayılı Toprak Koruma Kanunu, 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kanunu dahil birçok temel yasal düzenlemede değişiklik getirmektedir.

Demokratik hukuk devletine dayalı bir düzende yasaların açık, belirli, anlaşılır ve öngörülebilir olması gerekmektedir. Ayrıca, halkın parlamentoda etkin temsili, milletvekillerinin, konuyla ilgili kuruluşların, kamuoyunun yasa tekliflerini gereği gibi inceleyebilmesi ve teklife ilişkin görüşlerini açıklayabilmesi ile mümkün olabilir. Oysa ülkemizde sıklıkla karşılaştığımız üzere bir kez daha torba kanun yoluyla değişiklik yapılmak istenmektedir. Değişikliklerin çoğunluğu, çevreyi ve doğal varlıkları etkileyecek olmasına rağmen, açmış olduğu davalar ve yapmış olduğu bilimsel çalışmalarla bugüne kadar hukuka aykırı birçok faaliyeti durduran Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden görüş alınmadan yapılan düzenlemeler, kamuoyunun gündemin kaçırılması ve halkın süreçleri katılması

olanaksız kılınmıştır. Oysa teklif maddeleri göz önünde bulundurulduğunda yurttaşları yakından ilgilendiren böylesi bir değişikliğin tartışılmaksızın ve torba yasa yoluyla yapılması kabul edilebilir değildir. Bütün bu Yasalaştırma sürecinin, demokratik hukuk devletinde olması gereken nitelikli yasa kavramı ve Anayasa'da var olan hukuk devleti ile bağdaşması mümkün değildir.

Bu değişiklikler, doğal, kültürel varlıkları koruma, çevre ve planlama mevzuatında öngörülen usul ve yükümlülükleri sistemli bir şekilde sermaye lehine devre dışı bırakmaya yönelik bütüncül bir politika tercihidir.

Teklifte, madencilik faaliyetlerinin her koşulda gerçekleşmesi yönünde düzenlemeler yapılmış, olumsuz görüş seçeneği zımni olarak ortadan kaldırılmıştır. Teklifen yasalasması halinde, neredeyse ülke sathının tamamı, zeytinlik, orman, sit alanı vd. özel kanunlarla korunan alanlar da dahil olmak üzere, hiçbir ayırım gözetmeksizin madencilik faaliyet alanına/ açık ocak işletmesine dönüşebilecektir. Özellikle son 20 yıldır, mevcut yasal düzenlemeler varken dahi, vahşi/sömürge madenciliğin kural tanımaz tutumu nedeniyle olumsuz çevresel ve toplumsal sonuçlarını Bergama'dan İliç'e yaşamaya devam ederken böylesine pervasız bir yasa teklifi hazırlanabilmiştir.

Teklifin iklim değişikliği hedeflerini sağlama gerekçesi Türkiye'nin "Ulusal Katkı Beyanı"nda yer verilen taahhütler ve yükümlülüklerle de çelişmekte, boşa düşmektedir. Teklifin bütününde, Ulusal Katkı Beyanında iklim değişikliği ile mücadelede önemli role sahip olduğu, korunacağı ve arttırılacağı belirtilen karbon yutak alanları olan orman alanları, tarım alanları, meralar ve koruma altına alınan ekosistem unsurlarının yok olmasına, arazi vasfının değişmesine, doğal niteliklerini kaybetmesine neden olacak enerji ve madencilik faaliyetlerine açılmaktadır.

Teklifin enerji arz güvenliğini sağlama gerekçesi, mevcut verilerle çelişmektedir. Mayıs 2025 itibarıyla Türkiye'nin 118.721 MW kurulu gücü bulunurken, gerçekleşmiş en yüksek anlık puant yük 58.172 MW'dır. Bu durum, ülkenin önemli bir enerji arz fazlasına sahip olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, "enerji ihtiyacı"nın karşılanması argümanı, aslında önerilen yasal değişiklikleri meşrulaştırmanın ve belirli sermaye gruplarının çıkarlarının önündeki engelleri kaldırmanın gerekçesidir.

Öyle ki, kurumsal varlığına aykırı olarak planlama ve imar konusunda bilimsel, hukuki ve teknik bilgi birikimi olmayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na imar planı ve ruhsat düzenleyebilme yetkisi verilebilmiş, yanı sıra yapı güvenliği ve çevresel etkileri yok sayılarak ruhsatsız elektrik üretim tesisleri için "imar affı" getirilmiştir.

Teklif bütününde yapılan düzenlemelere rağmen bir projenin uygun bulunmaması/ kurumlar arasında ihtilaf olması halinde de "Kurul" marifetiyle uygun bulunma imkânı sağlanmıştır. Bu düzenlemeyle izin, onay ya da ÇED sürecindeki olumsuz görüşlerin dayandığı diğer mevzuat düzenlemeleri hükümsüz hale gelecektir.

EPDK'ya 2030 yılı sonuna kadar -Cumhurbaşkanı tarafından 5 yıl daha uzatılabilme imkânıyla- acele kamulaştırma yetkisinin verilmesiyle, toplumsal rızayı göz ardı eden mülkiyet hakkını ortadan kaldıran olağanüstü bir uygulama olan "acele kamulaştırma" olağan hale getirilmektedir.

Teklifin bütünü, herhangi bir projenin çevresel etkilerinin belirlenmesi için tek yasal araç olan çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) sürecini işlevsiz hale getirmekte; başta yörede yaşayanları, yerel yönetimleri ve meslek örgütlerini karar alma süreçlerinden dışlamakta; bir gurup yatırımcının haklarını, yani sermayenin çıkarlarını "üstün kamu yararı" adı altında toplumsal faydanın ve çevre hakkının da önüne koymaktadır.

Ülkemizin doğal ve kültürel varlıkları, çevresel koruma mekanizmaları, kamu mülkiyeti, planlama ilkeleri ve sosyal adalet açısından ciddi ve geri dönüşmez tehditler taşımakta, doğal yaşama ve kamusal zenginliklerimize kurlsız ve kesintisiz bir saldırı anlamına gelen bu yasa teklifi;

Anayasa'nın temel maddelerine, 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'a, 4342 sayılı Mera Kanunu'na, 6831 sayılı Orman Kanunu'na, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'na, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na, 2872 sayılı Çevre Kanunu'na, Turizmi Teşvik Kanunu'na ve taraf olduğumuz uluslararası çevre anlaşmalarına açıkça aykırıdır.

Temel Düzenlemeler ve Etkileri

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Süreci zımni olarak ortadan kaldırılmıştır. (Madde 1)

Teklifin 1. maddesinde yapılan düzenlemeyle, halihazırda derin bir sorunlar yumağı olan ÇED süreci tüm projeler için zımni olarak ortadan kaldırılmıştır.

Çevre Kanunu'nun 10. Maddesinde yapılan değişiklik ile "ÇED Gerekli Değildir" kararı yasa metninden çıkarılmış, ilave düzenleme ile de ÇED olumlu kararı beklenmeksizin teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başlanmasına olanak sağlanmıştır.

ÇED Gerekli Değildir" kararının yasa metninden çıkarılmasıyla ÇED Yönetmeliğinin Ek-2'de yer alan ön değerlendirmeye tabi projeler için çevresel etkilere yönelik bir karar mekanizması ÇED süreci dışında bırakılmış, bu projeler için doğrudan faaliyete başlanılabileceği fiili bir durum yaratılmıştır. Ayrıca, EK-1 Listesi'nde ÇED'e tabi projeler bakımından da ÇED olumlu kararı alınmaksızın izin, onay, teşvik ve ruhsat süreçlerine başlanabilmesine olanak tanıyan yeni düzenleme yapılmıştır. Bu yeni düzenlemeyle halihazırda adeta evrak tamamlamaya dönüşen ÇED sürecinin de bir hükmü kalmayacaktır.

Bu durum Maden Kanununun İzinler başlıklı 7. Maddesinde yapılan değişiklikler ile de desteklenmiştir. ÇED süreci özel kanunlarla belirlenen doğal ve kültürel alanlardan sorumlu kurumların ÇED öncesi alınan izin kararlarını ÇED sürecinde değiştirmesi engellenmesi bu idarelerin ÇED sürecinde diğer çevresel etkiler ile değerlendirme olanağı ortadan kaldırılmaktadır.

Özel kanunlar ile belirlenen zeytinlik alanlar, ormanlar, doğa koruma alanları ile tarihi arkeolojik doğal sit alanları Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Milli Parklar Kanununa göre korunan alanlar, sulak alanlar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, ormanlar, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, turizm merkezleri, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, sit alanlarından sorumlu kurumların 3 ay içinde görüş bildirmemesi halinde bu görüşün "olumlu sayılması" (zımni onay) gibi düzenlemeler bütünsel olarak değerlendirildiğinde, yasa değişikliği teklifinde yer alan düzenlemelerle idarenin denetim sorumluluğunun ortadan kaldırılarak ÇED süreçlerinin tamamen etkisiz, bürokratik işlemlere dönüşeceği; çevresel tahribata yol açan faaliyetlerin önündeki engellerin kaldırılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Bu durum, çevresel denetim mekanizmalarını fiilen etkisiz hale getirmekte ve çevresel zararlara yasa eliyle olanak sağlanmaktadır.

Zeytinlik ve Mera Alanlarının Madencilik ve Enerji Faaliyetlerine Açılması (Madde 11, 14)

Teklifte yapılan düzenlemelerle, Türkiye'nin en değerli doğal varlıklarından, tarımsal ürünlerinden birisi olan zeytinliklerin ve mera alanlarının madencilik ve enerji faaliyetlerine koşulsuz açılması hedeflenmektedir.

***Madde 11:** Tapuda zeytinlik olarak kayıtlı alanlardaki zeytin ağaçlarının, Bakanlık takdiriyle taşınarak veya eşdeğer zeytinlik tesis edilerek madencilik açılmasını öngörmektedir. Özellikle Muğla'daki Yeniköy-Kemerköy ve Yatağan Termik Santralleri ile Kömür Madeni Sahaları için "adrese teslim" bir düzenleme olduğu açıkça belirtilmiştir. Anayasa'nın 169. maddesi, 3573 sayılı Zeytincilik Kanunu ve yüksek mahkeme kararları,

zeytinlik alanlarının mutlak koruma altında olduğunu vurgulamaktadır. Zeytin ağaçlarının “taşınması” veya “eşdeğer zeytinlik kurulması” gibi bilimsel karşılığı muğlak düzenlemenin, zeytinliğin de bir parçası olduğu ekosistemin karmaşık yapısının ve işlevlerinin göz ardı edildiği, ülke açısından olduğu kadar küresel önemde olan zeytincilikten vazgeçildiği açıktır.

*Zeytincilik faaliyetinde tarımsal kültür söz konusudur. Ne kadar zeytin ağacı, nereye, ne kadar mesafeye taşınacak, yeniden üretim koşullarının sağlanıp sağlanmayacağı, zeytinlik sahiplerinin tarımsal faaliyetlerini nasıl sürdüreceği belli değildir.

*Zeytinliklerin taşındığı bölgelerdeki köyler de taşınacak mıdır?

***Madde 14:** Mera, yaylak ve kışlakların Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) projelerine açılmasını öngörmektedir. Türkiye’nin 14.6 milyon hektarlık mera alanı halihazırda tehlike altındayken, bu durum kırsal alanları tahrip ederek gıda güvenliğini zedeleyecektir. Hayvancılığın da neredeyse dışa bağımlı hale geldiği elde kalan meraların da yok olmasına yol açacaktır. Bu hükümler de, yargı kararlarını ve yörede yaşayanları, yerel idareleri yok sayan, belirli şirketlerin çıkarları doğrultusunda tüm engelleri kaldırma ısrarıdır.

Ruhsat ve İzin Süreçlerinin Sermaye Lehine Yeniden Yapılandırılması (Madde 2, 3, 10)

Teklif, madencilik ve enerji sektöründeki ruhsat ve izin süreçlerini yatırımcılar yani sermaye lehine yeniden yapılandırmaktadır. Yasa teklifinin gerekçesinde dahi temel amacın sermayenin önündeki engellerin kaldırılması, halihazırda prosedüre dönüşen izin/lisans/ruhsat/ÇED süreçlerin sermayeye tehdit oluşturmaması olduğu açıkça ifade edilmektedir. Teklifte, gerekçelerde iddia edildiği gibi yalnızca süreçlerin basitleştirilmesi, sürelerin kısaltılması değil; esas itibarıyla sermaye tarafından yapılması gereken işlemlerin, izin/onay süreçlerinin idarece tamamlanarak şirket lehine her şey dahil ruhsat düzenlenmesi öngörüldüğünü söylemek yanlış olmayacaktır.

Yürürlükteki ÇED Yönetmeliğinde izin/lisans/ruhsat/ÇED süreleri, çok kez yapılan değişikliklerle kısaltılmış, inceleme görüş oluşturma süreleri zaten formaliteye dönüştürülmüşken, hâlihazırda parçalara ayrılarak ÇED süreci dışında bırakılan madencilik faaliyetleri bu formaliteden de muaf tutulmak istenmektedir.

Teklifte yapılan düzenlemelerde ÇED süreci ile izin süreçleri “koordinasyon” gerekçesiyle eş zamanlı hale getirilmiştir.

ÇED sürecinin doğası gereği izin süreçleri, ÇED süreci içinde gerçekleşmesi gereken işlemlerdir.

Anayasal ve evrensel koruma altındaki çevresel değerlerin, ekosistem unsurlarının, koruma alanlarının,

canlı yaşamının ve nihayetinde insan sağlığının korunması devletin ve tüm vatandaşların temel görevi olup çevrenin korunması tüm hakların da temelini oluşturmaktadır. Zira sağlıklı bir çevrede ne yaşam hakkının ne maddi ve manevi varlığın korunmasının ne de diğer hakların kullanılması ve korunması söz konusu olabilir. Nitekim sağlıklı bir çevre hakkının oluşması, tanınması ve gerek ulusal gerek evrensel güvenceye kavuşturulması da bu temele dayanmaktadır.

Eksikliğine ilişkin uzmanlık alanlarımıza dayalı oluşturduğumuz raporlarla her mecrada ileri sürdüğümüz itirazlarımız saklı kalmakla birlikte; ÇED sürecinde olduğu gibi, herhangi bir faaliyete ilişkin farklı izin/ruhsat/denetim ve değerlendirme süreçlerinin öngörülmesi ve uzmanlık alanları itibarıyla idareler nezdinde görev tanımlanmış olması da çevrenin ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının bu niteliğine dayanmaktadır.

Mevzuatta ÇED, ilgili kurumların sorumlu oldukları mevzuatlara dayanarak, kendine özgü koşulları kapsamında yapılan değerlendirme üzerine verilen izinlerin “Gerçekleştirilmesi planlanan projenin çevresel etki değerlendirmesinin yapılması için; başvuru, inşaat öncesi, inşaat, işletme ve işletme sonrası çalışmaları kapsayan süreci” ifade eder. ÇED sürecinin bu özellikli unsurları gözetilmeksizin ÇED sürecinin ayrılmaz parçası olan izin, onay süreçlerinin bağımsız olarak gerçekleştirilmesine; bu süreçte verilen izin kararının ÇED sürecinde “uygun görüş” olarak kabul edileceğine ve bu kararın değiştirilemeyeceğine ilişkin düzenlemeler ÇED’in özüne aykırıdır. Bu düzenlemelerle, ayrı bir süreç olarak öngörülen “çevresel etkilerin değerlendirilmesi” bütünüyle işlevsiz hale getirilmiş, uzmanlık alanları itibarıyla ilgili diğer idarelerin mevzuatları hükümsüz kılınmıştır.

Diğer bir ifadeyle, görevli idarelerce her izin/ruhsat/denetim ve değerlendirme sürecinin, özellikli mevzuatı ile uzmanlık alanları ve temel unsurları gözetilerek sürdürülmesi öngörülmüş iken; Teklifte bir aşamada verilen izin, diğer tüm aşamalar bakımından da, kendine özgü koşulları değerlendirilmeksizin, olumlu görüş sayılmaktadır.

Bu düzenlemeleri izin, değerlendirme ve ruhsat süreçlerinde üç ay içerisinde görüş vermeyen idarelerin görüşlerinin olumlu kabul edilmesiyle birlikte değerlendirildiğinde temel gayenin çevrenin korunması değil herhangi bir biçimiyle “olumlu” görüş elde edilmesi olduğunu göstermektedir.

Orman alanları için ayrıca bir düzenleme yapılarak bugüne kadar benzeri görülmemiş izin süreci tarife dılmıştır. Orman Genel Müdürlüğü’nün (OGM) vereceği “yol geçiş” izninin dahi ÇED yönünden de uygun görüş kabul edileceği hükmü getirilmiştir.

İzin süreçlerinde alınması gereken kurum görüşleri ile ÇED izni gibi belgeler, MAPEG tarafından alınacak. OGM'nin verdiği izin, ÇED yönünden olumlu görüş olarak kabul edilecek. Bu, ÇED kararı olmadan orman izni alınabilir anlamına geliyor.

Teklif ile orman alanlarında yapılacak madencilik faaliyetlerinin izni için gerekli belgelerin MAPEG tarafından alınacağına yer verilmektedir. Orman izinlerinin doğrudan Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından alınması, OGM'nün bağımsız değerlendirme imkânı da ortadan kaldırılmaktadır.

Oysa öngörülen usullerin kendine özgü yapısı ve unsurları, değerlendirme noktaları ve aşamaları söz konusudur. "Sürecin kısaltılması" adına, çevre ve insan sağlığı göz ardı edilerek getirilen düzenleme birbirinden özellikli süreçler öngörülmesini anlamsızlaştırmış; her işlemin bir değerine dayanak yapıldığı fakat temeli olmayan bir yapı oluşturulmuştur.

Benzer biçimde, Ruhsat düzenlendikten sonra alanın izne tabi hale gelmesi, diğer bir ifadeyle korunması gerekliliğinin tespit edilmesi halinde de madencilik faaliyetlerine devam edileceğine yönelik düzenleme yapılmıştır. Bu durumda sadece kültür varlığına rastlanan alanlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın uygunluk görüşü aranmakla birlikte, olumsuz görüş vermesi halinde, izin iptali için bakanlığın ruhsat sahibine yatırım giderleri tutarında tazminat ödemesi koşulu getirilmiştir.

Ruhsat düzenlendikten sonra alanın kültür varlığı dışında hangi durumlarda izne tabi hale geleceği açık değildir. Bu durumda 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu başta olmak üzere diğer koruma mevzuatları ile belirlenen doğa koruma alanları, doğal sit, özel çevre koruma bölgeleri, kıyılar gibi doğa koruma alanları, içme suyu havzaları ile herhangi bir koruma statüsü olmayan su kaynakları, tarım alanları ve benzeri alanlarda hiçbir koşul gözetmeksizin madencilik faaliyetleri yapılabilecektir.

Teklifle, Cumhurbaşkanlığı'na bağlı bir "Kurul" oluşturulmasıyla denetim ve teknik görüşler devre dışı bırakılmaktadır. İzin verilmeyen hallerde son kararı ayrıcalıklı yetkiyle donatılan Kurul'un vereceği öngörülerek, idareler işlevsizleştirilmekte, başta, 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun, 4342 sayılı Mera Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu olmak üzere özel kanunlar olmak üzere tüm mevzuatlar geçersiz kılınmakta ve tüm yetki bir kez daha tek merkezde toplanmaktadır. Bu durum esasında öngörülen tüm izin/ruhsat/ÇED prosedürlerini anlamsız hale getirmekte ve oluşan olumsuz görüşlerin bulunması, yaratılacak tahribat bilinmesi halinde dahi her halükârda izin verecek merkezi bir

Kurul oluşturulmaktadır. Öngörülen bu Kurul yapısı ve verilen yetkiler ile diğer Kanunlarla getirilen tüm prosedürler fiilen ortadan kaldırılmaktadır.

Kurulun varlık gerekçesi olarak da, çevresel tahribatlara yol açan faaliyetlere açılan davalarda; korunması gereken alanların, çevre ve toplum sağlığının üstün tutulması için Mahkemelerce geliştirilen, ancak teklifle birlikte "şirket yararı"na dönüştürülen, "üstün kamu yararı" kavramına dayanılmaktadır.

Bir kez daha görülmektedir ki bir kısmı yabancı sermayenin oluşturduğu maden şirketlerinin menfaati her şeyin önünde tutulmaktadır. Korunan "koruma altına alınan alan" değil; şirketlerin haklarıdır.

Rehabilitasyon Bedeli (Madde 2, 5)

Teklif ile madencilik faaliyetleri nedeniyle "madencilik faaliyetleri nedeniyle bozulan, topografyası değişen alanlara yönelik; emniyetli hâle getirme, düzenleme, duraylılığı sağlama, düzeltme, üst toprağı serme, tohum ekme, fidan dikme, arazi yapısı uygun yerlerde rekreasyon alanları oluşturma, bitkilendirme, ağaçlandırma, kimyasal ve fiziksel iyileştirme kapsamında yapılan çalışmalar" olarak tanımlanan rehabilitasyon faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine yönelik olarak ruhsat bedeli içinde yer alan miktarın ayrılarak I. Grup (a) bendi madenlerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı veya il özel idaresi adına, diğer maden grup ve bentlerinde Genel Müdürlük adına kamu bankaları nezdinde açılan, ruhsat sahiplerine ait teminatların bulunduğu özel hesap olarak rehabilitasyon bedeli hesabına yatırılması öngörülmüştür.

Oysa "rehabilitasyon" mekanizmasının, belirsiz bir geleceğe atıfla her türlü zararın verilebileceği algısını yaratan niteliğine ilişkin itirazlarımız saklı kalmakla ülkemizde yürütülen sömürge madencilik faaliyetlerinden de görüldüğü üzere rehabilitasyon süreçlerinin yürütülmemesinin tek nedeni buna ilişkin bedelin karşılanamaması olmayıp; bu noktaya getiren sürecin ve sonrasının denetimine yönelik gerekli ve geçerli denetim mekanizmalarının bulunmaması, bulunanların işletilmemesidir.

Dolayısıyla rehabilitasyon süreçlerine yönelik bir denetim güvencesi değil yalnızca ayrı bir rehabilitasyon bedeli hesabı öngörülmesi; rehabilitasyon faaliyetlerinin güvence altına alınmasına yönelik olduğu deklare edilerek sunulan teklifin merkezi idareye bir bütçe kalemi oluşturma amacıyla yaratıldığı izlenimi yaratmaktan öteye geçememiştir.

Maden sahalarının rehabilitasyonu meselesi madencilik faaliyetlerinin en önemli sorun alanlarından birisidir. Bu husus Sayıştay'ın MAPEG raporlarına da yansımıştır. Ruhsat bedelinin %20 tutarı Çevre ile Uyum Bedeli adı

altında rehabilitasyon çalışmaları için depo edilirken, Sayıştay bu bedelin özellikle yetersizliği üzerine vurgu yapmıştır. Düzenleme ile rehabilitasyon bedeli olarak ayrı bir ödeme kalemi oluşturulmuş, ruhsat bedeli kadar rehabilitasyon bedeli ödeneceği düzenlenmiştir. Ancak, rehabilitasyon meselesi bir maliyet sorunu olmanın yanı sıra uygulama sorunudur. Bitki ve toprak örtüsünün yok edildiği, arazi topografyasını değiştiği, derin devasa çukurluklarla değiştirildiği madencilik uygulamalarında sonradan rehabilitasyonun mümkün olmadığı doğada kalıcı zararlar oluşturulduğu birçok örnekten bilinmektedir.

Madencilik faaliyetleri doğası gereği ağır metaller ve kimyasallar kullanılarak toprak ve su kaynaklarını kirlenme potansiyeli taşır. Yeraltı suyu akiferleri, yüzeysel su kaynakları ve tarım toprakları üzerindeki potansiyel kirlilik risklerinin ve bunların bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin planlanması süre kısıtlaması ve zımni onay ile sermaye lehine olumlu işlem yürütülmesi, uzun vadeli ve onarılmaz çevresel felaketlere yol açabilir.

Özellikle madencilik alanındaki faaliyetler tek başına değil, belirli bir bölgede var olan veya planlanan diğer projelerle birlikte kümülatif etkileri ile değerlendirilmelidir. 3 aylık kısa değerlendirme sürelerinin getirilmesi, bu birikimli etkilerin yeterince analiz edilmesini imkânsız kılar. Bu bakımdan madencilik faaliyetlerine verilecek izin ve onayların kolaylaştırılması, sayılan sorunların daha artmasına neden olacaktır.

Madenlere Yönelik İhale İşlemleri

Teklifin 10. maddesi ile I. Grup, II. Grup (a) ve (c) bendi, III. Grup ve V. Grup maden ruhsatlarının ihale ile verileceği, yine sahayla ilgili konum, rezerv ve geçmiş bilgiler doğrultusunda Genel Müdürlük tarafından gerekliliği ortaya konulan hâllerde II. Grup (b) bendi ve IV. Grup maden ruhsatlarının da ihale ile verileceği düzenlenmiştir. Anayasa Mahkemesi kararlarında da ortaya konulduğu üzere ihaleye ilişkin yasal düzenlemelerde ihale şeklinin de belirlenmesi önemli bir yer tutmaktadır. İhale işlemleri sırasında idarenin takdir yetkisinin ölçütlerinin belirli olması, kamu yararı bakımından da zorunluluk arz etmektedir.

Oysa teklif içerisinde Cumhurbaşkanlığı'na bağlı oluşturulan Kurula, sermayenin kritik olarak tanımladığı "stratejik madenler", "nadir toprak elementleri" ve endüstriyel hammadde kapsamına giren madenlere ilişkin izinlerin verilmediği durumlarda, nihai kararı verme yetkisi tanınmaktadır.

Acele Kamulaştırmanın Süreklileştirilmesi (Madde 15, 17, 18)

Teklif, acele kamulaştırma yetkisinin kapsamını ve süresini genişletmektedir. EPDK'ya 2030 yılı sonuna

kadar-Cumhurbaşkanı tarafından 5 yıl daha uzatılabilme imkanıyla, acele kamulaştırma yetkisi verilmesi, mülkiyet hakkını ve toplumsal rızayı göz ardı eden olağanüstü bir uygulamayı olağan hale getirmektedir.

Bununla birlikte teklif ile proje ve etüt aşamasındaki ölçüm ve sondaj faaliyetleri için, ilgili projenin ön lisans veya üretim lisansı almış olması şartı aranmamaktadır. Yine eklemeye ile ana kuş göç yolları üzerinde olmayan rüzgâr ve güneş enerji santrallerine dayalı elektrik üretim tesisleri için hazırlanan proje tanıtım dosyası ve ÇED raporlarında ornitolojik gözlem yapılması zorunluluğunun bulunmayacağı getirilmiştir. Proje ve etüt aşamasındaki sondaj faaliyetleri "proje alanına" yönelik fiziki bir müdahale olup izinsiz biçimde orman alanlarına müdahale edilmesinin önünü açmaktadır.

Orman yangınları dolayısıyla kimi alanlara yaya girişi dahi yasaklanmışken, bu tür bir yasal düzenlemenin proje ve etüt aşamasındaki projelerin ağır fiziki müdahalelerine izin vermesi, çevresel koruma ilkeleriyle taban tabana zıt bir durumu yaratmaktadır. Bu yaklaşım, yeni ve kalıcı ekolojik yıkımlara zemin hazırlamakla kalmayıp, doğal varlıklarımızın gelecek nesiller için yok olmasına davetiye çıkarmaktadır.

Bu yeni düzenlemeler, kısa vadeli enerji ve madencilik çıkarları uğruna uzun vadeli çevresel, sosyal ve ekonomik maliyetleri göz ardı etmektedir. Halkın sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı, mülkiyet güvenliği ve doğal varlıklarımızın korunması, sermaye gruplarının çıkar beklentileri karşısında feda edilmektedir. Bu durum, hukukun üstünlüğünü ve kamusal denetimi zayıflatarak, ülkemizin geleceği için onarılmaz zararlar yol açma potansiyeli taşımaktadır.

Planlama Yetkisinin Merkeze Devri ve İmar Affı (Ek Madde 1, Geçici Madde 34)

Kanun teklifi, yerel yönetimlerin planlama yetkilerini merkezi idareye devrederek ve ruhsatsız tesislere imar affı getirerek önemli değişiklikler yapmaktadır. Ek Madde 1 ile İmar Kanunu'na aykırı olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na imar planı ve ruhsat düzenleme yetkisinin verilmesiyle, yerel idarenin imar planı onay yetkisi, denetim yetkisi ve itiraz hakkı gasp edilmektedir.

Geçici Madde 34 ise, yapı ruhsatı veya izin belgesi olmadan kısmen ya da tamamen işletmeye alınmış elektrik üretim tesisleri için "imar affı" getirmekte, bu kaçak yapılar için statik uygunluk raporu ve fenni mesuliyet belgesi sunulması durumunda önceki idari cezaların ve yıkım kararlarının dahi iptal edilmesini sağlamaktadır. Bu düzenleme ile, bundan önceki imar aflarında da olduğu gibi, affa konu tesislerin yapı güvenliği açısından riskleri, olumsuz çevresel etkileri yok sayılmıştır.

Teklif ile kaçak yapılara ilişkin açılan davalarda karar verilmesine yer olmadığına karar verileceği ve yargılama masraflarının da taraflar üzerine bırakılacağı düzenlenmiştir. Bağımsız ve tarafsız yargı ilkesini, yargı organlarına emir ve talimat verilemeyeceği kuralını, hak arama özgürlüğünü temelden ihlal eden düzenlemeyle, bir kez daha fiiliyattaki aykırılığa uygun hukuk yaratılmaya çalışılmaktadır. Böylece hukuka aykırı uygulamaların engellenmesi ve sorumlulardan hesap sorulması yerine adeta ödüllendirilmesi söz konusu olmaktadır.

Teklifin Mevzuat ve Anayasa ile Çelişkileri

Teklif, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın ve mevcut yasaların temel maddeleriyle açıkça çelişmektedir.

Mülkiyet Hakkı (Anayasa Madde 35): Acele kamulaştırma ve zeytinliklerin madencilik/enerji faaliyetlerine açılmasıyla ihlal edilmektedir.

Tarım Alanlarının ve Hayvancılığın Korunması (Anayasa Madde 44 ve 45): Zeytinliklerin ve meraların tarım dışı kullanıma açılmasıyla tehdit edilmektedir.

Sağlıklı Çevrede Yaşama Hakkı (Anayasa Madde 56): ÇED süreçlerinin neredeyse devre dışı bırakılması ve doğal yaşam alanlarının tahribatıyla ihlal edilmektedir.

Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması (Anayasa Madde 63):

Kültür ve tabiat varlıkları koşulsuz olarak enerji ve madencilik faaliyetlerine açılmaktadır.

Ormanların korunması ve geliştirilmesi (Anayasa Madde 169):

Üstün kamu yararı adı altında, kuralsız şekilde enerji ve madencilik faaliyetlerine açılmaktadır.

Yerel Yönetimler (Anayasa Madde 127): İmar planı ve ruhsat yetkilerinin merkezi Bakanlığa devredilmesiyle yerel yönetimlerin yetkileri bir kez daha kısıtlanmaktadır.

Hukuk Devleti / Kanunların Genelliği İlkesi (Anayasa Madde 2): Özellikle Muğla'daki belirli termik santraller ve maden sahaları için zeytinliklerin tahrip edilmesini öngören "ayrıcılık" düzenleme "adrese teslim" düzenlemelerle ihlal edilmektedir.

Ayrıca teklif, özel kanun niteliğindeki 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun, 4342 sayılı Mera Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile 2872 sayılı Çevre Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun gibi birçok temel yasayla da doğrudan çelişmektedir. Daha önceki benzer düzenlemelerin Danıştay tarafından iptal edilmiş olması, yargı kararlarının da kasten göz ardı edildiğini göstermektedir.

Bunlarla beraber kanun teklifi, Türkiye'nin taraf olduğu birçok uluslararası çevre sözleşmeleri hükümleriyle ve yükümlülükleriyle de açıkça çelişmektedir.

Sonuç

*Enerji ve madencilik alanındaki tüm yeni düzenlemeler, şeffaf, bilimsel ve katılımcı süreçlerle yeniden ele alınmalı, meslek örgütleri, yerel yönetimler ve demokratik kitle örgütleri etkin bir şekilde dahil edilmelidir.

*Hassas ekosistemler mutlak koruma altına alınmalı ve bu alanlarda madencilik faaliyetlerine kesinlikle izin verilmemelidir.

*Madencilik sonrası rehabilitasyon süreçleri etkin denetim altında yürütülmeli ve çevresel maliyetleri karşılayacak yeterli finansal güvenceler sağlanmalıdır.

*ÇED süreci, bağımsız, bilimsel ve bağlayıcı bir değerlendirme aracı olarak yeniden kurgulanmalı, bir formaliteye indirgenmesine izin verilmemelidir.

*Plansız ve hukuka aykırı yapılaşmalara ve "imar affı" gibi düzenlemelere son verilerek, hukukun üstünlüğü ve yapı güvenliği sağlanmalıdır.

Netice itibarıyla Yasa teklifi ile ÇED Gerekli Değildir kararı yasa metninden çıkarılmış ve çevresel zararları oldukça yoğun olabilecek bazı faaliyetlerin denetimsiz bırakılmasının yolu açılmış, zeytinlik ve mera alanlarının ranta açılmasına yönelik düzenlemeler getirilmiş, izin, onay ve teşvik süreçleri için yatırımcılar bakımından kolaylaştırıcı düzenlemeler getirilmiştir.

Yasa teklifinin genel gerekçesinde "yatırımcıların kazanılmış haklarının korunması" şeklinde ya da teklif maddelerinin gerekçesinde "işletme izni alınıp alınamayacağı belli olmayan sahalar için arama ve işletme ruhsatı edinme zorunluluğu yatırımcı açısından risk teşkil etmekte, yerli ve yabancı yatırımcıların madencilik sektörüne yönelmesini güçleştirmekte" şeklinde ifade edilmiştir. Hem genel gerekçeden ve maddelerin gerekçesinden, hem de bizzat değişikliklerin içeriğinden anlaşılan, Yasa değişiklikleri ile; yatırımcı şeklinde ifade edilen ancak aslında kamu kaynaklarının oldukça düşük bedellerle ranta açılması neticesinde zenginleşen bir kesimin çıkarları gözetilmiştir. Tüm bu değişiklikler sonucunda çevre üzerinde telafisi mümkün olmayan sonuçların ortaya çıkması kaçınılmazdır.

Bu teklif, kamu yararını, çevre sağlığını ve bilimsel gerçekleri göz ardı ederek, kısa vadeli çıkarlar uğruna ülkemizin geleceğini tehlikeye atmaktadır.

Bu kanun teklifi, içerdiği ciddi riskler nedeniyle hiçbir değişikliğe tabi tutulmadan TBMM gündeminden geri çekilmelidir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

TMMOB HATAY İKK: ŞEHİR PLANCILARIMIZIN YANINDAYIZ!

TMMOB Hatay İl Koordinasyon Kurulu, görevlerini yapıp gerçekleri paylaştıkları için tutuklanan şehir plancılarını savunmak için 30 Nisan 2025 tarihinde ortak bir basın açıklaması yaptılar.

İstanbul'da görevlerini kamu yararı doğrultusunda büyük özveriyle yerine getiren şehir plancılarımızın tutuklanması bizleri derinden üzmüş ve kaygılandırmıştır.

6 Şubat depremleri sonrası Hatay'da yaşanan büyük felaketin ardından, ilk anlardan itibaren yanımızda olarak bizlere yardım eli uzatan Şehir Plancısı arkadaşlarımıza minnettarız. Zor günlerimizde gösterdikleri hızlı müdahale, özverili çalışmalar ve dayanışma ruhu, yalnızca fiziksel ihtiyaçlarımızı karşılamakla kalmamış, aynı zamanda umudumuzu yeniden yeşertmemize de yardımcı olmuştur.

TMMOB'un temel misyonu, halkın yararına doğrultusunda bilim ve tekniği rehber edinerek çalışmalar yürüten mühendis, mimar ve şehir plancılarımızı desteklemektir. Ancak, meslektaşlarımızın kamu yararını savunan çalışmalarından ötürü haksız uygulamalara ve baskılara maruz kaldığını görmek, bizler için kabul edilemez bir durumdur.

Kentlerimizin geleceğini planlayan, toplumsal adalet ve sürdürülebilirlik ilkeleriyle çalışan meslektaşlarımızın karşı karşıya kaldığı bu durum, sadece mesleklerine değil, aynı zamanda şehirlerimizin sağlıklı bir şekilde gelişme hakkına da yönelik bir tehdittir.

Şehir plancıları, kentlerimizi daha yaşanabilir, güvenli ve adil hale getirmek için büyük çaba sarf eden meslek grubunun temsilcileridir. Bugün kentlerimiz, daha dirençli ve sürdürülebilir bir gelecek için uzmanlıklarına her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Ancak meslektaşlarımızın susturulmaya çalışılması, bu hayati çabalara zarar vermekte ve toplumsal fayda için mücadele eden herkesin sesini kısma girişimlerini desteklemektedir.

Bizler, özgürlük, adalet ve meslek etiğine olan inancımızla, şehir plancılarımızın yanındayız. Bu haksız tutuklamaların bir an önce son bulmasını ve meslektaşlarımızın özgürce çalışmalarını sürdürebilmelerini talep ediyoruz.

Unutulmamalıdır ki; şehir plancılarının özgürce çalışmaları, sadece bir meslek grubunun değil, tüm toplumun geleceğini olumlu yönde şekillendirecek bir adım olacaktır.

Kamuoyunu, meslektaşlarımızla dayanışmaya davet ediyoruz. Şehir plancılarımıza destek olmak, yaşanabilir bir gelecek için yapılan mücadeleyi desteklemek demektir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)

Elektrik Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği

İçmimarlar Odası Hatay İl Temsilciliği

İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi

Jeofizik Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği

Jeoloji Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği

Kimya Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği

Makina Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği

Mimarlar Odası Hatay Şubesi

Şehir Plancıları Odası Hatay İl Temsilciliği

Peyzaj Mimarları Odası Hatay İl Temsilciliği

Ziraat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi

TMMOB ADIYAMAN İKK: YERİNDE DÖNÜŞÜMDE DESTEK MİKTARLARI ARTTIRILMALI VE DESTEK SÜRELERİ UZATILMALIDIR

TMMOB Adıyaman İl Koordinasyon Kurulu, 6 Şubat depremlerinin ardından başlatılan Yerinde Dönüşüm Projesi ve kent merkezindeki çarşı projesine ilişkin 5 Mayıs 2025 tarihinde konteyner yerleşkesinde bir basın açıklaması yaptı.

6 Şubat Depremleri sonrasında ilimiz Adıyaman'da yapı stokunun büyük kısmı yıkılmış veya hasar almıştır. Sonraki süreçte güvenli yaşam alanları inşa etmek

için başlatılan Yerinde Dönüşüm Kampanyası ile vatandaşlarımıza destekler sunulmuştur. Kentimizde konuyla ilgili hatırı sayılır bir başvuru olmuştur.

Ancak yerinde dönüşüm için süre sınırlamasının getirilmesi henüz çeşitli nedenlerle başvuru yapamamış olanlar için bir engel teşkil etmektedir. Kendi mahallesine alışan ve yaşamını kendi bölgesinde, kendi mülkiyetinde devam ettirmek isteyen vatandaşların imar ve parselasyon problemlerini bürokratik süreçlerden dolayı tamamlayamaması veya tamamlamanın zaman alması nedeni ile ruhsat sürecinin uzaması hak kaybına neden olmaktadır. Deprem nedeni ile elde edilmiş haklar, süre sınırlaması ile vatandaşların elinden alınmamalıdır.

Yerinde dönüşümde açıklanan 30 Haziran tarihi başvuruların yapılabilmesi için yeterli bir süre değildir. Bu sürenin uzatılması depremde yaşam alanlarını kaybeden Adıyaman Halkına destek olacaktır. Bu dönüşümler yapılamaz ise Adıyaman; şehir görüntüsünden uzak, bir yanında moloz kalıntısı bulunan boş arsalarla dolu bir şehir olarak kalacaktır.

Depremden sonra Adıyaman'dan göç edip aylar sonra yeniden Adıyaman'a dönen ve yerinde dönüşümle konutunu yapmak isteyen mağdur vatandaşlar vardır. Başvuruların %60'a ulaştığı Adıyaman'da Mahkeme süreci, imar sorunu gibi nedenlerden dolayı başvuru yapamamış binlerce vatandaş bulunuyor. Son başvuru tarihi 30 Haziran 2025 olarak açıklanan Yerinde Dönüşüm Projesi'nin süresinin uzatılarak hibe ve kredi tutarının güncellenmesini talep etmekteyiz.

Çarşı Projesinde Diğer Etapların da kesinlikle yapılması gerekmektedir

Kentimiz 6 Şubat 2023 deprem felaketi ile büyük bir yıkıma uğramıştır. 6 Şubat depremleri vatandaşlarımızda ve kentimizde kapanmaz yaralar açmıştır. Bu yaraların biran önce kapanması için hepimiz elimizden geleni yapmak zorundayız. Ancak kentimizin ekonomisinin can kaynağı olan çarşı bölgesinin etaplar halinde yapılması

planlanmışken, 1. Etap dışındaki diğer etapların yapım süreci iptal edilmiştir.

Ayrıca Mara ve Musalla Mahalleleri Kentsel Dönüşüm alanı ilan edilip Konut yapım aşaması devam etmektedir. Ancak Ulu Cami Mahallesi Kentsel Dönüşüm Alanı ilan edilmesine rağmen yapım etaplarına dahil edilmemiştir. Bu mahallemizin Kentsel dönüşüm alanında olmasından dolayı vatandaşlarımız yerinde dönüşüm haklarından faydalanamamıştır. Bu da büyük mağduriyetler yaratmıştır. Bu bölgenin de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından acilen Kentsel Dönüşüm Alanı kapsamında İnşa sürecine dahil edilmesi gerekmektedir.

Yasa ve Yönetmeliklerde de açıkça ifade edildiği üzere, imar planları; fiziki, doğal, tarihi ve kültürel değerleri korumak ve geliştirmek, koruma ve kullanma dengesini sağlamak, ülke, bölge ve şehir düzeyinde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı ve güvenli çevreler oluşturmak üzere hazırlanan, arazi kullanım ve yapılaşma kararları getiren unsurlardır. Diğer bir deyişle içinde yaşadığımız kentlerin yaşanılabilir bir çevre haline gelebilmesini sağlamak, kentsel mekanın en verimli biçimde kullanımının sağlanabilmesi ve yaşam standartlarının artırılması Sosyal Devlet anlayışının önceliklerinden biridir.

Çarşı Projesinin 1. Etabının tamamlanıp, diğer etaplarının yapılmaması, kentin çarşı bölgesindeki bütünlüğünün bozulacağı ve yeni bir kent ile depremde hasar görmüş bir kentin iç içe olması anlamına gelmektedir. Bu da çarşı bölgesindeki esnafın riskli yapılarda ve görüntü kirliliği oluşturan yapılarda ekonomik faaliyetlerini sürdürmesi anlamına gelecektir.

Çarşı Projesi ve Kentsel Dönüşüm Alanlarının devam ettirilmesi, kentimiz açısından sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, kentlinin var olan çarşı bölgesindeki mülkiyet sorunlarını kısa sürede çözmek ve kısa sürede ekonomik anlamda kenti canlandırmak açısından önem arz etmektedir. Bu projelerin hayata geçirilmesi ivedilikle sağlanmalıdır.

TMMOB Adıyaman İl Koordinasyon Kuruluna bağlı Meslek Odalarının Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları olarak şehrimizin geleceği, insanlarımızın yaşam standartlarının artırılması noktasında bu projenin devam ettirilmesi için gerekli desteği verdiğimiz tüm kamuoyuna belirtiyoruz.

Tuncay Kaya

TMMOB Adıyaman İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri

TMMOB MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ GÜNCEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ YEREL KURULTAYLARI DEVAM EDİYOR

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı kapsamında gerçekleştirilen Yerel Kurultaylar başladı.

SAMSUN

TMMOB EMO Samsun Şubesi konferans salonunda 10 Mayıs 2025 tarihinde gerçekleştirilen TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Samsun Yerel Kurultayına Oda üyeleri, Emek ve Meslek Örgütleri Temsilcileri, genç meslektaş adaylarımız ve siyasi parti temsilcilerinin yanı sıra TMMOB'yi temsilen TMMOB Yürütme Kurulu Üyeleri Hüsnü Meydan ve Orhan Sarıaltun katıldı.

Kurultay, Divan Kurulunun oluşturulması sonrası Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı.

TMMOB Samsun İKK Sekreteri Veli Kebapçı ve TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Orhan Sarıaltun birer açılış konuşması yaptılar.

ZONGULDAK

31 Mayıs 2025 tarihinde TMMOB MMO Zonguldak Şubesi konferans salonunda gerçekleştirilen TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Zonguldak Yerel Kurultayına Oda üyeleri, Emek ve Meslek Örgütleri Temsilcileri, genç meslektaş adaylarımız ve siyasi parti temsilcilerinin yanı sıra TMMOB'yi temsilen TMMOB Yürütme Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz ve TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüsnü Meydan katıldı.

Kurultay, Divan Kurulunun oluşturulması sonrası Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı.

TMMOB Zonguldak İKK Sekreteri Erdoğan Kaymakçı

ve TMMOB Yürütme Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz birer açılış konuşması yaptılar.

Kurultayda son olarak Divan Kuruluna sunulan önergelere, istek ve önerilere binaen TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüsnü Meydan cevap niteliğinde toparlayıcı bir konuşma yaparak Kurultayı sonlandırdı.

KIRKLARELİ

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı kapsamında gerçekleştirilen üçüncü Yerel Kurultay 2 Haziran 2025 tarihinde Kırklareli'de gerçekleştirildi. Kırklareli Belediyesi Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlenen Kurultay, geniş bir katılımı gerçeğe keşti. Etkinliğe; oda üyeleri, çeşitli emek ve meslek örgütlerinin temsilcileri, genç meslek adayları ve siyasi parti temsilcilerinin yanı sıra, TMMOB Yürütme Kurulu üyeleri Feramuz Aşkın, Şevket Demirbaş ve Sefa Apaydın da katıldı.

Kurultay, Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması sonrası Divan Kurulunun oluşturulmasıyla başladı.

Divan, MMO'dan Dinçer Mete'nin başkanlık; İMO'dan Gökhan Arınan ve ZMO'dan Kübra Çabuk Özarslan'ın yazmanlık görevlerini üstlenmesiyle oluşturuldu.

TMMOB Kırklareli İKK Sekreteri Dr. Erol Özkan ve TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Feramuz Aşkın birer açılış konuşması yaptılar.

Açılış konuşmaları sonrası serbest kürsüde MMŞP sorunları ve önerileri dile getirildi. Kurultay genel değerlendirmeye son buldu.

İSTANBUL

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı kapsamında gerçekleştirilen İstanbul Yerel Kurultayı 15 Haziran 2025 tarihinde TMMOB İnşaat Mühendisleri

Odası İstanbul Şubesi Harun Karadeniz Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Kurultaya; oda üyeleri, genç meslek adayları, emekli meslektaşlarımızın yanı sıra, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri Cevahir Efe Akçelik, Feramuz Aşkın ve Sefa Apaydın da katıldı.

Kurultay, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Zeynep Gül Karamanlı'nın sunuşu ile demokrasi mücadelesinde kaybettiklerimiz için yapılan saygı duruşu ve Divan kurulunun oluşturulmasının ardından başladı.

Divan TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Sinem Kolgu başkanlık; TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yedek YK üyesi Cansu Toprak Erduvan ve TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nden Hayri Aydın yazmanlık görevlerini üstlenmesiyle oluşturuldu.

Divan önerisi ile sonuç metni yazım komisyonu ve önergelerin derlenmesinde divana katkı sunması için önergeler komisyonu hazırlan üzerinden oluşturuldu.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Aydan Adanır Usta ve TMMOB Yürütme Kurulu üyesi Feramuz Aşkın açılış konuşmalarını gerçekleştirdiler.

Açılış konuşmalarının ardından İşsizlik ve Güvencesizlik, Ücretlendirme Politikaları ve Uygulama Sorunları, Çalışma Alanı Sorunları ve Çalışma Koşulları oturumları ile mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunları ve önerileri dile getirildi.

MUĞLA

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı kapsamında gerçekleştirilen Muğla Yerel Kurultayı, 13-14 Haziran 2025 tarihinde Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Meclis toplantı salonunda gerçekleştirildi.

Kurultaya çalışan mühendis, mimarlar, şehir plancıları, akademisyenler, kamu ve özel sektör temsilcileri ve emekli üyelerin yanı sıra TMMOB Bodrum İlçe Koordinasyon Kurulu Sekreteri Mustafa Erdoğan, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri Arif Balkanay ve Sefa Apaydın da katıldılar.

Kurultay açılış konuşmalarıyla başladı. Ardından "Güncel Sorunların Tespit Edilmesi ve Tartışılması" ve "Çözüm Önerilerinin Tartışılması için Ana Başlıkların Belirlenmesi" konuları değerlendirildi. Bu doğrultuda dört alt başlıkta çalışma masaları oluşturularak görüş ve öneriler sunuldu. Oluşturulan masa başlıklarıyla tartışma içerikleri şöyle:

Mesleklerimizin Toplum ile ve TMMOB Bağlı Odalarının Birbirleriyle Mesleki İlişkileri Açısından Değerlendirilmesi

- Mesleki eğitimin yetersizliği ve sürekli mesleki gelişimin sorgulanması
- Meslek disiplinleri arası ilişkilerin sorgulanması
- Mesleklerimizin toplumdaki kabulünün, olması gereken yerinin sorgulanması
- Birlik ve odalarımızın örgütlenme durumlarının irdelenmesi
- Birliğimiz ile kamu kurumlarının ilişkilerinin değerlendirilmesi
- Haksız rekabet, aynı disiplinin kendi içindeki haksız rekabet ve disiplinler arası haksız rekabet durumunun irdelenmesi

2. Üyelerimizin Ekonomik Durumları

- İşsizlik
- Piyasadaki işlerin değerlendirilmesi
 - Tokiler, yandaş şirketler ve denetimden kaçırılan işler
 - Kamuda işe alımlardaki plansızlık, yeterlilik, liyakat problemi ve kamu mühendis, mimar ve şehir plancılarının özlük hakları

3. Genel Meslek Problemleri

- Sosyal güvencesizlik
- İş güvenliği problemleri
- Cinsiyet ayrımcılığı
- Engelli meslektaş istihdamı ve çalışma koşulları
- Mevzuat işleyişi, yapı denetim ve bilirkişilik uzmanlığı
- Mesleki denetim

4. Ülkemizdeki Demokrasi-İfade Özgürlüğü-Ücret Politikaları

- Siyasi baskılar ve iş hayatında yaşanan baskılar

Kurultayın ikinci günü, "Çözüm Önerileri için Belirlenen Temel Başlıklara Göre Masaların Oluşturulması" ve "Çözüm Önerilerinin Sunulması ve Tartışılması" başlıklarıyla oturumlar gerçekleştirildi.

DENİZLİ

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Denizli Yerel Kurultayı 14 Haziran 2025 tarihinde North Point Otel'de gerçekleştirildi.

Kurultaya; oda üye ve yöneticilerinin yanı sıra TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri Arif Balkanay, Mustafa Kubilay Yıldırım, Esen Leyla İmren ve Denizli İKK Sekreteri Mehmet Öztürk katıldı.

Kurultay, Divan kurulunun oluşturulmasının ardından açılış konuşmalarıyla başladı. TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Arif Balkanay ve Denizli İKK Sekreteri Mehmet Öztürk birer konuşma yaptılar.

Genel kurul gereğince; mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma yaşamlarında ve sosyal hayatta uğradıkları hak kayıplarını, değersizleştirmeyi ve mesleklerimizin ülkemiz için önemini gündeme getirmek amacıyla gerçekleştirilen Yerel Kurultayda; 4 farklı masada; serbest çalışan, kamu ve özel sektörde ücretli çalışan, uzmanlık gerektiren konularda çalışan, şantiye-yapı denetimde çalışan mühendis-mimar-şehir plancılarının güncel sorunları ve çözüm önerileri tartışıldı. Her masanın önerileri rapor haline getirilerek, yapılan forumda üyelerle paylaşıldı.

MARDİN

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Mardin Yerel Kurultayı 21 Haziran 2025 tarihinde gerçekleştirildi. Kurultaya; oda üye ve yöneticilerinin yanı sıra TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Sefa Apaydın katıldı.

Kurultayın açılışında TMMOB Mardin İKK Sekreteri Diyar Kut ve TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Sefa Apaydın birer konuşma yaptılar. Daha sonra meslektaşlarımız söz alarak, sorunlarına ve çözüm önerilerine ilişkin görüş ve değerlendirmelerde bulundular.

ESKİŞEHİR

TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Eskişehir Yerel Kurultayı, 26 Haziran 2025 tarihinde gerçekleştirildi. Kurultaya; oda üye ve yöneticilerinin yanı sıra TMMOB Yürütme Kurulu üyeleri Bahadır Acar ve Hülya Küçükkaras da katıldılar.

Kurultay, Divan kurulunun oluşturulmasıyla başladı. Divan Başkanlığına önceki dönemlerden TMMOB Eskişehir İKK Sekreteri Banu Gürlek, Yazmanlığa 48. Dönem TMMOB İKK Sekreteri Salih Eğerci ve 48. Dönem TMMOB Eskişehir İKK Kadın Çalışma Grubu Başkanı Duygu Karaca seçildi.

Ardından TMMOB İKK Sekreteri Salih Eğerci, TMMOB Yürütme Kurulu üyeleri Bahadır Acar ve Hülya Küçükkaras birer açılış konuşması yaptılar.

Açılış konuşmaları sonrasında oturumlara geçildi. TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Eskişehir Yerel Kurultayı'nın ilk oturumu "MMŞP Özlük Hakları, Yerel Kurum ve Kuruluşlarda Yaşanan Sorunlar" konu başlığında irdelendi.

İkinci oturumda, "Meslek Alanımızda Yaşan Sorunlar", "Yerelde MMŞP Eğitimi ve Öğrenci/Aday MMŞP Sorunları" konuları üzerinde duruldu. Kurultay, dilek ve önerilerin dinlenmesiyle son buldu.

AYDIN

TMMOB ve bağlı Odaların Aydın İl Temsilciliklerinin katılımıyla düzenlenen TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Aydın Yerel Kurultayı, 28 Haziran 2025 tarihinde Kuşadası'nda gerçekleştirildi.

Kurultaya kamuda veya serbest çalışan mühendis, mimarlar, şehir plancıları, akademisyenler, kamu ve özel sektör temsilcileri, emekli üyelerin yanı sıra

TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri Arif Balkanay, Mustafa Kubilay Yıldırım, Esen Leyla İmren de katıldılar.

Kurultayda Divan Başkanlığı görevini önceki dönem TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı üstlenirken, Özge Nihan Güleken ve Simge Selçuk yazmanlık görevinde bulundular.

Kurultayın açılışında TMMOB Aydın İKK Sekreteri Tunç Erlaçın, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri Arif Balkanay ve Mustafa Kubilay Yıldırım birer konuşma yaptılar.

Etkinlik süresince meslek alanlarının güncel sorunları ve çözüm önerileri çok yönlü olarak ele alındı. Kurultayda şu başlıklar öne çıktı:

Geçim Sıkıntısı ve Güvencesizlik:

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının artan hayat pahalılığı ve güvencesizlik içinde mesleklerini icra etmeye çalıştığı, özellikle genç meslektaşların işsizlik, düşük ücret ve gelecek kaygısıyla karşı karşıya olduğu vurgulandı.

Denetimsizlik ve Kurumsal Zafiyet:

Meslek alanlarında yaşanan denetim eksikliğinin yapı güvenliğinden çevresel etkilere kadar birçok alanda kamu zararına yol açtığı; kamusal denetimlerin zayıflatılması ve teknik kararların siyasal baskılarla şekillenmesinin mesleki sorumluluğu zedelediği ifade edildi.

Bilim ve Teknikten Kopuk Politikalar:

Merkezi ve yerel yönetimlerin, teknik meslek disiplinlerinin bilgi birikimini yok sayarak, bilimsel temelden uzak kararlar aldığı ve bu durumun toplumsal ve ekolojik zararlar doğurduğu eleştirildi.

Meslek Yasaları ve Mesleki Ahlak:

Yıllardır çıkarılmayan meslek yasalarının, mesleki sorumluluk ve kamu yararı ilkelerini hayata geçirmede engel oluşturduğu; etik ilkelerin ve toplumsal sorumluluğun yasal zemine oturtulması gerektiği ifade edildi.

Yerel Yönetimlerin Odalara Yaklaşımı:

Yerel yönetimlerin meslek odalarını çoğu zaman karar süreçlerine dahil etmemesi ve kurumsal işbirliği mekanizmalarının yeterince işletilmemesi, yerelde planlama ve uygulama hatalarına neden olduğu vurgulandı.

Gençlerin Süreçlerde Aktif Rol Alması:

Kurultayda genç mühendis, mimar ve plancıların meslek örgütü süreçlerine etkin biçimde dahil edilmesi gerektiği açıkça dile getirildi. Gençlerin yalnızca sayısal olarak değil, karar alma mekanizmalarında söz ve yetki sahibi olması gerektiği vurgulandı.

Kurultayın ortak vurgusu; "Mesleğimizi, kentimizi ve geleceğimizi bilimsel bilgi, mesleki dayanışma ve kamu yararı ilkesiyle birlikte savunacağız." oldu.

TMMOB Aydın Yerel Kurultayı, yalnızca meslek sorunlarının değil, aynı zamanda kentlerin geleceğinin de teknik bilgiyle ve demokratik katılımıla şekillendirilmesi gerektiğini bir kez daha ortaya koydu. Genç meslektaşların, halkın ve meslek odalarının birlikte söz sahibi olduğu bir gelecek için mücadele çağrısı yapılarak kurultay son buldu.

TMMOB BURSA İKK "SUYUN GELECEĞİ" SU PANELİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen Su Paneli, "Suyun Geleceği" ana başlığıyla 13 Mayıs 2025 tarihinde BAOB Ortak Salonu'nda gerçekleştirildi.

İki oturum halinde yapılan panelde, birbirinden değerli konuşmacılar suyun geleceği ve su tüketiminin verimli hale gelebilmesi için neler yapılabileceği üzerine bilgi aktarımında bulundu.

Çevre dostu katılımcıların yoğun ilgisiyle yapılan panelin ilk oturumunda Ziraat Mühendisi Prof. Dr. Erkan Yaslıoğlu moderatörlük görevini üstlendi. Oturumda, Bursa Uludağ Üniversitesi'nden Yüksek Mimar Prof. Dr. Filiz Şenkal Sezer, "Her Damla Geleceğimizdir: Kamu Yapılarında ve Konutlarda Bilinçli Su Tüketimine Sürdürülebilir Bakış", Bursa Teknik Üniversitesi'nden

Peyzaj Mimarı Dr. Volkan Müftüoğlu da “Yağmuru Kendi Döngüsünde Yönetebilmek: Tut-Beklet-İlet” konulu sunumları gerçekleştirdiler.

Panelin ikinci oturumunda moderatörlüğü TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Erkan Tekin Mutlu üstlendi. Bu

oturumda Uludağ Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı, Ziraat Yüksek Mühendisi Prof. Dr. Semih Yazgan “Tarımsal Sulama”, Bursa Uludağ Üniversitesi’nden Tekstil Mühendisi Dr. İdil Yiğit “Susuz Boyama Yöntemleri” ve Kimya Mühendisi Ali Uluşahin de “Sürdürülebilirlik Kısacasında Su Yönetimi” başlıklarıyla katılımcılara bilgi aktarımında bulundular.

TMMOB İZMİR İKK: BU DÜZEN BİZİ SUSTURAMAZ!

TMMOB İzmir İKK Kadın Çalışma Grubu, kadınlar baskı rejimine karşı isyan bayrağını yükseltmeye devam edecek diyerek 14 Mayıs 2025 tarihinde "Bu Düzen Bizi Susturamaz!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Türkiye’de kadınlar, yıllardır sistematik eşitsizlik, şiddet ve baskıyla kuşatılmış bir hayatın içinde yaşamaya çalışıyor. AKP iktidarının aldığı her yeni kararlar, çıkardığı her yeni yasayla, haklarımız biraz daha budanıyor, varlığımız daha da görünmez kınıyor.

2025’in “Aile Yılı” ilan edilmesiyle birlikte, kadınlar bir kez daha kamusal yaşamdan dışlanarak ev içine hapsedilmek isteniyor. Aile üzerinden şekillenen politikalar, kadınları yalnızca anne, eş, hizmetkâr rolleriyle tanımlıyor; devlet kendi normlarına uymayan kadınları ötekileştirmeye devam ediyor. Oysa bizler, bu ülkenin eşit yurttaşlarıyız. Emegimizle, aklımızla, mücadelemizle buradayız ve hiçbir siyasal ajanda bizi görünmez kılamaz!

Kadına yönelik şiddetin her geçen gün arttığı bir ortamda, İstanbul Sözleşmesi’nden tek imzayla çıkılması, şiddeti önlemesi gereken devletin artık failleri koruyan ve cezasızlıkla ödüllendiren bir yapıya dönüştüğünü açıkça gösterdi. 2025 yılında, yalnızca Ocak ve Şubat aylarında, 49 kadın cinayeti işlendi. Bahar Aksu’nun, Behiye Taşkın’ın, Su Dilem Yazıcı’nın adları her gün büyüyen bir kara listeye eklenirken, Pınar Gültekin’i canice katleden Metin Avcı’ya verilen haksız tahrik indirimi, adaletin kadınlar için artık geçerli olmadığını bir kez daha gözler önüne serdi. “Önem alacağız” diyenler yalnızca sessiz kaldı. Boğaziçi Üniversitesi’nde 6 yaşındaki çocukların evlendirilebileceği beyanında bulunan ve pedofiliyi normalleştiren yobaza karşı düzenlenen protestolarda 97 öğrencinin gözaltına alınması, kadın ve çocuk haklarını savunmanın bu düzende nasıl suç sayıldığının

yenı bir göstergesidir. Biz kadınlar bugüne kadar susmadık, bugün ve bundan sonra da susmayacağız. İstanbul Sözleşmesi’nden de VAZGEÇMEYECEĞİZ!

Coğrafyamızda bir yandan da biz kadınların bedenleri üzerindeki söz hakkı da sistemli biçimde gasp ediliyor. Sezaryen doğum şeytanlaştırılıyor, vajinal doğum kutsanıyor. Tıbbi tercih değil, politik dayatma yapılıyor. Kadınların nasıl doğuracağına dahi devlet karar vermeye çalışıyor. Buradan bir kez daha sesleniyoruz: Hayır! Beden bizim, karar da bizimdir!

Ülkemizde direniş dört bir koldan devam ederken, hak ihlalleri de üst sınırları aştı. 19 Mart 2025’te Ekrem İmamoğlu’nun tutuklanmasının ardından başlayan protestolarda, kadınlar en ön saflarda yer aldı. Ancak bu kitlesel gösteriler yine ağır hak ihlalleriyle bastırıldı. Gözaltına alınan çok sayıda kadına çıplak arama dayatıldı; kadın bedeni bir kez daha devletin denetim ve cezalandırma aracı haline getirildi. Bu uygulamalar yalnızca bir hak ihlali değil, açıkça sistematik bir işkencedir. Direnişi susturmak için bedenimize saldıran AKP iktidarına cevabımız nettir: Bu utanç sizin, direniş bizimdir!

Ve bu süreçte, HÜDA PAR eliyle meclise sunulan LGBTİ+ karşıtı yasa tasarısıyla hedef genişliyor. Aynı günlerde, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yayınlanan resmi yazıyla “toplumsal cinsiyet”, “cinsiyet kimliği” ve “cinsel yönelim” gibi kavramların kamu politikalarından dışlanması talimatı veriliyor. Bu belgeyle iktidar, toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesine açıkça savaş açarak, Kadınları ve LGBTİ+ bireyleri görünmez kılmaya çalışarak yalnızca yaşam tarzımızı değil, var oluşumuzu da tehdit etmektedir. Bu nefret ancak bizi daha çok kenetler, daha çok örgütler. Çünkü eşitlik olmadan adalet olmaz!

Tam da bu metnin hazırlandığı günlerde, kadın bedeni ve emeği üzerinden pazarlık yapılan iki yeni gelişme kamuoyuna servis edildi. İlki, evlilik kredisi alan çiftlere yönelik doğum teşviki kapsamında, çocuksahibi olanların kredi borçlarının silinmesinin planlandığı haberi idi. Diğerisi ise İyi Parti tarafından TBMM’ye sunulan ve üçüncü çocuğunu doğuran kadınlara KPSS şartı

aranmadan memur olma hakkı tanıyan yasa teklifidi. Bu tür uygulamalarla hem ekonomik kriz koşullarında kadın bedeni üzerinden ahlaki ve siyasi pazarlıklar yapılmakta, hem de kadının kamuda yer alabilmesi için bilgi, birikim ve sınav değil; doğurganlık kriteri esas alınmaktadır. Liyakat ilkesi bir kenara atılırken, kadın emeği bir kez daha değersizleştirilmektedir.

Buradan bir kez daha AKP iktidarına sesleniyoruz:

Bizlere dayattığınız bu düzeni kabul etmiyoruz. Ne makbul kadın tanımlarınıza sessiz kalmamızı ne de korkmamızı bekleyin. Eşitlik, özgürlük ve adalet mücadelemizden geri adım atmayacağız.

Yaşasın kadın dayanışması!

İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz!

Bedenimiz, hayatımız, kararlarımız bizimdir!

TMMOB İzmir İKK Kadın Çalışma Grubu

TMMOB BURSA İKK: HAKLARINA, DOĞANA, ÇEVRENE SAHİP ÇIK!

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu, 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla 5 Haziran 2025 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Çevre günü, doğayla uyumlu, kamu yararını esas alan, planlı ve sürdürülebilir sanayi, enerji ve ulaşım politikalarına geçiş için bir uyarı ve sorumluluk çağrısı olmalıdır.

Birleşmiş Milletler'in 1972 yılında gerçekleştirilen Çevre Konferansı'nda 5 Haziran tarihini Dünya Çevre Günü olarak ilan etmesinden bu yana yarım asırdan fazla bir zaman geçmiş bulunmaktadır. Gezegenimizin her yıl belirlenen bir tema ile korunmasına yönelik pek çok çalışma yapılmasına rağmen, atılan adımların devlet politikaları haline gelmemiş olması sebebiyle çevre sorunları ne yazık ki artarak ve çeşitlenerek devam etmektedir.

Artan nüfus, üretim yöntemlerinin değişimi, kullanılan kaynakların farklılığı gibi pek çok etkenin yanı sıra teknolojik gelişmeler çevre sorunlarını beraberinde getirmekte ve bu hayati sorun gittikçe dönüşmekte ve artmaktadır. Sanayi üretiminden atmosfere salınan karbondioksit, sularımıza akan zehirli atıklar, toprağa gübre adı altında saçılan kimyasallar ile soluduğumuz hava kirli, yediğimiz sebze meyve zehirlidir.

Ormanlarımız kontrolsüzce yok edilmekte, denizlerimiz müsilaj sorunu ile alarm vermekte ve tüm yaşam zarar görmektedir. Bu sorunların temelinde yanlış sanayi, enerji, ulaşım ve çevre politikaları, denetimsizlik ve sermaye öncelikli yaklaşımlar yatmaktadır. Teknolojik gelişmeleri doğru kullanarak gezegenimizi, toprağımızı, suyumuzu, atmosferimizi bilinçli ve kararlı adımlarla korumak mümkündür. Küresel ölçekte her ülkenin kendi kaynaklarına uygun olarak yaygınlaştırabileceği yöntemler Birleşmiş Milletler'in yıllar önce attığı bu önemli adımı anlamlı hale getirebilir.

Bu yıl Dünya Çevre Günü'nün teması olan plastik kirliliği de dünyanın en önemli çevre sorunlarından biridir. Plastik kirliliği onlarca yıldır gezegenimizi istila ederek, yiyecek ve içeceklerle vücudumuza kadar sızmıştır. Yarattığı sorun sadece gezegenimiz için değil insan sağlığı açısından da büyük bir tehdittir. Çözümü diğer sorunlara nazaran oldukça kolay ve hızlı olan bunun gibi onlarca çevre sorunu karşısında bu sorunların çözümünün devlet politikalarında atılacak doğru ve kararlı adımlarda olduğunu hatırlatmak isteriz.

Çevre sorunu politiktir. Devlet kurumlarından tabana yayılacak olan bu anlayış sayesinde ülkemizin bir zamanlar oldukça verimli olan topraklarını, tertemiz havasını, endemik pek çok türü barındıran ormanlarını koruyabilir, çevre sorunlarının önüne geçebiliriz.

Sanayileşme ve çevre birbiriyle uyumlu ve planlı olmalıdır. Kaynak israfı ve çevreye zararlı üretim biçimlerinden vazgeçilmelidir.

Enerji politikaları, yerli ve yenilenebilir kaynaklara dayalı, çevreye uyumlu ve kamu yararını gözetken bir anlayışla şekillenmelidir.

Enerji verimliliği artırılmalı; sanayi düşük enerji yoğunluklu, yüksek teknolojiye dayalı yapıya geçmelidir.

Sanayi atıkları denetlenmeli, arıtma zorunlu olmalı ve geri dönüşüm projeleri desteklenmelidir.

Tarım arazileri ve doğal alanlar sanayiye ve yapılaşmaya açılmamalı, kıyıların ve ormanların talanı engellenmelidir.

Ulaşım politikaları, toplu taşıma ve demiryolu öncelikli, enerji verimli ve çevre dostu bir sistem üzerine kurulmalıdır.

Araçlarda yakıt tüketimi ve emisyonlar azaltılmalı, temiz teknolojilere geçiş teşvik edilmelidir.

Termik santraller gerekli çevre önlemleri alınmadan çalıştırılmamalı; baca gazı arıtma ve filtre sistemleri zorunlu olmalıdır.

TMMOB VAN İKK: RANTA VE TALANA KARŞI KENTİMİZİ SAVUNUYORUZ

TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu, 13 Haziran 2025 tarihinde "Ranta ve Talana Karşı Kentimizi Savunuyoruz" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Açıklama özetle şunlar dile getirildi:

Demokratik İradeye ve Bilimsel Planlamaya Sahip Çıkıyoruz

Van Büyükşehir Belediyesi, son on yıl içinde halkın sandıkla belirlediği yerel yöneticiler yerine kayyum atamalarıyla yönetilmekte, bu durum demokratik temsil hakkını sistematik biçimde ihlal etmektedir. 2016'dan bu yana üç kez kayyum atanmış; halkın yönetime katılımı engellenmiş, yerel demokrasinin temel ilkeleri zedelenmiştir.

Çevre günü, doğayla uyumlu, kamu yararını esas alan, planlı ve sürdürülebilir sanayi, enerji, ulaşım politikalarına geçiş için bir uyarı ve sorumluluk çağrısıdır!

Haklarımıza, doğamıza, çevremize sahip çıkmak adına dün olduğu gibi bugün de ve gelecekte de mücadelemize devam edeceğiz!

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu

Kayyum dönemlerinde kentin temel altyapı, ulaşım ve imar planlamasında ciddi sorunlar yaşanmış, katılımcı mekanizmalar dışlanmış, kaynaklar şeffaf olmayan biçimde ve kamu önceliklerine aykırı şekilde kullanılmıştır. Sayıştay raporları da bu dönemdeki mali ve yönetsel tahribatı ortaya koymaktadır.

Ayrıca, otogar yerinin taşınması, Hz. Ömer Camii'nin planlara aykırı yeniden inşası, İpekyolu Caddesi'ndeki plansız kavşak projesi ve kamu taşınmazlarının usulsüz satışı gibi uygulamalar, şehircilik ve planlama ilkelerine açıkça aykırıdır. Seçilmiş yönetimler döneminde ise merkezi kaynakların kısıldığı, kredi olanaklarının engellendiği görülmektedir.

TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu olarak; bilimsel, katılımcı ve kamu yararını gözetken yerel yönetim anlayışını savunuyor, seçme-seçilme hakkına yönelik müdahaleleri reddediyoruz. Van halkının kentini, kendi seçtiği yöneticiler aracılığıyla yönetme hakkını sonuna dek destekliyoruz.

TMMOB Van İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB BURSA İKK: DOĞAL MİRASIMIZ TEHLİKEDE: MADEN KANUNU TEKLİFİNE HAYIR!

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu, 20 Haziran 2025 tarihinde "Doğal Mirasımız Tehlikede: Maden Kanunu Teklifine Hayır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

TBMM'ye sunulan Maden Kanunu Teklifi, ülkemizin zeytinlik, mera, orman ve sulak alanlarını madencilik tehdidi altına sokan vahim maddeler içeriyor. "Kamu yararı" kılıfıyla koruma mekanizmalarını yok eden bu teklif, hukukla korunan doğal varlıklarımızı şirketlerin insafına bırakıyor.

TMMOB Bursa İKK olarak bu teklife karşı çıkıyor, geçmişte olduğu gibi bu mücadelede de kararlı duruşumuzu sürdüreceğimizi ilan ediyoruz. Zeytinliklerimiz, ormanlarımız, meralarımız ve sulak alanlarımız sadece doğa değil, aynı zamanda binlerce yıllık kültürel kimliğimiz ve yaşam kaynağımızdır.

Bu rant ve talan odaklı girişimin derhal geri çekilmesini, doğayı ve insanı esas alan, tüm paydaşların katılımıyla yeni bir madencilik politikası oluşturulmasını talep ediyoruz. Geleceğimizi tehdit eden bu taslağın yasallaşmaması için tüm gücümüzle mücadele edeceğiz! Doğanın, hakların, özgürlüğün sonuna kadar yanındayız! Hak mücadelemiz devam edecek!

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB SAMSUN İKK: MECLİS'TE ACELEYLE GEÇİRİLMEK İSTENEN BU YASA, TOPLUMDAN KAÇIRILMIŞ BİR TALAN PLANIDIR!

TMMOB Samsun İl Koordinasyon Kurulu 23 Haziran 2025 tarihinde "Meclis'te Aceleyle Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

16 Haziran'da kamuoyunda hiçbir gerçek tartışma yapılmadan, aliecele Meclis'e sunulan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", yalnızca içeriğiyle değil, hazırlanış ve sunuluş biçimiyle de açıkça göstermektedir: Bu yasa, halktan değil; sermayeden yana yazılmıştır.

İktidar, Meclis'in işleyişini bile hiçe sayarak bu kapsamlı düzenlemeyi yalnızca 3 gün içinde, 19 Haziran'da komisyon gündemine almıştır. Üstelik komisyon toplantısı, 26 saat boyunca aralıksız sürdürülerek, tasarının kamuoyundan kaçırılması ve jet hızıyla yasalaştırılması için adeta bir dayatma maratonuna dönüştürülmüştür.

Bu süreçte, bu yasa tasarısından doğrudan etkilenecek olan köylüler, üreticiler ve emekçiler, komisyon görüşmelerine alınmamış, Meclis'in kapısı halka kapatılmıştır.

Ama vazgeçmeyip tam 4 saat süren bir direnişin ardından, bir avuç köylü ve üretici, Meclis komisyonuna girmeyi ve seslerini duyurmayı başardı. Buradan bu koca yürekli insanları saygı ile selamlıyoruz.

Biz buradan, talanın değil, toprağın ve yaşamın yanında duranları, şirketlerin değil doğanın tarafında olanları, geleceğimiz için direnen tüm köylüleri, üreticileri, yaşam savunucularını selamlıyoruz!

Bu mücadele, yalnızca bir bölgenin değil, Türkiye'nin dört bir yanındaki tüm yaşam alanlarının, tüm halkın, tüm emekçilerin mücadelesidir.

Türkiye'nin dört bir yanında süren onurlu çevre mücadelelerini selamlıyoruz.

Kaz Dağları'nda altın madenine, Akbelen'de termik santrale, İkizdere'de taş ocağına, Munzur'da barajlara, Aydın'da JES projelerine, Erzincan'da siyanürlü madencilığa, Cudi'de sessizce yanmaya terk edilen ormanlar için siper

olanları, Artvin Cerattepe'de doğa talanına karşı direnen tüm köylüleri, yurttaşları, meslek örgütlerini ve yaşam savunucularını yürekten selamlıyoruz.

Onların direnişi, yalnızca bir bölgenin doğasını değil; hepimizin ortak geleceğini koruyor.

Bu mücadelelerin her biriyle dayanışma içinde olduğumuzu ilan ediyor, bu yasaya karşı duruşumuzu onların direncinden güç alarak büyütüyoruz.

YASA TEKLİFİ NE GETİRİYOR, NEYİ GÖTÜRÜYOR?

Yüzeyde "yenilenebilir enerji yatırımlarının önünü açmak" amacıyla hazırlandığı söylenen bu yasa teklifi, gerçekte doğanın, tarımın ve kırsal yaşamın topyekûn tasfiyesini hedefleyen bir yağma planıdır.

Zeytinlik Kanunu'ndan Mera Kanunu'na, Çevre Kanunu'ndan Elektrik Piyasası Kanunu'na kadar pek çok düzenleme, şirketlerin lehine olacak şekilde yeniden yazılmıştır.

*Zeytinlikler "taşınabilir" sayılarak maden ve enerji projelerine açılmak istenmektedir.

*Mera alanlarının "kamu yararı" bahanesiyle özel yatırımlara tahsis kolaylaştırılmaktadır.

*ÇED süreçleri işlevsizleştirilmekte, kurumların sessizliği "olumlu görüş" sayılmaktadır.

*Kaçak tesislere af getirilmekte, izinsiz yatırımlar yasallaştırılmaktadır.

*MAPEG'e olağanüstü yetkiler tanınmakta, bürokratik denetim mekanizmaları by-pass edilmektedir.

*Kurulacak yeni bir "Üst Kurul" eliyle, Cumhurbaşkanlığı nezdinde tüm süreçler merkezileştirilmektedir.

*Maden sahalarında ki Rehabilitasyon zorunluğunun şirketler üzerindeki baskısı azaltılıyor.

Bu düzenleme yasalaşırsa mevcut alanlarda ki tahribat daha da artacak. Yeni ruhsatlar çok kolay verilecek. Ormanlar, Meralar, Tarım alanları, Yeraltı su kaynakları yani bütün doğa kamu yararı adı altında sermayeye devredilecek. Hukuksuz projeler izinlendirilecek, denetimsizlik kalıcı hale gelecek.

Bütün bu düzenlemelerin yanısıra bu yasa tasarısında ilk defa yapılan bir uygulama ile tüm doğal kaynaklarımız başka büyük bir tehdit altında.

Yasa tasarısındaki Geçici Madde ile koordinat bilgisi olarak eklenen ama gerçekte 36.000 hektarlık bir tarım ve orman alanını olan devasa bir habitat, adrese teslim yaparcasına maden şirketlerine peşkeş çekiliyor. Burada ki Zeytinlik alanların taşınması, taşınamaması durumunda da aynı miktarda alanın başka yerlerde tesis edilerek mevcut zeytinliklerin yok edilmesine olanak tanınıyor.

Tasarının gerekçe metinlerinde bu bölgede taşınacak zeytin ağacını sadece 85.000 adet olduğu şeklinde ki gerçek dışı bir rakamla yaşanacak tahribat hafifletilmeye çalışılıyor. Oysa sadece Yeniköy ve Kemerköy Termik santrallerine kömür sağlamak için şirketlere teslim edilecek olan 24.000 hektar alanın yaklaşık 4.000 hektarı zeytinlik. Sadece bu alanda 800.000-900.000 zeytin ağacından bahsetmek mümkün.

Buradan bir kez daha sesleniyoruz. Zeytinlik alanların taşınması mümkün değildir. Hiçbir bilimsel bakış açısı bunu kabul etmez.

Yüzbinlerce dikili zeytin ağacının oluşturduğu ekosistem, toprağın yapısı, mikrokliması, çevresindeki bitki örtüsü, böcekler, kuşlar ve yerel su döngüsüyle birlikte bütünsel bir varlıktır.

Ağaçları taşımak demek, o toprağın hafızasını, iklimini, biyolojik çeşitliliğini, yüzlerce yıllık üretim bilgisini de taşımak demektir. Tarımın sürdürülebilirliği, ağaçların değil, toprağın yaşamasıyla mümkündür. Ve bu mümkün değildir.

Zeytinlikler taşınamaz; çünkü onlar bir ürün değil, bir yaşam alanıdır.

Bu yasa, tarım alanlarının enerji ve maden şirketlerinin ihtiyacına göre “yeniden düzenlenmesini” değil, tümüyle yok edilmesini hedeflemektedir.

GERÇEK BİR YENİLENEBİLİR ENERJİ POLİTİKASI NEYİ GEREKTİRİR?

Enerji politikaları, yalnızca megavat üretmekle değil; toplumun geleceğini, doğanın sürekliliğini ve halkın geçim kaynaklarını nasıl etkilediğiyle değerlendirilmelidir. Bu çerçevede bir ülke için hem madencilik hem de tarım stratejik ve vazgeçilemez sektörlerdir. Ancak bu iki alan, birbirini yok ederek değil; bilimsel, planlı ve toplumsal dengeyle bir arada var olabilir.

Tarım sektörü yalnızca gıda üretimi değil:

- *Gıda güvenliğimizin teminatı,
- *Kırsal istihdamın kaynağı,
- *Kültürel hafızamızın taşıyıcısı,
- *ve ekosistemle uyumlu bir geçim biçimidir.

Madencilik ise doğası gereği sınırlı, denetimli ve kamu yararını önceleyen bir yapıda olmalıdır. Bugün önerilen yasa, madenciliği halkın ve doğanın önüne geçiren bir

araç haline getirmektedir. Bu, yalnızca ekolojik değil; toplumsal bir yıkımdır.

Gerçek bir yenilenebilir enerji politikası:

- *Fosil yakıtları terk etmeli,
- *Enerji üretimini merkezi değil; yerel ve kamusal hale getirmeli,
- *Kırsalı, tarımı ve doğayı yok etmeden enerji üretmeyi planlamalıdır.

Enerji üretimi halk içinse, o halkın geçim kaynağı yok edilerek yapılamaz.

Doğayı yok ederek “temiz enerji” olmaz!

Zeytinliği sökerek sürdürülebilirlik kurulamaz!

TALEPLERİMİZ VE MÜCADELE ÇAĞRIMIZ

Bizler, bu yasa teklifinin yalnızca doğaya değil; emeğe, halkın yaşamına ve toplumsal barışa da bir tehdit olduğunu farkındayız. Bu nedenle:

- *Yasa teklifi derhal geri çekilmelidir.
- *Yaşam alanları enerji yatırımlarına kapatılmalı, anayasal güvence güçlendirilmelidir.
- *ÇED süreçleri bağımsızlaştırılmalı, halkın katılımı sağlanmalıdır.
- *Kaçak yatırımlara getirilen aflar iptal edilmelidir.
- *Enerji politikaları kamusal, demokratik ve doğayla uyumlu şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.
- *Ve en önemlisi: Fosil yakıt bağımlılığı terk edilmeli, adil ve ekolojik bir enerji geçiş planı oluşturulmalıdır.
- *Türkiye’nin Paris Anlaşması ve 2053 net sıfır emisyon hedefi gibi uluslararası taahhütlerine gerçek anlamda uyum sağlaması, yalnızca kağıt üzerindeki hedeflerle değil; şeffaf, bilim temelli ve katılımcı bir iklim yönetim yapısının hızla oluşturulmasıyla mümkündür. Enerji, maden, tarım, su ve ekosistem yönetimi gibi alanlarda alınan kararlar; merkezi talimatlarla değil, bağımsız bilimsel kurulların rehberliğinde, yerel halkın, meslek örgütlerinin ve çevre hareketlerinin katılımıyla şekillenmelidir. Emisyon azaltım planları, sadece yatırım teşvikleriyle değil; doğa koruma, adil geçiş ve toplumsal onarıma dayalı bütüncül politikalarla desteklenmelidir. Türkiye’nin geleceği için sürdürülebilirlik lafla değil, hesap verebilir bir iklim politikası altyapısıyla sağlanabilir.

Bu yalnızca bir enerji meselesi değil; bir demokrasi, bir eşitlik ve bir gelecek meselesidir.

Meclis üyelerine sesleniyoruz:

Bu ülkenin doğasını, köylüsünü, işçisini yok edecek bir yasaya evet demek; bu suça ortak olmaktır. Vicdanla, halkla, doğayla hareket edin.

Tüm kamuoyuna sesleniyoruz:

Bu yasa geçerse yalnızca zeytin değil; gelecek de karacak.

Bu yüzden dur demek zorundayız.
Susmayacağız! Rızı olmayacağız! Geri çekileceksiniz!
Yaşasın doğa! Yaşasın emek!

Yaşasın halkın birleşik mücadelesi!

SAMÇEP - TMMOB Samsun İKK - KESK - TARIM
ORKAM SEN - SAMSUN Bileşenleri

TMMOB KOCAELİ İKK: TORBA YASA DEĞİL, TORBA TALAN! YAŞAMI HEDEF ALAN BU YASA DERHAL GERİ ÇEKİLMELİDİR!

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu, Kocaeli Akademik Odalar Birliği ve Kocaeli Çevre Platformu 23 Haziran 2025 tarihinde İzmit Sabri Yalın İnsan Hakları Parkı'nda ortak bir basın açıklamasıyla Meclis'e sunulan yeni torba yasa teklifine tepki göstererek, doğayı, tarımı, emeği ve halk sağlığını tehdit eden yasa tasarısının derhal geri çekilmesi istediler.

“AKP iktidarı, bir kez daha sermayenin çıkarları uğruna doğayı, emeği, tarımı, köylüyü, halk sağlığını ve kamusal denetimi hedef alan bir yasa tasarısı ile karşımızda!

13 Haziran 2025'te Meclis'e sunulan ve 19 Haziran'da jet hızıyla komisyondan geçirilmek istenen “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, doğrudan doğruya bir talan ve gasp yasasıdır.

Adı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” olan bu teklif aslında; tek bir torba ile Maden Kanunu’nu, Zeytinlik Kanunu’nu, Mera Kanunu’nu, Orman ve Çevre kanunlarını, Elektrik ve Enerji Piyasası Düzenlemeleri’ni birer birer hükümsüz kılmayı ve tüm planlama yetkisini toplumun faydasından çok şirketlerin çıkarlarını gözeterek merkezi otoriteye devretmeyi hedeflemektedir.

Hazırlık süreci kapalı kapılar ardında; halktan, meslek örgütlerinden, bilim insanlarından, doğrudan etkilenecek milyonlardan gizlenerek yürütülmüştür. Ne bir kamuoyu istişaresi yapılmış ne bir uzman görüşü alınmıştır. Meslek kuruluşlarının, sendikaların, bilim insanlarının dışlandığı bir yasa süreci, halkın değil sermayenin çıkarlarını korur. Bu keyfîlik, Anayasa’nın eşitlik ve katılımcılık ilkeleriyle açıkça çelişmektedir. Bu da bize açıkça göstermektedir ki yasa, şirketler için, şirketlerle birlikte yazılmıştır.

Bu yasa teklifi doğaya, emeğe, halk sağlığına, meslek etiğine ve kamusal haklara yönelik kapsamlı bir saldırıdır. Çünkü;

Zeytinlikler maden şirketlerine,
Meralar enerji projelerine,
Ormanlar özel sermayeye,
Köylünün, emekçinin geçim kaynakları ise belirsizliğe açılmaktadır.

TORBA YASA NE GETİRİYOR, NEYİ GÖTÜRÜYOR?

ÇED Süreci Etkisizleşiyor

Projeler için gerekli olan çevresel etki değerlendirme (ÇED) süreci devre dışı bırakılıyor.

Kurumların görüş süresi kısaltılıyor, yanıt verilmezse “olumlu” sayılıyor.

Yöre halkının ve toplumun itiraz hakkı pratikte ortadan kaldırılıyor.

Zeytinlikler Madencilik Açılıyor

Taşınabilir kabul edilerek zeytinlik alanlarda maden ve enerji projeleri yapılabilecek.

Danıştay’ın daha önce iptal ettiği yönetmelik değişikliği bu kez yasa ile geri getiriliyor.

3573 sayılı Zeytinlik Kanunu fiilen askıya alınıyor.

Meralar Enerji Projelerine Tahsis Ediliyor

RES, GES, HES ve JES projeleri için meralar kolayca tahsis edilebilecek.

Hayvancılığın belkemiği olan bu alanlar, kırsal yoksulluğu derinleştirecek şekilde tasfiye ediliyor.

Ormanlar ve Kamu Arazileri Sermayeye Açılıyor

Ormanlarda yatırımcılara uzun süreli, düşük bedelli kullanım hakkı veriliyor.

Ağaçlandırma, doğa koruma yükümlülükleri geriye itiliyor.

Akbelen gibi örnekler yasallaştırılmak isteniyor.

Acele Kamulaştırma Yaygınlaştırılıyor

2035 yılına kadar enerji projeleri için köylünün toprağı “acele” kamulaştırılacaktır.

Kamulaştırma artık kamu yararı için değil, özel şirketlerin önünü açmak için kullanılacaktır.

Kaçak Yatırımlara Af Getiriliyor

2024 öncesinde ruhsatsız yapılmış enerji ve maden tesisleri yasal hale getiriliyor.

Kaçak yapılaşma ödüllendiriliyor, hukuk devleti ilkesi zedeleniyor.

MAPEG'e Olağanüstü Yetkiler Tanınıyor

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG), diğer kamu kurumlarının yerine karar verecek yetkilere kavuşuyor.

Görüş alınmadığında "olumlu" sayılacak uygulamayla, doğrudan şirketlerin çıkarını koruyan bir süper kurum yaratılıyor.

Yeni Üst Kurul ile Kurumsal Vesayet Kuruluyor

Kurumlar izin vermezse, Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın başkanlık edeceği bir kurul, tek başına izin verebilecek.

Yerinden yönetim, halk iradesi ve bilimsel görüş yok sayılıyor.

Yasa Teklifine Ekli Koordinatlar: Kişiye Özel Düzenleme

Teklifteki haritalar ve koordinatlar; Akbelen, Yatağan gibi somut bölgeleri hedef alıyor.

Bu yönüyle teklif, şirketlerin taleplerine özel olarak şekillendirilmiş "kişiye özel yasa" niteliğindedir.

İklim Kriziyle Ters Düşen Uygulamalar

Yasa, fosil bağımlılığı süren enerji ve maden projelerini teşvik ederek iklim krizini derinleştiriyor.

Türkiye'nin taraf olduğu çevre sözleşmeleriyle çelişiyor.

BU YASA HEPİMİZİ İLGİLENDİRİYOR!

Bu yasa yalnızca doğayı değil; geçimlik tarımı, kırsal ekonomiyi, halk sağlığını, bilimsel özerkliği, kamu planlamasını ve toplumsal adaleti de tehdit etmektedir.

YAŞAMI SAVUNMAK İÇİN GEÇ KALMADIK!

Kocaeli Akademik Odalar Birliği, TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu ve Kocaeli Çevre Platformu olarak buradan uyarıyoruz:

Bu yasa geri çekilmelidir. Çünkü;

Doğa, meta değildir.

Mera, zeytinlik ve orman yaşam alanıdır.

Bilimsel kurumlar, meslek örgütleri ve halk karar süreçlerinin dışında bırakılamaz.

Kamusal kararlar; kamu yararına, ekolojik dengeye ve sosyal adalete dayanmalıdır.

Bizler doğayı, emeği, halk sağlığını ve yaşam alanlarımızı savunmaya devam edeceğiz.

Tüm kamuoyunu bu yıkım yasasına karşı birlikte ses çıkarmaya çağırıyoruz!

Kocaeli Akademik Odalar Birliği

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulu

Kocaeli Çevre Platformu

TMMOB MUĞLA İKK: MECLİS'TE ACELEYLE GEÇİRİLMEK İSTENEN BU YASA, TOPLUMDAN KAÇIRILMIŞ BİR TALAN PLANIDIR!

Aralarında TMMOB Muğla İl Koordinasyon Kurulu'nun da bulunduğu Muğla Emek ve Demokrasi Güçleri, 23 Haziran 2025 tarihinde Sınırsızlık Meydanı'nda "Meclis'te Aceleyle Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!" başlıklı kitlesel bir basın açıklaması yaptılar.

16 Haziran'da kamuoyunda hiçbir gerçek tartışma yapılmadan, alelacele Meclis'e sunulan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", yalnızca içeriğiyle değil, hazırlanış ve sunuluş biçimiyle de açıkça göstermektedir: Bu yasa, halktan değil; sermayeden yana yazılmıştır.

İktidar, Meclis'in işleyişini bile hiçe sayarak bu kapsamlı düzenlemeyi yalnızca 3 gün içinde, 19 Haziran'da komisyon gündemine almıştır. Üstelik komisyon toplantısı, 26 saat boyunca aralıksız sürdürülerek, tasarının kamuoyundan kaçırılması ve jet hızıyla yasalaştırılması için adeta bir dayatma maratonuna dönüştürülmüştür.

Bu süreçte, bu yasa tasarısından doğrudan etkilenecek olan köylüler, üreticiler ve emekçiler, komisyon görüşmelerine alınmamış, Meclis'in kapısı halka kapatılmıştır.

Ama vazgeçmeyip tam 4 saat süren bir direnişin ardından, bir avuç köylü ve üretici, Meclis komisyonuna girmeyi ve seslerini duyurmayı başardı. Buradan bu koca yürekli insanları saygı ile selamlıyoruz.

Biz buradan, talanın değil, toprağın ve yaşamın yanında duranları, şirketlerin değil doğanın tarafında olanları, geleceğimiz için direnen tüm köylüleri, üreticileri, yaşam savunucularını selamlıyoruz!

Bu mücadele, yalnızca bir bölgenin değil, Türkiye'nin dört bir yanındaki tüm yaşam alanlarının, tüm halkın, tüm emekçilerin mücadelesidir.

Türkiye'nin dört bir yanında süren onurlu çevre mücadelelerini selamlıyoruz.

Kaz Dağları'nda altın madenine, Akbelen'de termik santrale, İkizdere'de taş ocağına, Munzur'da barajlara, Aydın'da JES projelerine, Erzincan'da siyanürlü madencilığa, Cudi'de sessizce yanmaya terkedilen ormanlar için siper olanları, Artvin Cerattepe'de doğa talanına karşı direnen tüm köylüleri, yurttaşları, meslek örgütlerini ve yaşam savunucularını yürekten selamlıyoruz.

Onların direnişi, yalnızca bir bölgenin doğasını değil; hepimizin ortak geleceğini koruyor.

Bu mücadelelerin her biriyle dayanışma içinde olduğumuzu ilan ediyor, bu yasaya karşı duruşumuzu onların direncinden güç alarak büyütüyoruz.

YASA TEKLİFİ NE GETİRİYOR, NEYİ GÖTÜRÜYOR?

Yüzeyde "yenilenebilir enerji yatırımlarının önünü açmak" amacıyla hazırlandığı söylenen bu yasa teklifi, gerçekte doğanın, tarımın ve kırsal yaşamın topyekün tasfiyesini hedefleyen bir yağma planıdır.

Zeytincilik Kanunu'ndan Mera Kanunu'na, Çevre Kanunu'ndan Elektrik Piyasası Kanunu'na kadar pek çok düzenleme, şirketlerin lehine olacak şekilde yeniden yazılmıştır.

Zeytinlikler "taşınabilir" sayılarak maden ve enerji projelerine açılmak istenmektedir.

Mera alanlarının "kamu yararı" bahanesiyle özel yatırımlara tahsis kolaylaştırılmaktadır.

ÇED süreçleri işlevsizleştirilmekte, kurumların sessizliği "olumlu görüş" sayılmaktadır.

Kaçak tesislere af getirilmekte, izinsiz yatırımlar yasallaştırılmaktadır.

MAPEG'e olağanüstü yetkiler tanınmakta, bürokratik denetim mekanizmaları by-pass edilmektedir.

Kurulacak yeni bir "Üst Kurul" eliyle, Cumhurbaşkanlığı nezdinde tüm süreçler merkezileştirilmektedir.

Maden sahalarında ki Rehabilitasyon zorunluğunun şirketler üzerindeki baskısı azaltılıyor.

Bu düzenleme yasalarsa mevcut alanlarda ki tahribat daha da artacak. Yeni ruhsatlar çok kolay verilecek. Ormanlar, Meralar, Tarım alanları, Yeraltı su kaynakları yani bütün doğa kamu yararı adı altında sermayeye devredilecek. Hukuksuz projeler izinlendirilecek, denetimsizlik kalıcı hale gelecek.

Bütün bu düzenlemelerin yanısıra bu yasa tasarısında ilk defa yapılan bir uygulama ile tüm doğal kaynaklarımız başka büyük bir tehdit altında.

Yasa tasarısındaki Geçici Madde ile koordinat bilgisi olarak eklenen ama gerçekte 36.000 hektarlık bir tarım ve orman alanını olan devasa bir habitat, adrese teslim yaparcasına maden şirketlerine peşkeş çekiliyor. Burada ki Zeytinlik alanların taşınması, taşınamaması durumunda da aynı miktarda alanın başka yerlerde tesis edilerek mevcut zeytinliklerin yok edilmesine olanak tanınıyor.

Tasarının gerekçe metinlerinde bu bölgede taşınacak zeytin ağacını sadece 85.000 adet olduğu şeklinde ki gerçek dışı bir rakamla yaşananacak tahribat hafifletilmeye çalışılıyor. Oysa sadece Yeniköy ve Kemerköy Termik santrallerine kömür sağlamak için şirketlere teslim edilecek olan 24.000 hektar alanın yaklaşık 4.000 hektarı zeytinlik. Sadece bu alanda 800.000-900.000 zeytin ağacından bahsetmek mümkün.

Buradan bir kez daha sesleniyoruz. Zeytinlik alanların taşınması mümkün değildir. Hiçbir bilimsel bakış açısı bunu kabul etmez.

Yüzbinlerce dikili zeytin ağacının oluşturduğu ekosistem, toprağın yapısı, mikrokliması, çevresindeki bitki örtüsü, böcekler, kuşlar ve yerel su döngüsüyle birlikte bütünsel bir varlıktır.

Ağaçları taşımak demek, o toprağın hafızasını, iklimini, biyolojik çeşitliliğini, yüzlerce yıllık üretim bilgisini de taşımak demektir. Tarımın sürdürülebilirliği, ağaçların değil, toprağın yaşamıyla mümkündür. Ve bu mümkün değildir.

Zeytinlikler taşınmaz; çünkü onlar bir ürün değil, bir yaşam alanıdır.

Bu yasa, tarım alanlarının enerji ve maden şirketlerinin ihtiyacına göre “yeniden düzenlenmesini” değil, tümüyle yok edilmesini hedeflemektedir.

GERÇEK BİR YENİLENEBİLİR ENERJİ POLİTİKASI NEYİ GEREKTİRİR?

Enerji politikaları, yalnızca megavat üretmekle değil; toplumun geleceğini, doğanın sürekliliğini ve halkın geçim kaynaklarını nasıl etkilediğiyle değerlendirilmelidir. Bu çerçevede bir ülke için hem madencilik hem de tarım stratejik ve vazgeçilemez sektörlerdir. Ancak bu iki alan, birbirini yok ederek değil; bilimsel, planlı ve toplumsal dengeyle bir arada var olabilir.

Tarım sektörü yalnızca gıda üretimi değil:

- *Gıda güvenliğimizin teminatı,
- *Kırsal istihdamın kaynağı,
- *Kültürel hafızamızın taşıyıcısı,
- *ve ekosistemle uyumlu bir geçim biçimidir.

Madencilik ise doğası gereği sınırlı, denetimli ve kamu yararını önceleyen bir yapıda olmalıdır. Bugün önerilen yasa, madenciliği halkın ve doğanın önüne geçiren bir araç haline getirmektedir. Bu, yalnızca ekolojik değil; toplumsal bir yıkımdır.

Gerçek bir yenilenebilir enerji politikası:

- *Fosil yakıtları terk etmeli,
- *Enerji üretimini merkezi değil; yerel ve kamusal hale getirmeli,
- *Kırsalı, tarımı ve doğayı yok etmeden enerji üretmeyi planlamalıdır.

Enerji üretimi halk içinse, o halkın geçim kaynağı yok edilerek yapılamaz.

Doğayı yok ederek “temiz enerji” olmaz!

Zeytinliği sökerek sürdürülebilirlik kurulamaz!

TALEPLERİMİZ VE MÜCADELE ÇAĞRIMIZ

Bizler, bu yasa teklifinin yalnızca doğaya değil; emeğe, halkın yaşamına ve toplumsal barışa da bir tehdit olduğunun farkındayız. Bu nedenle:

*Yasa teklifi derhal geri çekilmelidir.

*Yaşam alanları enerji yatırımlarına kapatılmalı, anayasal güvence güçlendirilmelidir.

*ÇED süreçleri bağımsızlaştırılmalı, halkın katılımı sağlanmalıdır.

*Kaçak yatırımlara getirilen aflar iptal edilmelidir.

*Enerji politikaları kamusal, demokratik ve doğayla uyumlu şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.

*Ve en önemlisi: Fosil yakıt bağımlılığı terk edilmeli, adil ve ekolojik bir enerji geçiş planı oluşturulmalıdır.

*Türkiye’nin Paris Anlaşması ve 2053 net sıfır emisyon hedefi gibi uluslararası taahhütlerine gerçek anlamda uyum sağlaması, yalnızca kağıt üzerindeki hedeflerle değil; şeffaf, bilim temelli ve katılımcı bir iklim yönetim yapısının hızla oluşturulmasıyla mümkündür. Enerji, maden, tarım, su ve ekosistem yönetimi gibi alanlarda alınan kararlar; merkezi talimatlarla değil, bağımsız bilimsel kurulların rehberliğinde, yerel halkın, meslek örgütlerinin ve çevre hareketlerinin katılımıyla şekillenmelidir. Emisyon azaltım planları, sadece yatırım teşvikleriyle değil; doğa koruma, adil geçiş ve toplumsal onarıma dayalı bütüncül politikalarla desteklenmelidir. Türkiye’nin geleceği için sürdürülebilirlik lafla değil, hesap verebilir bir iklim politikası altyapısıyla sağlanabilir.

Bu yalnızca bir enerji meselesi değil; bir demokrasi, bir eşitlik ve bir gelecek meselesidir.

Meclis üyelerine sesleniyoruz:

Bu ülkenin doğasını, köylüsünü, işçisini yok edecek bir yasaya evet demek; bu suça ortak olmaktır. Vicdanla, halkla, doğayla hareket edin.

Tüm kamuoyuna sesleniyoruz:

Bu yasa geçerse yalnızca zeytin değil; gelecek de kararmak.

Bu yüzden dur demek zorundayız.

Susmayacağız!

Razı olmayacağız!

Geri çekileceksiniz!

Yaşasın doğa!

Yaşasın emek!

Yaşasın halkın birleşik mücadelesi!

TMMOB Muğla İKK

TMMOB SİİRT İKK: TEKLİFİN ÇEVRE HUKUKUNDA GETİRDİĞİ GERİYE GİDİŞ, TÜRKİYE’NİN TARAF OLDUĞU ULUSLARARASI ÇEVRE KORUMA İLKELERİYLE DE BAĞDAŞMAMAKTADIR

TMMOB Siirt İl Koordinasyon Kurulu'nun da aralarında bulunduğu Siirt Emek ve Demokrasi Platformu, 19 Haziran'da TBMM komisyonundan geçirilmek istenen "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"ne ilişkin 23 Haziran 2025 tarihinde "Teklifin Çevre Hukukunda Getirdiği Geriye Gidiş, Türkiye'nin Taraf Olduğu Uluslararası Çevre Koruma İlkeleriyle de Bağdaşmamaktadır" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

13 Haziran 2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 95 Sayılı Kanun Teklifi", yalnızca teknik bir düzenleme değil; Anayasa, çevre hukuku, yerel yönetimlerin yetkileri ve kamu yararı ilkeleri bakımından ciddi riskler barındırmaktadır.

Teklif ile:

- Maden işletme ve ruhsatlandırma süreçlerinde yetki, TBMM denetiminden bağımsız, Cumhurbaşkanlığına bağlı merkezi bir kurula devredilmekte; bu durum yasama denetimini işlevsiz hale getirerek hukuk devleti ilkesini zedelemektedir.
- Zeytinlik, mera ve orman alanlarının madencilik ve enerji projelerine açılması yönündeki düzenlemeler, Anayasa'nın 56. maddesinde güvence altına alınan sağlıklı çevrede yaşama hakkı ile bağdaşmamaktadır.
- Stratejik madenlerin ve nadir toprak elementlerinin özel sektör aracılığıyla yabancı sermayeye devrine imkân tanınması, kamu kaynaklarının korunması ve ulusal güvenlik açısından denetimsiz bir alan yaratmaktadır.
- Belediyelerin planlama ve ruhsatlandırma yetkileri sınırlandırılmakta, yerel yönetimlerin anayasal güvenceleri aşındırılmaktadır. Bu durum, yerinden yönetim ilkesiyle ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'yla çelişmektedir.
- Yargı denetiminin etkisizleştirildiği geçici maddeler aracılığıyla, şirketlere yönelik kalıcı imtiyazlar tanınmakta;

bu da hukuk güvenliği ilkesini ihlal etmektedir.

• Çevresel etkilerin değerlendirilmesi süreçleri (ÇED) merkezileştirilmekte ve sadeleştirilmektedir. Bu yaklaşım, çevre koruma mevzuatının etkisizleşmesine yol açabilecektir.

Not: Teklifin çevre hukukunda getirdiği geriye gidiş, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası çevre koruma ilkeleriyle de bağdaşmamaktadır. Örneğin, Türkiye'nin 2001 yılında taraf olduğu Aarhus Sözleşmesi'nin öngördüğü "halkın çevresel kararlara erken ve etkin katılımı" ile "çevre konularında yargı yoluna erişim" ilkeleri; teklifin ÇED düzenlemeleri ve kaçak yapılarla ilişkin af hükümleri ile ciddi şekilde zayıflatılmaktadır.

Bu nedenlerle, ilgili komisyonların ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun; teklifin özellikle çevre, kamu yararı ve hukuk devleti ilkeleri açısından doğuracağı sonuçları yeniden değerlendirmesi zorunludur.

yukarıda belirtilen hükümlerinin ya tekliften tamamen çıkarılması ya da çevreyi ve toplumu önceleyen şekilde yeniden düzenlenmesidir. Özellikle zeytinliklerin madencilik faaliyetlerine açılması, orman izin süreçlerinin gevşetilmesi, meraların enerji projelerine tahsis edilmesi ve hukuka aykırı yapılaşmalara af getirilmesi gibi düzenlemeler, uzun vadeli kamu yararı ile bağdaşmamaktadır.

Unutulmamalıdır ki, sağlıklı bir çevre olmadan sürdürülebilir kalkınma mümkün değildir. Mevcut ve gelecek kuşakların yaşam hakkını gözetken bir anlayışla hareket edilmesi ve Anayasa'nın emredici hükümleri doğrultusunda çevrenin korunması yönünde tavizsiz bir duruş sergilenmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Siirt Emek ve Demokrasi Platformu olarak; tüm meslek örgütlerini, yerel yönetimleri ve sivil toplum kuruluşlarını söz konusu teklifin çevre ve toplum üzerindeki etkilerine karşı duyarlılık göstermeye, hukukun üstünlüğünü ve kamu yararını esas almaya davet ediyoruz.

TMMOB Siirt İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB BURSA İKK: İHANET YASASINA HAYIR

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu'nun da dahil olduğu Bursa Emek Platformları, 19 Haziran'da komisyondan geçirilmek istenen Torba Yasaya ilişkin, 23 Haziran 2025 tarihinde "İhanet Yasasına Hayır" başlıklı bir basın açıklaması yaptılar.

Geçtiğimiz Perşembe günü TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nda görüşülerek iktidarın komisyon üyelerince kabul edilen yeni yasa teklifi, bazı bölgelerdeki zeytinliklerin yandaş şirketler tarafından madencilik faaliyetlerine açılmasına, yok edilmesine neden olacak bir düzenleme getiriyor. Maden şirketlerine tanınan ayrıcalıklar yetmiyormuş gibi bu Truva atı niteliğindeki düzenleme ile bir çok alanda maden şirketlerine daha fazla kolaylık, daha fazla ayrıcalık tanıyacak olup teklifin yasalaşması çok daha büyük geri dönüşü olmayan bir doğa tahribatı yaratacağı açıktır.

Yasa teklifi, Ruhsat sahibi şirketlerin, başta Muğla olmak üzere bazı alanlardaki zeytinliklerde madencilik yapabilmesinin önünü açacağı gibi aynı zamanda ÇED süreçlerini hızlandırarak şirketlerin ÇED sürecinde diğer izinleri hızlı bir biçimde almasına da olanak tanıyor.

Yasa teklifi ile sadece zeytinlik alanlar için bir tehdit, ihanet olmayıp zeytinlik alanların yanı sıra özel çevre koruma bölgeleri, Milli Parklar Yasası'na göre korunan alanlar, sulak alanlar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları ile kültür ve SİT alanları gibi koruma bölgelerinde de yürütülecek maden ve enerji projeleriyle ilgili yetkiyi de Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nü (MAPEG) veriliyor.

Bu yetki uyarınca söz konusu alanlarda yürütülecek madencilik faaliyetlerine ruhsat verilmesi için MAPEG ilgili kurumlardan görüş isteyecek ve 4 ay içinde yanıt alınamazsa, ruhsat izni verilmiş sayılacaktır. Ayrıca stratejik ve kritik madenler için acele kamulaştırma yapılabileceği gibi kamulaştırma kararları ise 'tapu' sayılacak.

Yasa teklifinde yer alan en önemli ve doğa talanını meşrulaştıran maddelerden biri de, kaçak madenlerin

affedilmesini kapsıyor. Buna göre yapı ruhsatı almadan işletmeye geçmiş olan enerji yatırımlarından bu belgeler istenmeyecek, üretim devam edecek. Bir diğer deyişle, kaçak madenlere af getirilecek ve yıkım kararları ile daha önce verilen cezalar uygulanmayacak.

Tarımdan anlamayan, tarımsal üretim süreçlerini ve zeytinliklerin köylülerimiz için ne anlam taşıdığını bilmeyen, Zeytin ağaçlarının sökülüp yeniden dikilmesini bir çözüm gibi savunmaları, bilmedikleri, bilgi sahibi olmadıkları konularda, bilimsel ve tarımsal gerçekliğe aykırı açıklama yapmalarını ise en hafifinden kınıyoruz.

Yasa teklifi, madencilğe açılan alanlardaki zeytin ağaçlarının sökülerek başka bir yere dikilmesini, taşınamayacak durumdaysa yenisinin dikilmesini de öngörse de " 'Kesmedik, taşıdık', 'Kesilen ağaç sayısı kadar ağaç diktik' açıklamaları yıllardır en çok duyduğumuz ormanların, zeytin alanlarının bir çok canlı yaşamı barındıran, su döngüsüne destek olan bir habitat olduğu gerçeğinin göz ardı edildiğini, yok sayıldığını veya bilinmezden geldiğini gösteren talanı, yağmayı masumlaştıran açıklamalar olduğuna inanıyoruz.

Taşınarak uyum gösterdiği ortamından sökülerek taşınan zeytin ağaçlarının veya yeni dikilen zeytin fidanların verimli hale gelmesi onlarca yıl sürebildiği gibi taşınan zeytin ağaçlarının birçoğu ya kurumakta ya da aynı kalite ürün veremez hale gelmektedir.

Yönetenlerin hukuka ve adalete, bilime ve tekniğe yaklaşımı ile bu güne kadar yaptıkları uygulamalar dikkate alındığında yasa değişikliği ile getirilen ayrıcalık ve kolaylıkların zamanla Muğla dışına taşarak ülke kapsamına yayılması bu güne kadar yürütülen mücadelelerin engellenmesi, yapılamaz hale getirilmesi tehdidi de endişe vericidir.

Bu yasa değişikliği ile 1932 yılından günümüze zeytin yağı üreten tesislerin dışında zeytinlerin vegetatif ve generatif gelişmesine olumsuz etki edecek tesislerin yapılmasının, zeytinliklerde madencilik faaliyetlerinin önündeki engel kaldırılmış olacak. Bu durum hem ekosistemlerin geri döndürülemez şekilde bozulmasına hem de zeytincilik yapan çiftçilerin temel geçim kaynağının tehdit altına girmesine neden olacaktır. Ek olarak zeytinliklerde ve diğer alanlarda yapılacak madencilik özellikle de fosil yakıtlı enerji yatırımları ülkemizin karbon emisyonlarını artıracak gibi, iklim mücadelesine de zarar verecektir.

Söz konusu madde Zeytincilik Kanunuyla açıkça çelişmekte ve kabul edilmesi halinde Türkiye genelindeki zeytinliklerin de maden faaliyetlerine açılmasının önünü açabilecek nitelikte'dir. Bu bağlamda zeytin ve orman kanunu uygulamaktan sorumlu öncelikle Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre Şehircilik ve iklim değişikliği bakanlığını yasalarına, yönetmeliklerine sahip çıkmaya yasa değişikliğine kurumsal itirazlarını yükseltmeye görevlerini yapmaya davet ediyoruz.

Zeytincilik Kanunu 2003'ten bu yana 10'dan fazla kez değiştirilmesine rağmen gözünü rant ve para hırsı bürümüş maden şirketlerine yetmemiş, Mart 2022 Maden Yönetmeliği'nde yapılan bir değişiklikle, enerji ve kömür üretimi için zeytinlerin taşınmasının önü açılmaya çalışılmıştı. Toplumun tüm kesimlerinin haklı ve ciddi direnişlerinin de etkisiyle zeytin kanunun maddelerinin yönetmelikle düzenlenmesi hukuksuzluğu Danıştay'a takılarak düzenleme 2024 yılında iptal edilmişti. Bu günde ihanet yasası iptal edilinceye kadar mücadele etmeye kararlıyız.

Dün olduğu gibi bu günde Zeytinliklerimizi, topraklarımızı, sularımızı, ormanlarımızı korumaya, gelecek nesillere yaşanabilir ülke bırakmaya kararlıyız. Yöre halkının, üreticilerin, isteklerini; bilim insanlarının, sivil toplum örgütlerinin, meslek odalarının, muhalefet partilerinin itirazlarını dikkate almadan, oldu bitti ile çıkarılmaya çalışılan ihanet gibi yasa düzenlemeleri ile Ülkemizin ve çocuklarımız geleceğini yandaş ve işbirlikçi ruhsat veya imtiyaz hakkı sahibi olan şirketlere ve onların siyasi işbirlikçilerine teslim etmeyeceğiz.

Bir kez daha kamu kurumlarını görevlerini yapmaya davet ediyor, ihanet yasasının bir daha önerilmemek

üzere geri çekilmesini veya mecliste onaylanmamasını talep ettiğimizi, üreticilerimizin, halkımızın yanında, doğal varlıklarımızın korunması için sonuna kadar mücadele edeceğimizi kamuoyuna saygılarımızla duyuruyoruz.

İMZACI KURULUŞLAR VE SİYASİ PARTİLER

Bursa Kent Konseyi, Osmangazi Kent Konseyi, Nilüfer Kent Konseyi, Gemlik Kent Konseyi, Mudanya Kent Konseyi, TMMOB, Bursa Barosu, KESK, DOĞADER, Bursa Tabip Odası, Bursa Veteriner Hekimler Odası, Ziraat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, Kimya Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Mimarlar Odası Bursa Şubesi, İç Mimarlar Odası Bursa Şubesi, Tekstil Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası Bursa Şubesi, Türkiye Ziraatçılar Derneği Bursa Şubesi, Türkiye Ormancılar Derneği Bursa Temsilciliği, Tarım Orkam-Sen, Eğitim-Sen, SES, Yapı-Yol Sen, ESM, BES, Tüm Bel-Sen, DiSK, Tüm Öğretmenler Birliği Sendikası, Tüm Emeklilerin Sendikası Bursa Şubesi, 2021 Tüm Emekliler Sendikası Bursa Şubesi, UMUT-SEN, BADİS Bursa Yazın ve Sanat Derneği, Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği Bursa Şubesi, Artvin Sanat Kültür Ve Sosyal Dayanışma Derneği, Koza Kültür Sanat ve Doğa Derneği, Bursa Su Kolektifi, Bursa Dersimliler Derneği, Demeter Eşitlikçi Kadınlar Derneği, Bursa Memleket Sevdalıları Derneği

CHP Bursa İl Başkanlığı, TİP Bursa İl Örgütü, Sol Parti Bursa İl Örgütü, Dem Parti Bursa İl Örgütü, Emek Partisi Bursa İl Örgütü, Yeşil Sol Parti Bursa İl Örgütü, SODAP Bursa İl Örgütü

TMMOB AYDIN İKK: SAVAŞIN ALGILARI PERDELEDİĞİ KOŞULLARDA GETİRİLEN, ZEYTİNLİKLERİ YOK EDECEK OLAN YASA DEĞİŞİKLİĞİ ANAYASAYA VE YASALARA AYKIRIDIR, İPTAL EDİLMELİDİR

TMMOB Aydın İl Koordinasyon Kurulu ve KESK Aydın Şubeler Platformu, 19 Haziran'da TBMM komisyonundan geçirilmek istenen "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" üzerine ZMO Aydın Şubesi'nde 23 Haziran 2025 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Açıklama metnini ZMO Aydın Şube Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Oymak okudu. Açıklama şöyle:

Zeytin alanlarının adı belli maden şirketlerinden oluşan madencilik sektörünün rantı için yok edilmesi mi kamu yararadır?

Doğanın, tarım, mera ve orman alanları ile 500 binden fazla nüfusun geçim kaynağını oluşturan Zeytinliklerin korunması mı kamu yararadır?

“Daha önce 7 kez denenip, yükselen toplumsal tepki ile geri çekilen, Zeytinliklerin imara açılma düzenlemeleri, bu kez Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından, bir başka amaçla; ülkenin elektrik ihtiyacını karşılamak gerekçe gösterilerek yeniden gündeme getirildi.”

Yukarıda atılan başlık ve devamındaki iki paragraf, 21/9/2017 tarihli ve 30187 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Maden Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” için yapmış olduğumuz basın açıklaması için yazdığımız metinden alınmıştır. O gün 8. Girişimi bertaraf etmek için bu satırları yazmışız. Bugün aynı içerikli teklif, daha da ağırlaştırılarak ve daha da yetkisi ve kapsamı artırılarak tekrar getirilmek istenmektedir. O gün de savaş koşulları varmış. Bu gün de savaş koşulları var. Ve yine aynı kurnazlıkla yasayı geçirmek istiyorlar.

Geçmişte yapılmak istenen bu değişiklikler için Danıştay “kamu yararı zeytinin korunmasındadır” diye karar verdi. Bugün ne değişti? Nedir bu ısrarınız. Savaş koşullarının ürettiği gürültü içinde yasayı geçirebileceğinizi mi sanıyorsunuz?

YAŞAMI HEDEF ALAN BU YASA TEKLİFİ DERHAL GERİ ÇEKİLMELİDİR!

Evet, sevgili basın emekçileri, sevgili STK temsilcileri ve sevgili katılımcılar;

AKP iktidarı, bir kez daha sermayenin çıkarları uğruna doğayı, emeği, tarımı, köylüyü, halk sağlığını ve kamusal denetimi hedef alan bir yasa tasarısı ile karşımızda!

Yasa tasarısı 13 Haziran 2025'te Meclis'e sunulmuş ve 19 Haziran'da jet hızıyla komisyondan geçirilmiştir. Bu süreçte, bu yasa tasarısından doğrudan etkilenecek olan köylüler, üreticiler ve emekçiler, komisyon görüşmelerine alınmamış, Meclis'in kapısı halka kapatılmıştır.

Ama vazgeçmeyip tam 4 saat süren bir direnişin ardından, bir avuç köylü ve üretici, Meclis komisyonuna girmeyi ve seslerini duyurmayı başarmıştır. Buradan bu koca yürekli insanları saygı ile selamlıyoruz.

Bu mücadele, yalnızca bir bölgenin değil, Türkiye'nin dört bir yanındaki tüm yaşam alanlarının, tüm halkın, tüm emekçilerin mücadelesidir.

Zeytin kanununu da fiilen yok edecek olan bu “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, doğrudan doğruya bir talan ve gasp yasasıdır.

Bu teklif aslında; tek bir torba ile Maden Kanunu'nu, Zeytincilik Kanunu'nu, Mera Kanunu'nu, Orman ve Çevre kanunlarını, Elektrik ve Enerji Piyasası Düzenlemeleri'ni birer birer hükümsüz kılmayı ve tüm planlama yetkisini toplumun faydasından çok

şirketlerin çıkarlarını gözetken merkezi otoriteye devretmeyi hedeflemektedir.

Hazırlık süreci kapalı kapılar ardında; halktan, meslek örgütlerinden, bilim insanlarından, doğrudan etkilenecek milyonlardan gizlenerek yürütülmüştür. Ne bir kamuoyu istişaresi yapılmış ne bir uzman görüşü alınmıştır. Meslek kuruluşlarının, sendikaların, bilim insanlarının dışlandığı bir yasa süreci, halkın değil sermayenin çıkarlarını korur. Bu keyfilik, Anayasa'nın eşitlik ve katılımcılık ilkeleriyle açıkça çelişmektedir. Bu da bize açıkça göstermektedir ki yasa, şirketler için, şirketlerle birlikte yazılmıştır.

Bu yasa teklifi doğaya, emeğe, halk sağlığına, meslek etiğine ve kamusal haklara yönelik kapsamlı bir saldırıdır.

Çünkü;

Zeytinlikler maden şirketlerine, Meralar enerji projelerine, Ormanlar özel sermayeye, Köylünün, emekçinin geçim kaynakları ise belirsizliğe açılmaktadır.

TORBA YASA NE GETİRİYOR, NEYİ GÖTÜRÜYOR?

1- ÇED Süreci Etkisizleşiyor

Projeler için gerekli olan çevresel etki değerlendirme (ÇED) süreci devre dışı bırakılıyor.

Kurumların görüş süresi kısaltılıyor, yanıt verilmezse “olumlu” sayılıyor.

Yöre halkının ve toplumun itiraz hakkı pratikte ortadan kaldırılıyor.

2- Zeytinlikler Madencilik Açılıyor

Taşınabilir kabul edilerek zeytinlik alanlarda maden ve enerji projeleri yapılabilir.

Danıştay'ın daha önce iptal ettiği yönetmelik değişikliği bu kez yasa ile geri getiriliyor.

3573 sayılı Zeytincilik Kanunu fiilen askıya alınıyor.

3- Meralar Enerji Projelerine Tahsis Ediliyor

RES, GES, HES ve JES projeleri için meralar kolayca tahsis edilebilecek.

Hayvancılığın belkemiği olan bu alanlar, kırsal yoksulluğu derinleştirecek şekilde tasfiye ediliyor.

4- Ormanlar ve Kamu Arazileri Sermayeye Açılıyor

Ormanlarda yatırımcılara uzun süreli, düşük bedelli kullanım hakkı veriliyor.

Ağaçlandırma, doğa koruma yükümlülükleri geriye itiliyor.

Akbelen gibi örnekler yasallaştırılmak isteniyor.

5- Acele Kamulaştırma Yaygınlaştırılıyor

2035 yılına kadar enerji projeleri için köylünün toprağı “acele” kamulaştırılacaktır.

Kamulaştırma artık kamu yararı için değil, özel şirketlerin önünü açmak için kullanılacaktır.

6- Kaçak Yatırımlara Af Getiriliyor

2024 öncesinde ruhsatsız yapılmış enerji ve maden tesisleri yasal hale getiriliyor.

Kaçak yapılaşma ödüllendiriliyor, hukuk devleti ilkesi zedeleniyor.

7- MAPEG’e Olağanüstü Yetkiler Tanınıyor

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG), diğer kamu kurumlarının yerine karar verecek yetkilere kavuşuyor.

Görüş alınmadığında “olumlu” sayılacak uygulamayla, doğrudan şirketlerin çıkarını koruyan bir süper kurum yaratılıyor.

8- Yeni Üst Kurul ile Kurumsal Vesayet Kuruluyor

Kurumlar izin vermezse, Cumhurbaşkanı Yardımcısı’nın başkanlık edeceği bir kurul, tek başına izin verebilecek.

Yerinden yönetim, halk iradesi ve bilimsel görüş yok sayılıyor.

9- Yasa Teklifine Ekli Koordinatlar: Kişiyi Özel Düzenleme

Teklifteki haritalar ve koordinatlar; Akbelen, Yatağan gibi somut bölgeleri hedef alıyor.

Bu yönüyle teklif, şirketlerin taleplerine özel olarak şekillendirilmiş “kişiyi özel yasa” niteliğindedir.

10- İklim Kriziyle Ters Düşen Uygulamalar

Yasa, fosil bağımlılığı süren enerji ve maden projelerini teşvik ederek iklim krizini derinleştiriyor.

Türkiye’nin taraf olduğu çevre sözleşmeleriyle çelişiyor.

BU YASA HEPİMİZİ İLGİLENDİRİYOR!

Bu yasa yalnızca doğayı değil; geçimlik tarımı, kırsal

ekonomiyi, halk sağlığını, bilimsel özerkliği, kamu planlamasını ve toplumsal adaleti de tehdit etmektedir.

TMMOB ve KESK TARIM ORKAMSEN olarak buradan uyarıyoruz:

Bu yasa geri çekilmelidir. Çünkü;

Doğa, meta değildir.

Mera, zeytinlik ve ormanlar yaşam alanıdır.

Bilimsel kurumlar, meslek örgütleri ve halk karar süreçlerinin dışında bırakılamaz.

Kamusal kararlar; kamu yararına, ekolojik dengeye ve sosyal adalete dayanmalıdır.

Bizler doğayı, emeği, halk sağlığını ve yaşam alanlarımızı savunmaya devam edeceğiz.

Tüm kamuoyunu bu yıkım yasasına karşı birlikte ses çıkarmaya çağırıyoruz!

Talıpteyiz; Türkiye’de 40 ilde zeytin tarımı yapılıyor. Bu illerin mecliste 176 milletvekili var. Topraklarında zeytin tarımı yapılan bu illerin vekillerinden vekili olduğu halkın temsilcisi olmasını ve bu yasaya mutlaka hayır oyu kullanmasını istiyoruz. Ya bizim vekilimiz olacaklar, ya da maden şirketlerinin vekili! Eğer maden şirketlerinin vekili gibi davranırlarsa iline geldiğinde göreceği muameleye de hazır olmalıdırlar.

Zeytinliklerimiz siz yokken de vardı. Sizin yaşadığınız süre içinde de var olmalıdır. Çünkü siz yok olduktan sonra da var olmaya devam edecektir. O nedenle zeytinlikler hepimizindir. Herkesindir. Ve aynı zamanda hiç kimsenindir. Tam da bu nedenle hiç kimse zeytinliklere elini sürmemeli, kadim mirasımız olarak dünyaya ve çocuklarımıza kalmalıdır.

Zeytin ağacı ölümsüzdür. Diğer bir adı da ölmez ağaçtır.

Ölmez ağacı öldürmeyin!

Zeytinime, merama, ormanıma dokunmayın.

Ekmeğimizden, aşımızdan, doğamızdan, havamızdan, suyumuzdan; kısaca yaşam alanımızdan elinizi çekin!

TMMOB Aydın İl Koordinasyon Kurulu

KESK Aydın Şubeler Platformu

TMMOB MARDİN İKK: MECLİS’TE ACELE İLE GEÇİRİLMEK İSTENEN BU YASA, TOPLUMDAN KAÇIRILMIŞ BİR TALAN PLANIDIR!

Aralarında TMMOB Mardin İl Koordinasyon Kurulu'nun da bulunduğu Mardin Emek ve Demokrasi Platformu, 23 Haziran 2025 tarihinde "Meclis'te Acele ile Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Açıklama şöyle:

16 Haziran’da kamuoyunda hiçbir gerçek tartışma yapılmadan, acele ile Meclis’e sunulan “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, yalnızca içeriğiyle değil, hazırlanış ve sunuluş biçimiyle de açıkça göstermektedir ki : Bu yasa, halktan değil; sermayeden yana yazılmıştır.

İktidar, Meclis’in işleyişini hiçe sayarak bu kapsamlı düzenlemeyi yalnızca 3 gün içinde, 19 Haziran’da komisyon gündemine almıştır. Üstelik komisyon toplantısı, 26 saat boyunca aralıksız sürdürülerek, tasarının kamuoyundan kaçırılması ve jet hızıyla yasalaştırılması için adeta bir demokrasi dışı oldu bittiye dönüştürülmüştür.

Yasa tasarısından doğrudan etkilenecek köylülerin, üreticilerin ve emekçilerin anti demokratik bir biçimde komisyon görüşmelerine alınmayarak Meclis’in kapısından çevrilmesine rağmen, 4 saatlik kararlı bir direnişle seslerini duyurmayı başaran, talanın değil toprağın, şirketlerin değil doğanın ve geleceğimizin yanında duran tüm yaşam savunucularını buradan saygı ve direnişle selamlıyoruz.

Bu mücadele, yalnızca bir bölgenin değil, Türkiye’nin dört bir yanındaki tüm yaşam alanlarının, tüm halkın, tüm emekçilerin mücadelesidir. Türkiye’nin dört bir yanında süren ekoloji ve yaşam mücadelesini selamlıyoruz.

Kaz Dağları’nda altın madenine, Akbelen’de termik santrale, İkizdere’de taş ocağına, Munzur’da barajlara, Aydın’da JES projelerine, Erzincan’da siyanürlü madencilığa, Cudi’de

sessizce yanmaya terkedilen ormanlar için siper olanları, Mardin’de GES’lere karşı mücadelen eden köylüleri, Artvin Cerattepe’de doğa talanına karşı direnen köylüleri, yurttaşları, meslek örgütlerini ve yaşam savunucularını yürekten selamlıyoruz.

Onların direnişi, yalnızca bir bölgenin doğasını değil; hepimizin ortak geleceğini koruyor. Bu mücadeleleriyle, dayanışma içinde olduğumuzu ilan ediyor, bu yasaya karşı duruşumuzu onların direncinden güç alarak büyütüyoruz.

YASA TEKLİFİ NE GETİRİYOR, NEYİ GÖTÜRÜYOR?

Yüzeyde “yenilenebilir enerji yatırımlarının önünü açmak” amacıyla hazırlandığı söylenen bu yasa teklifi, gerçekte doğanın, tarımın ve kırsal yaşamın topyekûn tasfiyesini hedefleyen bir yağma planıdır. Zeytinçilik Kanunu’ndan Mera Kanunu’na, Çevre Kanunu’ndan Elektrik Piyasası Kanunu’na kadar pek çok düzenleme, şirketlerin lehine olacak şekilde yeniden yazılmıştır.

*Zeytinlikler “taşınabilir” sayılarak maden ve enerji projelerine açılmak istenmektedir.

*Mera alanlarının “kamu yararı” bahanesiyle özel yatırımlara tahsis kolaylaştırılmaktadır.

*ÇED süreçleri etkisizleştirilerek, kurumların sessizliği “olumlu görüş” sayılmaktadır.

*Kaçak tesislere af getirilmekte, izinsiz yatırımlar yasallaştırılmaktadır.

*MAPEG’e olağanüstü yetkiler tanınmakta, bürokratik denetim mekanizmaları by-pass edilmektedir.

*Kurulacak yeni bir “Üst Kurul” eliyle, Cumhurbaşkanlığı nezdinde tüm süreçler merkezileştirilmektedir.

*Maden sahalarında ki Rehabilitasyon zorunluğunun şirketler üzerindeki baskısı azaltılmaktadır.

Bu düzenleme yasalaşırsa mevcut alanlarda kitahribat daha da artacak. Yeni ruhsatlar çok kolay verilecek. Ormanlar, Meralar, Tarım alanları, Yer altı su varlıkları yani bütün doğa , kamu yararı adı altında sermayeye devredilecektir. Hukuksuz projelere izin verilecek, denetimsizlik kalıcı hale gelecektir. Bu yasa, teknik bir düzenleme değildir. Doğayı sermayeye teslim eden, halkın söz hakkını yok sayan otoriter bir tahakküm planıdır.

Bütün bu düzenlemelerin yanı sıra, bu yasa tasarısında ilk defa yapılan bir uygulama ile tüm doğal varlıklarımız büyük bir tehdit altında. Zaten hukuksuz ve yasa tanımaz bir şekilde doğanın talanına yol açanlar, Kürdistan'da güvenlik gerekçesi ile ormanların yanmasına göz yumanlar, ekosistemi tahrip edenler, ülkenin batısında maden sahaları genişlesin diye diye verimli arazilerin, sahiplerinin elinden hukuksuzca alanlar, şimdi torba yasa ile bunu meşrulaştırmak istiyor. Takipsizlik ve denetimsizliğin yasalastırılması ile sermayedarlar ellerini sıvazlarken, yerel halkın zor durumda kalmasına ve doğanın ekosisteminin bozulmasına hatta tahribatına göz yumuluyor.

Yasa tasarısındaki Geçici Madde ile 36.000 hektarlık orman ve tarım alanı, koordinat oyunları ile maden şirketlerine peşkeş çekilmektedir. Bu alanlardaki zeytinliklerin taşınması ya da başka yerde "yeniden kurulması" gibi bilim dışı ve gerçek dışı iddialarla yüz binlerce ağacın kesilmesine zemin hazırlanmaktadır. Oysa sadece bir bölgedeki santral yatırımı için yok edilmek istenen zeytin ağaçlarının sayısı 800.000'in üzerindedir. Bu rakam bile yasanın arkasındaki sermaye çıkarlarını ve doğa düşmanlığını açıkça ortaya koymaktadır.

Bugün bu yasa yalnızca Batı'daki büyük zeytinlik alanlarını değil, Mezopotamya'da binlerce yıldır varlığını sürdüren, halkların kültürü ve geçim kaynağı haline gelen zeytinlikleri ve bahçeleri de tehdit etmektedir. Mardin'in Derik ilçesinde, yüzlerce ailenin geçimini sağladığı zeytinlikler, bu yasanın uygulanması hâlinde enerji şirketlerinin denetimine geçebilir. Toprağın hafızası, bin yıllık üretim kültürü ve birlikte yaşama iradesi yok sayılmaktadır. Zeytinlikleri "taşınabilir" olarak görmek, yalnızca ekolojik bir cinayet değil, aynı zamanda bu coğrafyada halkların ortak yaşamını sürdüren kültürel bir mirasın da gaspidir. Bu yasa, Derik'in zeytinleriyle birlikte Mezopotamya'nın tüm yeşiline ve direncine göz dikmektedir.

Bu yasa, tarım alanlarının enerji ve maden şirketlerinin ihtiyacına göre "yeniden düzenlenmesini" değil, tümüyle yok edilmesini hedeflemektedir.

GERÇEK ENERJİ POLİTİKASI NEYİ GEREKTİRİR?

Enerji politikaları, yalnızca megavat üretmekle değil; toplumun geleceğini, doğanın sürekliliğini ve halkın geçim varlıklarını nasıl etkilediğiyle değerlendirilmelidir. Bu çerçevede bir ülke için hem enerji hem de tarım stratejik ve vazgeçilemez sektörlerdir. Ancak bu iki alan, birbirini yok ederek değil; bilimsel, planlı ve toplumsal dengeyle bir arada var olabilir. Tarım, yalnızca gıda üretimi değil; güvenliğimizin, kültürel hafızamızın ve kırsal yaşamın

temelidir. Madencilik ise doğası gereği sınırlı, denetimli ve kamu yararını önceleyen bir yapıda olmalıdır. Bugün önerilen yasa, madenciliği halkın ve doğanın önüne geçiren bir araç haline getirmektedir. Bu, yalnızca ekolojik değil; toplumsal bir yıkımdır.

Enerji üretimi halk içinse, o halkın geçim kaynağı yok edilerek yapılamaz.

Doğayı yok ederek "temiz enerji" olmaz! Zeytinliği sökerek sürdürülebilirlik kurulamaz!

TALEPLERİMİZ VE MÜCADELE ÇAĞRIMIZ

Bizler, bu yasa teklifinin yalnızca doğaya değil; emeğe, halkın yaşamına ve toplumsal barışa da bir tehdit olduğunun farkındayız. Bu nedenle:

- *Yasa teklifi derhal geri çekilmelidir.
- *Yaşam alanları enerji yatırımlarına kapatılmalı, anayasal güvence güçlendirilmelidir.
- *ÇED süreçleri bağımsızlaştırılmalı, halkın katılımı sağlanmalıdır.
- *Kaçak yatırımlara getirilen aflar iptal edilmelidir.
- *Enerji politikaları kamusal, demokratik ve doğayla uyumlu şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.
- *Ve en önemlisi: Fosil yakıt bağımlılığı terk edilmeli, adil ve ekolojik bir enerji geçiş planı oluşturulmalıdır.

Bu yasaya olan tepkimiz yalnızca bir enerji meselesi değil; bir demokrasi, bir eşitlik ve bir gelecek meselesidir.

Meclis üyelerine sesleniyoruz:

Bu ülkenin doğasını, köylüsünü, işçisini yok edecek bir yasaya evet demek; bu suça ortak olmaktır.

Tüm kamuoyuna sesleniyoruz:

Bu yasa geçerse yalnızca zeytin değil; gelecek de karacaktır. Bu yüzden dur demek zorundayız.

Yaşasın halkın birleşik mücadelesi!

-Destên xwe yên qirêj ji ser xwezayê vekîşînin!

-Kirli ellerinizi doğanın üzerinden çekin!

-Em bêdeng namînin!

-Sessiz kalmayacağız!

-Em razî nabin!

-Razî olmayacağız!

-Bijî xweza!

-Yaşasın doğa!

Mardin Emek ve Demokrasi Platformu

TMMOB ANKARA İL KOORDİNASYON KURULU “TORBA YASA”YA KARŞI TBMM ÖNÜNDEYDİ: YAŞAM ALANLARIMIZI SAVUNUYORUZ

Doğal varlıklarımızı ve halkın ortak yaşam alanlarını tehdit eden “Torba Yasa” teklifine karşı 24 Haziran 2025 tarihinde TBMM Dikmen Kapısı önünde doğa savunucularının ve yaşam alanı mücadelesi veren yurttaşların katılımıyla kitlesel bir basın açıklaması gerçekleştirildi. TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu olarak bizler de bu haklı mücadelede yerimizi aldık.

Söz konusu yasa teklifi; zeytinliklerin, meraların, ormanların ve kıyıların madencilik ve enerji yatırımları başta olmak üzere sermaye odaklı projelere açılmasını öngörerek, ekolojik yıkımı yasallaştırmayı hedeflemektedir. Muğla'dan

Kazdağları'na, Artvin'den Tokat'a kadar birçok bölgeden gelen köylüler, üreticiler ve çevre örgütleriyle birlikte taleplerimizi kamuoyuyla paylaştık.

“Madene gömülmeyeceğiz, yaşamı savunacağız!”

TBMM önünde yapılan açıklamalarda, yasa teklifinin yalnızca çevresel değil, toplumsal ve ekonomik sonuçlar da doğuracağına dikkat çekildi. Köylüler ve üreticiler, geçim kaynaklarının ve yaşam kültürlerinin tehdit altında olduğunu ifade ederek, “Zeytin uzanan eller kırılсын!”, “Toprağımızı vermek istemiyoruz!”, “Madene gömülmeyeceğiz!” sloganlarıyla direniş kararlılıklarını ortaya koydu.

TMMOB ADANA İKK: DOĞAYI VE YAŞAMI HEDEF ALAN BU YASA DERHAL GERİ ÇEKİLMELİDİR!

Aralarında TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu'nun da bulunduğu Adana Emek ve Demokrasi Platformu, 24 Haziran 2025 tarihinde "Doğayı ve Yaşamı Hedef Alan Bu Yasa Derhal Geri Çekilmelidir!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Açıklama şöyle:

AKP iktidarı, bir kez daha sermayenin çıkarları uğruna doğayı, emeği, tarımı, köylüyü, halk sağlığını ve kamusal denetimi hedef alan bir yasa tasarısı ile karşımızda!

13 Haziran 2025'te Meclis'e sunulan ve 19 Haziran'da jet hızıyla komisyondan geçirilmek istenen “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, doğrudan doğruya bir talan ve gasp yasasıdır.

Adı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” olan bu teklif aslında; tek bir torba ile Maden Kanunu'nu, Zeytincilik Kanunu'nu, Mera Kanunu'nu, Orman ve Çevre kanunlarını, Elektrik ve Enerji Piyasası Düzenlemeleri'ni birer birer hükümsüz kılmayı ve tüm planlama yetkisini toplumun faydasından çok şirketlerin çıkarlarını gözetken merkezi otoriteye devretmeyi hedeflemektedir.

Hazırlık süreci kapalı kapılar ardında; halktan, meslek örgütlerinden, bilim insanlarından, doğrudan etkilenecek milyonlardan gizlenerek yürütülmüştür. Ne bir kamuoyu istişaresi yapılmış ne bir uzman görüşü alınmıştır. Meslek kuruluşlarının, sendikaların, bilim insanlarının dışlandığı bir yasa süreci, halkın değil sermayenin çıkarlarını korur. Bu keyfilik, Anayasa'nın eşitlik ve katılımcılık ilkeleriyle açıkça çelişmektedir. Bu da bize açıkça göstermektedir ki yasa, şirketler için, şirketlerle birlikte yazılmıştır.

Bu yasa teklifi doğaya, emeğe, halk sağlığına, meslek etiğine ve kamusal haklara yönelik kapsamlı bir saldırıdır. Çünkü;

Zeytinlikler maden şirketlerine,

Meralar enerji projelerine,

Ormanlar özel sermayeye,

Köylünün, emekçinin geçim kaynakları ise belirsizliğe açılmaktadır.

BU YASA NE GETİRİYOR?

*Projeler için gerekli olan çevresel etki değerlendirme (ÇED) süreci devre dışı bırakılıyor.

*Kurumların görüş süresi kısaltılıyor, yanıt verilmezse "olumlu" sayılıyor.

*Yöre halkının ve toplumun itiraz hakkı pratikte ortadan kaldırılıyor.

*Taşınabilir kabul edilerek zeytinlik alanlarda maden ve enerji projeleri yapılabilecek.

*Danıştay'ın daha önce iptal ettiği yönetmelik değişikliği bu kez yasa ile geri getiriliyor.

*3573 sayılı Zeytincilik Kanunu fiilen askıya alınıyor.

*Hayvancılığın belkemiği olan bu alanlar, kırsal yoksulluğu derinleştirecek şekilde tasfiye ediliyor.

*Ormanlarda yatırımcılara uzun süreli, düşük bedelli kullanım hakkı veriliyor.

*Ağaçlandırma, doğa koruma yükümlülükleri geriye itiliyor.

*2035 yılına kadar enerji projeleri için köylünün toprağı "acele" kamulaştırılacaktır.

*Kamulaştırma artık kamu yararı için değil, özel şirketlerin önünü açmak için kullanılacaktır.

*2024 öncesinde ruhsatsız yapılmış enerji ve maden tesisleri yasal hale getiriliyor.

*Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG), diğer kamu kurumlarının yerine karar verecek yetkilere kavuşuyor.

*Görüş alınmadığında "olumlu" sayılacak uygulamayla, doğrudan şirketlerin çıkarını koruyan bir süper kurum yaratılıyor.

*Kurumlar izin vermezse, Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın başkanlık edeceği bir kurul, tek başına izin verebilecek.

*Yerinden yönetim, halk iradesi ve bilimsel görüş yok sayılıyor.

*Teklifteki haritalar ve koordinatlar; Akbelen, Yatağan gibi somut bölgeleri hedef alıyor.

*Bu yönüyle teklif, şirketlerin taleplerine özel olarak şekillendirilmiş "kişiyeye özel yasa" niteliğindedir.

*Yasa, fosil bağımlılığı süren enerji ve maden projelerini teşvik ederek iklim krizini derinleştiriyor.

*Türkiye'nin taraf olduğu çevre sözleşmeleriyle çelişiyor.

Bu yasa yalnızca doğayı değil; geçimlik tarımı, kırsal ekonomiyi, halk sağlığını, bilimsel özerkliği, kamu planlamasını ve toplumsal adaleti de tehdit etmektedir. Bu yasa geri çekilmelidir!

Mera, zeytinlik ve orman yaşam alanıdır. Bilimsel kurumlar, meslek örgütleri ve halk karar süreçlerinin dışında bırakılamaz. Kamusal kararlar; kamu yararına, ekolojik dengeye ve sosyal adalete dayanmalıdır.

Bizler doğayı, emeği, halk sağlığını ve yaşam alanlarımızı savunmaya devam edeceğiz.

Tüm kamuoyunu bu yıkım yasasına karşı birlikte ses çıkarmaya çağırıyoruz!

Adana Emek ve Demokrasi Platformu

TMMOB BALIKESİR İKK: DOĞA META DEĞİLDİR! MERA, ZEYTİNLİK VE ORMAN TÜM CANLILARIN YAŞAM ALANIDIR

Aralarında TMMOB Balıkesir İlçe Koordinasyon Kurulu'nun da aralarında bulunduğu Balıkesir Akademik Odalar Birliği, 25 Haziran 2025 tarihinde "Doğa Meta Değildir! Mera, Zeytinlik ve Orman Tüm Canlıların Yaşam Alanıdır" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

TBMM Kanun teklifi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın ve mevcut yasaların temel maddeleriyle açıkça çelişmektedir. Mülkiyet Hakkı (Anayasa Madde 35): Acele kamulaştırma ve zeytinliklerin madencilik/enerji faaliyetlerine açılmasıyla ihlal edilmektedir.

Tarım Alanlarının ve Hayvancılığın Korunması (Anayasa Madde 44 ve 45): Zeytinliklerin ve meraların tarım dışı kullanıma açılmasıyla tehdit edilmektedir.

Sağlıklı Çevrede Yaşama Hakkı (Anayasa Madde 56): ÇED süreçlerinin neredeyse devre dışı bırakılması ve doğal yaşam alanlarının tahribatıyla ihlal edilmektedir.

Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması (Anayasa Madde 63):

Kültür ve tabiat varlıkları koşulsuz olarak enerji ve madencilik faaliyetlerine açılmaktadır.

Ormanların korunması ve geliştirilmesi (Anayasa Madde 169):

Üstün kamu yararı adı altında, kuralsız şekilde enerji ve madencilik faaliyetlerine açılmaktadır.

Yerel Yönetimler (Anayasa Madde 127): İmar planı ve ruhsat yetkilerinin merkezi Bakanlığa devredilmesiyle yerel yönetimlerin yetkileri bir kez daha kısıtlanmaktadır.

Hukuk Devleti / Kanunların Genelliği İlkesi (Anayasa Madde 2): Özellikle Muğla'daki belirli termik santraller ve maden sahaları için zeytinliklerin tahrip edilmesini öngören "ayrıcılık" düzenleme "adrese teslim" düzenlemelerle ihlal edilmektedir.

Ayrıca teklif, özel kanun niteliğindeki 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun, 4342 sayılı Mera Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile 2872 sayılı Çevre Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun gibi birçok temel yasayla da doğrudan çelişmektedir. Daha önceki benzer düzenlemelerin Danıştay tarafından iptal edilmiş olması, yargı kararlarının da kasten göz ardı edildiğini göstermektedir.

Bunlarla beraber kanun teklifi, Türkiye'nin taraf olduğu birçok uluslararası çevre sözleşmeleri hükümleriyle ve yükümlülükleriyle de açıkça çelişmektedir.

Balıkesir, 246.785 hektar tarım alanı ve 83.050 hektar zeytinlik alanıyla, Türkiye'yi doyuran il diye anlatılırken, tarım ve hayvancılık başta olmak üzere, çevre ve iklim değişikliğine yol açacak sonuçlar doğuracak olan bu yasanın çevreye ve bölgeye büyük zarara yol açacağı bilinmelidir.

Neden?

ÇED Süreci Etkisizleştiriliyor: Çevresel Etki Değerlendirme süreçleri işlevsizleştiriliyor, kurumların

görüş verme süreleri kısaltılıyor; yanıt verilmezse "olumlu" sayılıyor. Bu, halkın ve yöre sakinlerinin itiraz hakkının fiilen ortadan kaldırılmasıdır.

Zeytinlikler Madene Açılıyor: Başta Kazdağları ve Gökçeyazı maden işletmeleri olmak üzere, Balıkesir ili içinde onlarca maden işletmesi, siyanürle altın arama kuşatması altındayken, şimdi de daha önce Danıştay tarafından iptal edilen düzenleme bu kez yasa ile getiriliyor. Zeytinlik alanlarda "taşınabilir" gerekçesiyle madencilik ve enerji projeleri önü açılıyor. Bu, 3573 sayılı Zeytincilik Kanunu'nun fiilen askıya alınmasıdır.

Meralar Enerji Projelerine Tahsis Ediliyor: RES, GES, HES ve JES projeleri için meralar kolayca tahsis edilecek. Hayvancılığın ve kırsal geçimin temeli olan bu alanlar ranta açılıyor.

Ormanlar ve Kamu Arazileri Sermayeye Açılıyor: Yatırımcılara ormanlık alanlarda uzun vadeli, düşük bedelli kullanım hakkı veriliyor. Doğa koruma yükümlülükleri ikinci plana itiliyor. Akbelen gibi doğa katliamları artık "yasallaşmış" olacak.

Acele Kamulaştırma Yaygınlaşıyor: 2035 yılına kadar enerji projeleri için köylünün toprağı "acele" kamulaştırılabilecek. Kamulaştırma artık kamu yararı için değil, özel sermaye için kullanılacak.

Kaçak Yatırımlara Af Geliyor: 2024 öncesi ruhsatsız enerji ve maden tesisleri yasal hale getiriliyor. Kaçak yapılaşma ödüllendirilerek hukuk devleti ilkesi çiğneniyor.

MAPEG'e Olağanüstü Yetkiler Tanınıyor: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, diğer kurumların yerine geçerek tek yetkili hale getiriliyor. Bu düzenleme, doğrudan şirketlerin çıkarına göre tasarlanmıştır.

Yeni Üst Kurul ile Kurumsal Vesayet Kuruluyor: Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın başkanlığında oluşturulacak yeni kurul, kurumlar izin vermezse karar verecek. Yerinden yönetim, bilimsel özerklik ve halkın iradesi yok sayılıyor.

Koordinatlarla Kişiyi Özel Yasa Hazırlanıyor: Teklifte yer alan harita ve koordinatlarla Akbelen, Yatağan gibi bölgelere özel düzenlemeler yapılıyor. Bu yönüyle yasa, "kişiyi özel" torba yasa niteliği taşıyor.

İklim Kriziyle Çelişen Uygulamalar: Yasa, fosil yakıt bağımlılığını sürdüren enerji projeleriyle iklim krizini derinleştirmekte, Türkiye'nin taraf olduğu çevre sözleşmelerini hiçe saymaktadır.

Bu yasa yalnızca doğayı değil; geçimlik tarımı, kırsal ekonomiyi, halk sağlığını, bilimsel özerkliği, kamu planlamasını ve toplumsal adaleti tehdit etmektedir.

SAĞLIKLI YAŞAMI VE SAĞLIKLI ÇEVREYİ SAVUNMAK GÖREVİMİZDİR...

Bizler Balıkesir Akademik Odalar Birliği olarak "DOĞAYA VE ZEYTİNLERE KIYMAYIN" diyerek bir kez daha yüksek sesle uyarıyoruz:

Bu yasa derhal geri çekilmelidir! Çünkü:

Doğa meta değildir.

Zeytinlik, mera ve orman yaşam alanıdır.

Bilim insanları, meslek örgütleri, sendikalar ve halk karar süreçlerinden dışlanamaz.

Kamusal kararlar kamu yararına, ekolojik dengeye ve sosyal adalete dayanmalıdır.

Bizler doğayı, emeği, halk sağlığını ve yaşam alanlarımızı savunmaya devam edeceğiz.

Tüm kamuoyunu bu yıkım yasasına karşı birlikte ses çıkarmaya çağırıyoruz!

BALIKESİR AKADEMİK ODALAR BİRLİĞİ

TMMOB MERSİN İKK: MECLİS'TE ACELEYLE GEÇİRİLMEK İSTENEN BU YASA, TOPLUMDAN KAÇIRILMIŞ BİR TALAN PLANIDIR!

Aralarında TMMOB Mersin İl Koordinasyon Kurulu'nun da bulunduğu Mersin Çevre Platformu bileşenleri, 23 Haziran 2025 tarihinde "Meclis'te Acele ile Geçirilmek İstenen Bu Yasa, Toplumdan Kaçırılmış Bir Talan Planıdır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Açıklama şöyle:

16 Haziran'da kamuoyunda hiçbir gerçek tartışma yapılmadan, aliecele Meclis'e sunulan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", yalnızca içeriğiyle değil, hazırlanış ve sunuluş biçimiyle de açıkça göstermektedir: Bu yasa, halktan değil; sermayeden yana yazılmıştır.

İktidar, Meclis'in işleyişini bile hiçe sayarak bu kapsamlı düzenlemeyi yalnızca 3 gün içinde, 19 Haziran'da komisyon gündemine almıştır. Üstelik komisyon toplantısı, 26 saat boyunca aralıksız sürdürülerek, tasarının kamuoyundan kaçırılması ve jet hızıyla yasalaştırılması için adeta bir dayatma maratonuna dönüştürülmüştür.

Bu süreçte, bu yasa tasarısından doğrudan etkilenecek olan köylüler, üreticiler ve emekçiler, komisyon görüşmelerine alınmamış, Meclis'in kapısı halka kapatılmıştır.

Ama vazgeçmeyip tam 4 saat süren bir direnişin ardından, bir avuç köylü ve üretici, Meclis komisyonuna

girmeyi ve seslerini duyurmayı başardı. Buradan bu koca yürekli insanları saygı ile selamlıyoruz.

Bu mücadele, yalnızca bir bölgenin değil, Türkiye'nin dört bir yanındaki tüm yaşam alanlarının, tüm halkın, tüm emekçilerin mücadelesidir.

Kaz Dağları'nda altın madenine, Akbelen'de termik santrale, İkizdere'de taş ocağına, Munzur'da barajlara, Aydın'da JES projelerine, Erzincan'da siyanürlü madencilige, Cudi'de sessizce yanmaya terkedilen ormanlar için siper olanları, Artvin Cerattepe'de doğa talanına karşı direnen tüm köylüleri, yurttaşları, meslek örgütlerini ve yaşam savunucularını yürekten selamlıyoruz.

Onların direnişi, yalnızca bir bölgenin doğasını değil; hepimizin ortak geleceğini koruyor.

Bu mücadelelerin her biriyle dayanışma içinde olduğumuzu ilan ediyor, bu yasaya karşı duruşumuzu onların direncinden güç alarak büyütüyoruz.

YASA TEKLİFİ NE GETİRİYOR, NEYİ GÖTÜRÜYOR?

Yüzeyde "yenilenebilir enerji yatırımlarının önünü açmak" amacıyla hazırlandığı söylenen bu yasa teklifi, gerçekte doğanın, tarımın ve kırsal yaşamın topyekûn tasfiyesini hedefleyen bir yağma planıdır.

Zeytincilik Kanunu'ndan Mera Kanunu'na, Çevre Kanunu'ndan Elektrik Piyasası Kanunu'na kadar pek çok düzenleme, şirketlerin lehine olacak şekilde yeniden yazılmıştır.

Zeytinlikler "taşınabilir" sayılarak maden ve enerji projelerine açılmak istenmektedir.

Mera alanlarının “kamu yararı” bahanesiyle özel yatırımlara tahsisi kolaylaştırılmaktadır.

ÇED süreçleri işlevsizleştirilmekte, kurumların sessizliği “olumlu görüş” sayılmaktadır.

Kaçak tesislere af getirilmekte, izinsiz yatırımlar yasallaştırılmaktadır.

MAPEG’e (Maden ve Petrol işleri Genel Müdürlüğü) olağanüstü yetkiler tanınmakta, bürokratik denetim mekanizmaları by-pass edilmektedir.

Kurulacak yeni bir “Üst Kurul” eliyle, Cumhurbaşkanlığı nezdinde tüm süreçler merkezleştirilmektedir.

Maden sahalarında ki Rehabilitasyon zorunluğunun şirketler üzerindeki baskısı azaltılıyor.

Bu düzenleme yasalaşırsa mevcut alanlarda ki tahribat daha da artacak. Yeni ruhsatlar çok kolay verilecek. Ormanlar, Meralar, Tarım alanları, Yeraltı su kaynakları yani bütün doğa kamu yararı adı altında sermayeye devredilecek. Hukuksuz projeler izinlendirilecek, denetimsizlik kalıcı hale gelecek.

Bütün bu düzenlemelerin yanısıra bu yasa tasarısında ilk defa yapılan bir uygulama ile tüm doğal kaynaklarımız başka büyük bir tehdit altında.

Yasa tasarısındaki Geçici Madde; koordinat bilgisi olarak ifade edilen ancak gerçekte 36.000 hektarlık devasa bir habitatı, adrese teslim yaparcasına maden şirketlerine peşkeş çekiliyor. Burada ki Zeytinlik alanların taşınmasını, taşınamaması durumunda da aynı miktarda alanın başka yerlerde tesis edilerek mevcut zeytinliklerin yok edilmesine olanak tanınıyor.

Tasarının gerekçe metinlerinde bu bölgede taşınacak zeytin ağacını sadece 85.000 adet olduğu şeklinde ki gerçek dışı bir rakamla yaşananacak tahribat hafifletilmeye çalışılıyor. Oysa sadece Yeniköy ve Kemerköy Termik santrallerine kömür sağlamak için şirketlere teslim edilecek olan 24.000 hektar alanın yaklaşık 4.000 hektarı zeytinlik. Sadece bu alanda 800-900 bin zeytin ağacından bahsetmek mümkün.

Buradan bir kez daha sesleniyoruz. Zeytinlik alanların taşınması mümkün değildir. Hiçbir bilimsel bakış açısı bunu kabul etmez.

Yüzbinlerce dikili zeytin ağacının oluşturduğu ekosistem, toprağın yapısı, iklimi, çevresindeki bitki örtüsü, böcekler, kuşlar ve yerel su döngüsüyle birlikte bütünsel bir varlıktır.

Ağaçları taşımak demek, o toprağın hafızasını, iklimini, biyolojik çeşitliliğini, yüzlerce yıllık üretim bilgisini de

taşımak demektir. Tarımın sürdürülebilirliği, ağaçların değil, toprağın yaşamasıyla mümkündür. Ve bu mümkün değildir.

Zeytinlikler taşınamaz; çünkü onlar bir ürün değil, bir yaşam alanıdır.

Bu yasa, tarım alanlarının enerji ve maden şirketlerinin ihtiyacına göre “yeniden düzenlenmesini” değil, tümüyle yok edilmesini hedeflemektedir.

GERÇEK BİR YENİLENEBİLİR ENERJİ POLİTİKASI NEYİ GEREKTİRİR?

Enerji politikaları, yalnızca megavat üretmekle değil; toplumun geleceğini, doğanın sürekliliğini ve halkın geçim kaynaklarını nasıl etkilediğiyle değerlendirilmelidir. Bu çerçevede bir ülke için hem madencilik hem de tarım stratejik ve vazgeçilemez sektörlerdir. Ancak bu iki alan, birbirini yok ederek değil; bilimsel, planlı ve toplumsal dengeyle bir arada var olabilir.

Tarım sektörü yalnızca gıda üretimi değil:

- *Gıda güvenliğimizin teminatı,
- *Kırsal istihdamın kaynağı,
- *Kültürel hafızamızın taşıyıcısı,
- *ve ekosistemle uyumlu bir geçim biçimidir.

Madencilik ise doğası gereği sınırlı, denetimli ve kamu yararını önceleyen bir yapıda olmalıdır. Bugün önerilen yasa, madencilik halkın ve doğanın önüne geçiren bir araç haline getirmektedir. Bu, yalnızca ekolojik değil; toplumsal bir yıkımdır.

Gerçek bir yenilenebilir enerji politikası:

- *Fosil yakıtları terk etmeli,
- *Enerji üretimini merkezi değil; yerel ve kamusal hale getirmeli,
- *Kırsal, tarımı ve doğayı yok etmeden enerji üretmeyi planlamalıdır.

Enerji üretimi halk içinse, o halkın geçim kaynağı yok edilerek yapılamaz.

Doğayı yok ederek “temiz enerji” olmaz!

Zeytinliği sökerek sürdürülebilirlik kurulamaz!

TALEPLERİMİZ VE MÜCADELE ÇAĞIRIMIZ

Bizler, bu yasa teklifinin yalnızca doğaya değil; emeğe, halkın yaşamına ve toplumsal barışa da bir tehdit olduğunun farkındayız. Bu nedenle:

- *Yasa teklifi derhal geri çekilmelidir.
- *Yaşam alanları enerji yatırımlarına kapatılmalı, anayasal güvence güçlendirilmelidir.

*ÇED süreçleri bağımsızlaştırılmalı, halkın katılımı sağlanmalıdır.

*Kaçak yatırımlara getirilen aflar iptal edilmelidir.

*Enerji politikaları kamusal, demokratik ve doğayla uyumlu şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.

*Ve en önemlisi: Fosil yakıt bağımlılığı terk edilmeli, adil ve ekolojik bir enerji geçiş planı oluşturulmalıdır.

*Türkiye'nin Paris Anlaşması ve 2053 net sıfır emisyon hedefi gibi uluslararası taahhütlerine gerçek anlamda uyum sağlaması, yalnızca kağıt üzerindeki hedeflerle değil; şeffaf, bilim temelli ve katılımcı bir iklim yönetim yapısının hızla oluşturulmasıyla mümkündür. Enerji, maden, tarım, su ve ekosistem yönetimi gibi alanlarda alınan kararlar; merkezi talimatlarla değil, bağımsız bilimsel kurulların rehberliğinde, yerel halkın, meslek örgütlerinin ve çevre hareketlerinin katılımıyla şekillenmelidir. Emisyon azaltım planları, sadece yatırım teşvikleriyle değil; doğa koruma, adil geçiş ve toplumsal onarıma dayalı bütüncül politikalarla desteklenmelidir. Türkiye'nin geleceği için sürdürülebilirlik lafla değil, hesap verebilir bir iklim politikası altyapısıyla sağlanabilir.

Bu yalnızca bir enerji meselesi değil; bir demokrasi, bir eşitlik ve bir gelecek meselesidir.

Meclis üyelerine sesleniyoruz:

Bu ülkenin doğasını, köylüsünü, işçisini yok edecek bir yasaya evet demek; bu suç ortak olmaktır. Vicdanla, halkla, doğayla hareket edin.

Tüm kamuoyuna sesleniyoruz:

Bu yasa geçerse yalnızca zeytin değil; gelecek de karacak.

Bu yüzden dur demek zorundayız.

Susmayacağız!

Razı olmayacağız!

Geri çekileceksiniz!

Yaşasın doğa!

Yaşasın emek!

Yaşasın halkın birleşik mücadelesi!

Mersin Çevre Platformu Bileşenleri

TMMOB ŞANLIURFA İKK: ZEYTİNİME DOKUNMA!

TMMOB Şanlıurfa İl Koordinasyon Kurulu önderliğinde TMMOB Bölge İl Koordinasyon Kurulları, 29 Haziran 2025 tarihinde Mimarlar Odası Şanlıurfa Şubesi'nde "Toplumdan Kaçırılan Torba Yasa Geri Çekilmeli, Depremzedelerin Talepleri Dikkate Alınmalıdır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptılar.

TMMOB BÖLGE İKK'LARI BASIN AÇIKLAMASI:

TOPLUMDAN KAÇIRILAN TORBA YASA GERİ ÇEKİLMELİ, DEPREMZEDELERİN TALEPLERİ DİKKATE ALINMALIDIR!

Meclis'e hiçbir toplumsal tartışma yapılmadan sunulan ve aceleyle komisyonda görüşülmeye başlanan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", sermaye odaklı bir talan düzenlemesidir. Hazırlanış biçimi ve içeriğiyle bu yasa teklifi, kamu yararını ve halkın ihtiyaçlarını değil; enerji ve maden şirketlerinin çıkarlarını öncelemektedir.

Komisyon görüşmeleri 26 saat boyunca aralıksız sürdürülerek yasa kamuoyundan kaçırılmış; yaşam alanları, tarım arazileri ve ormanlar şirketlere kolayca devredilebilecek düzenlemelere açılmıştır. Zeytinlikler "taşınabilir" sayılmakta, mera ve tarım alanları "kamu yararı" bahanesiyle tahsis edilmekte, ÇED süreçleri işlevsizleştirilmekte, kaçak yapılar affedilmektedir.

Tüm bu düzenlemeler halkın geçim kaynaklarını, üretim alanlarını ve doğayla kurduğu kadim ilişkiyi yok saymaktadır.

Mardin'in Derik ilçesindeki zeytinlikler, Urfa'nın kadim fıstık ve zeytin bahçeleri, Van'ın geniş mera alanları ve Mezopotamya'nın binlerce yıllık üretim kültürü, bu yasa teklifiyle ağır bir tehdit altına girmiştir. Bölge halkının geçim kaynağı olan bu alanlar yalnızca ekonomik değil; aynı zamanda ekolojik, kültürel ve toplumsal bir yaşamın taşıyıcı sütunlarıdır. Sermayeye sınırsız imtiyaz tanıyan bu düzenleme ile yüz binlerce ağacın kesilmesinin önü açılmakta, yalnızca doğa değil,

halkların ortak hafızası, kırsal üretim ilişkileri ve yerel yaşam biçimleri de yok edilmektedir. Türkiye'nin dört bir yanında süren neoliberal yağma politikalarının yeni halkası olan bu yasa, özellikle bölgede zaten kırılmalı olan sosyo-ekonomik yapıyı daha da derinleştirecek, kırsaldan göçü hızlandıracak ve bölgesel eşitsizlikleri kalıcılaştıracaktır. Bu nedenle bu düzenleme yalnızca çevresel değil; aynı zamanda tarihsel, toplumsal ve sınıfsal bir yıkım projesidir.

Aynı dönemde, 6 Şubat depremlerinin ardından başlatılan Yerinde Dönüşüm Projesi ile vatandaşlara bazı destekler sağlanmıştır. Ancak bu desteklerdeki süre sınırlamaları ve yetersiz destek miktarları, bölgede hâlâ başvuru yapamayan binlerce yurttaş için ciddi mağduriyet yaratmaktadır.

Deprem sonrası kendi mahallesine dönmek, kendi parselinde yaşam kurmak isteyen yurttaşlar; imar, parselasyon ve mahkeme süreçleri nedeniyle ruhsat alamamakta ve bu nedenle süresi dolan başvurulardan faydalanamamaktadır. Bu durum, afetzedelerin kazanılmış haklarının elinden alınması anlamına gelmektedir.

TMMOB olarak taleplerimiz nettir: Yerinde Dönüşüm Projesi'nde son başvuru tarihi olan 30 Haziran 2025 uzatılmalıdır.

Hibe ve kredi tutarları güncellenerek ekonomik koşullara uygun hale getirilmelidir.

Depremzedelerin mülkiyet ve imar süreçlerinde yaşadığı bürokratik engeller kaldırılmalıdır.

Doğaya, emeğe ve halkın yaşam hakkına karşı sorumluluğumuzun gereği olarak;

Torba Yasa derhal geri çekilmeli,

ÇED süreçleri bilimsel temele dayalı, halkın katılımıyla yürütülmeli,

Kaçak yatırımlara getirilen aflar iptal edilmeli,

Enerji politikaları demokratik, kamucu ve ekolojik temelde yeniden yapılandırılmalı,

Deprem sonrası yeniden inşa süreçlerinde adalet ve eşitlik gözetilmelidir.

TMMOB Bölge İKK'ları olarak yaşamı, doğayı, halkın mülkiyet hakkını ve geleceğini savunmaya devam edeceğiz.

**TMMOB Şanlıurfa İKK önderliğinde
TMMOB Bölge İKK'ları**